

ΟΡΕΣΤΗΣ.

THE

ORESTES

OF

EURIPIDES.

WITH SHORT ENGLISH NOTES
FOR THE USE OF SCHOOLS.

OXFORD,
JOHN HENRY PARKER;
AND 377, STRAND, LONDON.
M DCCC LIV.

DRAMATIS PERSONÆ.

ΗΛΕΚΤΡΑ. (Electra, sister of Orestes, betrothed to Pylades.)

ΕΛΕΝΗ. (Helen.)

ΕΡΜΙΟΝΗ. (Hermione, daughter of Menelaus and Helen.)

ΧΟΡΟΣ. (Chorus of Argive maidens.)

ΜΕΝΕΛΑΟΣ. (Menelaus.)

ΟΡΕΣΤΗΣ. (Orestes.)

ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ. (Tyndarus, father of Helen.)

ΠΥΛΑΔΗΣ. (Pylades, son of Strophius the Phocian, and friend of Orestes.)

ΑΓΓΕΛΟΣ. (Messenger.)

ΦΡΥΞ. (Phrygian slave, attendant upon Helen.)

ΑΠΟΛΛΩΝ. (Apollo.)

The scene lies at Argos.

The Orestes was represented Ol. xviii. 1, B.C. 408, two years before the death of Euripides.

ARGUMENT AND ANALYSIS.

The Orestes takes up from the Electra of Euripides the history of the house of Agamemnon. Having slain his mother, Orestes is immediately pursued by the Furies.

The play opens and discovers him lying asleep, during one of the intervals of his madness. Electra sits at his feet.

Act I. (1—355.)

Scene i. (1—70.) Electra mourns over the evil fortune which has attended her house from the time of Tantalus, and now seems to have reached its height in her brother's misery. Driven to madness by the Furies,—charged by his countrymen, at the instigation of Tyndarus, with the guilt of parricide,—there seems no hope left. Yet there is one chance. At this juncture, Menelaus has returned from Troy, and his ship has just anchored in the bay;—perhaps he may rescue them.

Scene ii. (70—132.) Enter Helen, (who has come from Menelaus's ship, under cover of the night, for fear of being recognised by the people.)

After asking for Orestes, &c., she calls Hermione from the house, and sends her to offer gifts at Clytemnestra's tomb. (Exeunt Hermione and Helen.) Electra gazes after Helen with contempt.

Scene iii. (142—210.) Enter the Chorus, whom she cautions not to disturb Orestes.

Scene iv. (211—315.) Orestes awakes,—is told of the return of Menelaus,—his madness begins to return, but passes away again. He tries to console Electra, and persuade

her to take rest, after her watching. (Exit Electra,—Orestes lies down again.)

Chorus (316—355) deprecates the return of the Furies, and announces the approach of Menelaus.

Act II. (355—842.)

Scene i. (355—459.) Enter Menelaus. He asks for Orestes,—pities him,—is inclined to help him; but

Scene ii. (470—728.) Tyndarus comes up and prevents him. (When Tyndarus has gone) Menelaus declares that he can do no more than use persuasion;—he goes to seek Tyndarus for that purpose. Orestes, despairing at the coldheartedness of Menelaus, is comforted by the approach of Pylades.

Scene iii. (729—806.) Enter Pylades.

Orestes tells him of the faithlessness of Menelaus. They deliberate together. Exit Orestes, (with Pylades,) to present himself before the people.

Chorus (807—843) laments over the evil fortunes of the Atreidæ, and the parricidal guilt of Orestes.

Act III. (844—1017.)

Scene i. Enter Electra, anxious on account of the absence of Orestes. Presently a messenger arrives, with an account of the trial of Orestes, and its unfavourable issue. Upon this Electra breaks into a strain of wailing for the calamities entailed upon generation after generation, by the strife of the progenitors of her family.

The Chorus announces the approach of Orestes and Pylades.

Act IV. (1018—1505.)

Scene i. (1018—1245.) Enter Orestes and Pylades.

Electra and Orestes, after having indulged in mutual

grief, prepare to destroy themselves. Pylades stops them, and suggests that they should first avenge themselves on Menelaus, by killing Helen, who was at that time in the palace (1070—1176.)

Eleotra besides advises that Hermione, whose return from Clytemnestra's tomb she expected, should be seized and kept as a bostage for their own safety. Orestes and Pylades approve of this plan, and enter the palace to execute it (1177—1245.)

Electra and the Chorus remain without, watching for the appearance of Hermione, and to give warning of any danger of interruption. Presently the shrieks of Helen are heard from within (1246—1312.)

Scene ii. (1323—1368.) Enter Hermione, apprehensive as having beard her mother's cry from a distance. Electra quiets her fears, and leads her into the palace, where she is immediately seized by Orestes and Pylades.

Scene iii. (1370—1502.) Enter a Phrygian slave, escaping from the palace. He relates what had taken place within.

Act V. (1506, ad fin.)

Scene i. (1506—1553.) Enter Orestes in quest of the Phrygian slave who had escaped. Having secured his silence, Orestes enters the palace again.

Scene ii. Menelaus comes in alarm to save his wife and daughter. Orestes threatens to kill Hermione, unless he will guarantee the safety of himself and his sister. Menelaus hesitates, but Apollo appears and unties the knot, by acquitting Orestes, reconciling him to Menelaus, and giving him Hermione to wife,—and so the play ends.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὀρέστης τὸν φόνον τοῦ πατρὸς μεταπορευόμενος ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν· μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον Ἀργεῖοι κοινὴν ψῆφον ἐκφέρεσθαι περὶ τοῦ τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα· κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος ἐκ τῆς πλάνης ὑποστρέψας, νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσαπέστειλε, μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς ἦλθε. καὶ παρακαλούμενος ὑπ' Ὀρέστου βοηθῆσαι αὐτῷ, ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ηὐλαβήθη· λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐπηνέχθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην. * συνὼν δὲ τούτοις ὁ Πυλάδης ὁ φίλος αὐτοῦ συνεβούλευσε πρῶτον Μενελάου τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ελθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων· Ἠλέκτρα δὲ Ἑρμιόνην ἐπιφανεῖσαν ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς· οἱ δε ταύτην φονεύειν ἔμελλον· ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνου στερούμενον ὑπ' αὐτῶν, ἐπεβάλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν· οἱ δὲ φθάσαντες ὑφάψειν ἠπείλησαν. ἐπιφανεὶς δὲ Ἀπόλλων Ἑλένην μὲν ἔφησεν εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστῃ δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικίσαι, καθαρθέντι δὲ τοῦ φόνου Ἄργους ἄρχειν.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ἄργει· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων

Ἠλέκτρας, αἳ καὶ παραγίνονται ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου πυνθανόμεναι συμφορᾶς. προλογίζει δὲ Ἠλέκτρα. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ δράματός ἐστι τοιαύτη. πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθέζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ τί δήποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται· οὕτω δὲ μᾶλλον ἐδόκει τὸν ἀδελφὸν τημελεῖν, πλησιαίτερον προσκαθεζομένη. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκευάσαι· διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης, ἄρτι καὶ μόγις καταδραθεὶς, πλησιαίτερον αὐτῷ τῶν κατὰ τὸν χορὸν γυναικῶν παρισταμένων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο ἐξ ὧν φησιν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ,

Σῖγα σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης· (v. 140.)

πιθανὸν οὖν ταύτην εἶναι τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων· χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου πάντες φαῦλοι ἦσαν.

ΑΛΛΩΣ.

Ὅτε κατὰ τῶν Τρώων ἡ Ἑλλὰς ὥρμησεν, Ἀγαμέμνων στρατηγὸς ᾑρέθη παντὸς τοῦ στόλου, ἅτε τῶν ἄλλων προέχειν δοκῶν ἀρχῆς τε μεγέθει καὶ πλήθει νεῶν ἑκατὸν γὰρ ναῦς εἰς τὴν τοῦ στόλου συντέλειαν εἰσέφερε. καὶ ὃς μέλλων ἀνάγεσθαι καταλείπει τῶν οἴκοι πραγμάτων αὐτοῦ ἐπιμελητὴν καὶ προστάτην Αἴγισθον· ἐπεὶ δὲ πολὺς ἠνύετο χρόνος καὶ Ἀγαμέμνων οὐκέτ' ἐπανῄει, οἷα δὴ πολλὰ γίνεται, συνῆλθεν ἀθέσμως Αἴγισθος Κλυταιμνήστρᾳ τῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος γυναικί. μαθόντες

δὲ Κλυταιμνήστρα καὶ Αἴγισθος τήν τε Τροίαν ἁλοῦσαν καὶ Αγαμέμνονα μετὰ τῶν ἄλλων οἴκαδε πλέοντα, βουλεύονται τοῦτον τῆς οἰκίας ἐπειλημμένον ἀποκτενεῖν, ἵνα μὴ τούτῳ γνωσθέντος τοῦ σφῶν πονηρεύματος αὐτοὶ παραδοθεῖεν θανάτῳ· ὃ δὴ καὶ ἤνυσαν. καὶ ἐπανελθόντα τὸν Ἀγαμέμνονα ἀποκτείνουσι· χιτῶνα γὰρ μὴ διεξόδους κεφαλῆς καὶ χειρῶν ἔχοντα μετὰ τὸ λουτρὸν ἐνδιδύσκουσι καὶ ἐν τῷ πελέκει τοῦτον φονεύουσι. μεταξὺ γοῦν τοῦ Ἀγαμεμνονείου φόνου Ἠλέκτρα τὸν ἀδελφὸν Ὀρέστην, ἵνα μὴ καὶ οὗτος ἀναιρεθείη, κλέψασα καί τινι δοῦσα παιδαγωγῷ εἰς Φωκίδα παρὰ Στρόφιον πέμπει, φίλον καὶ συγγενῆ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τυγχάνοντα. Ὀρέστης δὲ εἰς ἄνδρας ἥκων, παραλαβὼν Πυλάδην τὸν παῖδα Στροφίου, ἐφ' ᾧ μετ' αὐτοῦ Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν τιμωρήσαιτο, καταλαμβάνει λάθρα τὸ Ἄργος. καὶ χρησμὸν παρὰ τοῦ Πυθίου δεξάμενος τοῦτο ποιεῖν, πρῶτον μὲν ἔρχεται πρὸς τὸν τοῦ πατρὸς τάφον καὶ θύει, εἶτά τι μηχανᾶται τοιόνδε· τὸν γὰρ παιδαγωγόν, ᾧ παρὰ τῆς Ἠλέκτρας πάλαι πιστευθεὶς ἧκεν, ὡς ἔφημεν, εἰς τὴν Φωκίδα, τοῦτον προπέμπει εἰς Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν λέγοντα ὡς Ὀρέστης ἐν Πυθικοῖς ἄθλοις ἀνῃρέθη καὶ νῦν ἄνδρες τὰ τούτου ὀστᾶ ἐν κιβωτίῳ κομίζουσιν, ἵνα πατρῴων γοῦν τάφων τύχῃ. ὑπαχθέντες δὲ τῇ τοιαύτῃ ἀπάτῃ Κλυταιμνήστρα καὶ Αἴγισθος, να μὴ μακρολογῶ, ἀναιροῦνται ὑπὸ Ὀρέστου καὶ Πυλάδου, πρώτη μὲν Κλυταιμνήστρα, ὕστερος δὲ Αἴγισθος. μητροκτονήσας τοίνυν Ὀρέστης Ἐρινύσι παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκε μανείς. Μενέλαος δὲ ἐκ Τροίας ἐλθών, ὕστερος γὰρ Ἀγαμέμνονος ἐπανῆκε, καὶ τῷ Ναυπλίῳ λιμένι προσσχών, νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσπέμπει πρὸς Μυκήνας, μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς εἰσῄει, καὶ τὸν

'Ορέστην μεμηνότα εὑρὼν, παρακαλεῖται μὲν ὑπὸ 'Ορέστου καὶ 'Ηλέκτρας σῶσαι αὐτούς. ὁ γὰρ τῆς Κλυταιμνήστρας πατὴρ Τυνδάρεως πάντας 'Αργείους κατ' αὐτῶν ἐκίνησεν, ἵνα τούτους ὡς μητροκτόνους ἀνέλοιεν. ὡς δὲ τὸν Τυνδάρεω ἀντιλέγοντα εὗρε, καὶ ἅμα καὶ αὐτὸς ὑπολογιζόμενος ὡς εἰ 'Ορέστης ἀναιρεθείη, βασιλεὺς αὐτὸς ἔσται τοῦ Ἄργους, οὐκ ἤθελεν 'Ορέστῃ τε καὶ τῇ ἀδελφῇ συμμαχεῖν, ἀλλὰ τὸ τῶν 'Αργείων πλῆθος ἔλεγεν εὐλαβεῖσθαι. πρῶτον μὲν οὖν 'Ορέστης καὶ Τυνδάρεως διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ μὲν ὡς οὐ δικαίως ἀνεῖλετο Κλυταιμνήστραν δεικνὺς, 'Ορέστης δὲ ὡς καὶ μάλα δικαίως, εἰ καὶ μυριάκις αὐτὴν ἔδει τεθνάναι. ἔπειτα ἐκκλησίας ἐν ἀκροπόλει Μυκηνῶν γενομένης καὶ συνιόντων τῶν προὐχόντων ἐν Ἄργει, 'Ορέστης ὑπὸ Πυλάδου φοράδην ἐκεῖσε κομίζεται. λόγων δὲ πολλῶν γινομένων, καὶ τῶν μὲν βοηθούντων 'Ορέστῃ, τῶν δὲ ἐναντιουμένων, τέλος ἐνίκησαν οἱ κακοί. καὶ κατακρίνεται 'Ορέστης αὐτός τε καὶ ἡ ἀδελφὴ λίθοις βληθέντες ἀποθανεῖν. 'Ορέστης δὲ ἐπηγγείλατο πρὸς τὸ πλῆθος αὐτοχειρίᾳ ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν ἀποσφάξαι. καὶ ὁ φίλος Πυλάδης καὶ παρὰ τὴν συμφορὰν φίλος ἔμεινε καὶ κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς τελευτῆς ἠξίωσε προθυμότατα. ἐπεὶ δὲ σφίσι τοῦτο παθεῖν προὔκειτο, συμβουλεύει Πυλάδης, Μενέλεω πρῶτον τιμωρίαν λαβεῖν, λέγων ὡς οὐ δεῖ τοῦτον τρυφᾶν ἡμῶν ἀπιόντων. ὅθεν εἰσελθόντες εἴσω τῶν βασιλείων 'Ελένης δῆθεν δεησόμενοι, ἵνα μὴ περιίδῃ σφᾶς ὀλλυμένους, ἀλλὰ χεῖρα ὀρέξῃ καὶ Μενέλεων καὶ ἄκοντα πρὸς σωτηριαν κινήσῃ, ἐπεὶ ταύτην φονεύειν ἔμελλον, ταύτης μὲν ἥμαρτον, ὑπὸ 'Απόλλωνος ἁρπασθείσης κελεύσει Διὸς, 'Ερμιόνην δὲ συλλαμβάνουσιν ἐκ τοῦ τῆς Κλυταιμνήστρας τάφου ἐπανήκουσαν· πρώην γὰρ αὐτὴν 'Ελένη πεπόμφει,

τῇ ἀδελφῇ θύσουσαν. λαβόντες δὲ Ἑρμιόνην καὶ ἔνδοθεν τὰς τῶν βασιλείων ἀσφαλίσαντες πύλας, ἀνῆλθον ἐν μετεώρῳ τῶν βασιλείων ἔχοντές τε τὴν Ἑρμιόνην καὶ ξίφος πρὸς τῇ δέρῃ αὐτῆς, καὶ μέλλοντες μετὰ τὴν ταύτης διαχείρισιν, ἂν μὴ σφᾶς Μενέλεως σώσῃ, καὶ τοὺς δόμους ὑφάψειν πυρί. Μενέλεως μὲν ὑπὸ τούτων Ἑλένην τεθνάναι μαθών, ἵνα κἂν σώσῃ τὴν παῖδα ἐλθών, ἤρξατο πορθεῖν τὰ βασίλεια, ἐπιφανεὶς δὲ Ἀπόλλων διήλλαξε τούτους, Ἑλένην μὲν εἰς οὐρανοὺς φήσας διακομίσαι, Μενέλεων δὲ ἑτέραν λαβεῖν κελεύσας γυναῖκα, Ὀρέστῃ δὲ Ἑρμιόνην συνάψαι μετὰ τὴν τοῦ φόνου κάθαρσιν· ἧς Ἀθήνησιν ἔτυχε, μετὰ Ἐρινύων εἰς Ἄρειον πάγον κριθεὶς, ὅτε καὶ καταδικασθῆναι μέλλοντα ὑπὸ πάντων θεῶν Ἀθηνᾶ ψῆφον βαλοῦσα νικῆσαι τοῦτον ἐποίησε. καὶ οὕτως Ὀρέστης ὕστερον Ἑρμιόνην γυναῖκα λαμβάνει κατὰ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος θέσπισμα, καὶ Ἄργους κρατεῖ, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν δίδωσι, τὴν καὶ πρότερον ὑπ' αὐτοῦ κατεγγυηθεῖσαν τούτῳ. ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσα τραγῳδία σύμφωνον ἔχει καὶ τὸ τέλος· ἐκ λύπης γὰρ ἄρχεται καὶ εἰς λύπην τελευτᾷ· τὸ παρὸν δὲ δρᾶμά ἐστιν ἐκ τραγικοῦ κωμικόν· λήγει γὰρ εἰς τὰς παρ' Ἀπόλλωνος διαλλαγὰς ἐκ συμφορῶν εἰς εὐθυμίαν κατηντηκός· ἡ δὲ κωμῳδία γέλωσι καὶ εὐφροσύναις ἐνύφανται.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος,
οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ θεήλατος,
ἧς οὐκ ἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
ὁ γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος,
κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην,
ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὢν
κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον,
ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.
οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ' Ἀτρεὺς ἔφυ,
ᾧ στέμματα ξήνασ' ἐπέκλωσεν θεὰ
ἔριν, Θυέστῃ πόλεμον ὄντι συγγόνῳ
θέσθαι. τί τἄρρητ' ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;
ἔδαισε δ' οὖν νιν τέκν' ἀποκτείνας Ἀτρεύς·
Ἀτρέως δὲ, τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας,
ὁ κλεινὸς, εἰ δὴ κλεινὸς, Ἀγαμέμνων ἔφυ
Μενέλεώς τε Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.
γαμεῖ δ' ὁ μὲν δὴ τὴν θεοῖς στυγουμένην
Μενέλαος Ἑλένην, ὁ δὲ Κλυταιμνήστρας λέχος
ἐπίσημον εἰς Ἕλληνας Ἀγαμέμνων ἄναξ·
ᾧ παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις Ἰφιγένειά τ' Ἠλέκτρα τ' ἐγὼ,
ἄρσην τ' Ὀρέστης, μητρὸς ἀνοσιωτάτης,
ἣ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι

ἔκτεινεν· ὧν δ' ἕκατι παρθένῳ λέγειν
οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.
Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
πείθει δ' Ὀρέστην μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο,
κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον.
ὅμως δ' ἀπέκτειν', οὐκ ἀπειθήσας θεῷ·
κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνή, φόνου,
Πυλάδης θ', ὃς ἡμῖν συγκατείργασται τάδε.
ἐντεῦθεν ἀγρίᾳ συντακεὶς νόσῳ δέμας
τλήμων Ὀρέστης ὅδε πεσὼν ἐν δεμνίοις
κεῖται· τὸ μητρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ
μανίαισιν· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς
Εὐμενίδας, αἳ τόνδ' ἐξαμιλλῶνται φόβῳ.
ἕκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ ἐξ ὅτου σφαγαῖς
θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας,
ὧν οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο,
οὐ λούτρ' ἔδωκε χρωτί· χλανιδίων δ' ἔσω
κρυφθείς, ὅταν μὲν σῶμα κουφισθῇ νόσου,
ἔμφρων δακρύει, ποτὲ δὲ δεμνίων ἄπο
πηδᾷ δρομαῖος, πῶλος ὣς ἀπὸ ζυγοῦ.
ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε μήθ' ἡμᾶς στέγαις
μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα
μητροκτονοῦντας· κυρία δ' ἥδ' ἡμέρα,
ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις,
εἰ χρὴ θανεῖν νὼ λευσίμῳ πετρώματι,
ἢ φάσγανον θήξαντ' ἐπ' αὐχένος βαλεῖν.
ἐλπίδα δὲ δή τιν' ἔχομεν ὥστε μὴ θανεῖν·
ἥκει γὰρ ἐς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο,
λιμένα δὲ Ναυπλίειον ἐκπληρῶν πλάτῃ
ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον
ἄλαισι πλαγχθείς· τὴν δὲ δὴ πολύστονον

Ἑλένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίῳ
παῖδες τεθνᾶσιν, ἐς πέτρων ἔλθῃ βολὰς,
προὔπεμψεν ἐς δῶμ' ἡμέτερον· ἔστιν δ' ἔσω
κλαίουσ' ἀδελφὴν ξυμφοράς τε δωμάτων.
ἔχει δὲ δή τιν' ἀλγέων παραψυχήν·
ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
παρθένον ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν τρέφειν
Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο,
ταύτῃ γέγηθε κἀπιλήθεται κακῶν.
βλέπω δὲ πᾶσαν εἰς ὁδὸν, πότ' ὄψομαι
Μενέλαον ἥκονθ'· ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς
ῥώμης ὀχούμεθ', ἤν τι μὴ κείνου πάρα
σωθῶμεν. ἄπορον χρῆμα δυστυχῶν δόμος.
ΕΛ. ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας τε κἀγαμέμνονος,
παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος, Ἠλέκτρα, χρόνου,
πῶς, ὦ τάλαινα, σύ τε κασίγνητός τε σὸς
τλήμων Ὀρέστης μητρὸς ὅδε φονεὺς ἔφυ;
προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν,
ἐς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
καίτοι στένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
ἐμῆς ἀδελφῆς, ἥν, ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον
ἔπλευσ' ὅπως ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ,
οὐκ εἶδον, ἀπολειφθεῖσα δ' αἰάζω τύχας.
ΗΛ. Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ' ἂν ἅ γε παροῦσ' ὁρᾷς,
ἐν ξυμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον;
ἐγὼ μὲν ἄϋπνος, πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,
νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
θάσσω· τὰ τούτου δ' οὐκ ὀνειδίζω κακά·
σὺ δ' ἡ μακαρία μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις
ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὀρέστης τὸν φόνον τοῦ πατρὸς μεταπορευόμενος ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν· μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον Ἀργεῖοι κοινὴν ψῆφον ἐκφέρεσθαι περὶ τοῦ τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα· κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος ἐκ τῆς πλάνης ὑποστρέψας, νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσαπέστειλε, μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς ἦλθε. καὶ παρακαλούμενος ὑπ' Ὀρέστου βοηθῆσαι αὐτῷ, ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ηὐλαβήθη· λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐπηνέχθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην. * συνὼν δὲ τούτοις ὁ Πυλάδης ὁ φίλος αὐτοῦ συνεβούλευσε πρῶτον Μενελάου τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ελθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων· Ἠλέκτρα δὲ Ἑρμιόνην ἐπιφανεῖσαν ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς· οἱ δε ταύτην φονεύειν ἔμελλον· ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνου στερούμενον ὑπ' αὐτῶν, ἐπεβάλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν· οἱ δὲ φθάσαντες ὑφάψειν ἠπείλησαν. ἐπιφανεὶς δὲ Ἀπόλλων Ἑλένην μὲν ἔφησεν εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστῃ δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικίσαι, καθαρθέντι δὲ τοῦ φόνου Ἄργους ἄρχειν.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ἄργει· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων

Ἠλέκτρας, αἳ καὶ παραγίνονται ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου πυνθανόμεναι συμφορᾶς. προλογίζει δὲ Ἠλέκτρα. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ δράματός ἐστι τοιαύτη. πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθέζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ τί δήποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται· οὕτω δὲ μᾶλλον ἐδόκει τὸν ἀδελφὸν τημελεῖν, πλησιαίτερον προσκαθεζομένη. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκευάσαι· διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης, ἄρτι καὶ μόγις καταδραθεὶς, πλησιαίτερον αὐτῷ τῶν κατὰ τὸν χορὸν γυναικῶν παρισταμένων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο ἐξ ὧν φησιν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ,

Σῖγα σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης· (v. 140.)

πιθανὸν οὖν ταύτην εἶναι τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων· χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου πάντες φαῦλοι ἦσαν.

ΑΛΛΩΣ.

Ὅτε κατὰ τῶν Τρώων ἡ Ἑλλὰς ὥρμησεν, Ἀγαμέμνων στρατηγὸς ᾑρέθη παντὸς τοῦ στόλου, ἅτε τῶν ἄλλων προέχειν δοκῶν ἀρχῆς τε μεγέθει καὶ πλήθει νεῶν· ἑκατὸν γὰρ ναῦς εἰς τὴν τοῦ στόλου συντέλειαν εἰσέφερε. καὶ ὃς μέλλων ἀνάγεσθαι καταλείπει τῶν οἴκοι πραγμάτων αὐτοῦ ἐπιμελητὴν καὶ προστάτην Αἴγισθον· ἐπεὶ δὲ πολὺς ἠνύετο χρόνος καὶ Ἀγαμέμνων οὐκέτ' ἐπανῄει, οἷα δὴ πολλὰ γίνεται, συνῆλθεν ἀθέσμως Αἴγισθος Κλυταιμνήστρᾳ τῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος γυναικί. μαθόντες

δὲ Κλυταιμνήστρα καὶ Αἴγισθος τήν τε Τροίαν ἁλοῦσαν καὶ Αγαμέμνονα μετὰ τῶν ἄλλων οἴκαδε πλέοντα, βουλεύονται τοῦτον τῆς οἰκίας ἐπειλημμένον ἀποκτενεῖν, ἵνα μὴ τούτῳ γνωσθέντος τοῦ σφῶν πονηρεύματος αὐτοὶ παραδοθεῖεν θανάτῳ· ὃ δὴ καὶ ἤνυσαν. καὶ ἐπανελθόντα τὸν Ἀγαμέμνονα ἀποκτείνουσι· χιτῶνα γὰρ μὴ διεξόδους κεφαλῆς καὶ χειρῶν ἔχοντα μετὰ τὸ λουτρὸν ἐνδιδύσκουσι καὶ ἐν τῷ πελέκει τοῦτον φονεύουσι. μεταξὺ γοῦν τοῦ Ἀγαμεμνονείου φόνου Ἠλέκτρα τὸν ἀδελφὸν Ὀρέστην, ἵνα μὴ καὶ οὗτος ἀναιρεθείη, κλέψασα καί τινι δοῦσα παιδαγωγῷ εἰς Φωκίδα παρὰ Στρόφιον πέμπει, φίλον καὶ συγγενῆ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τυγχάνοντα. Ὀρέστης δὲ εἰς ἄνδρας ἥκων, παραλαβὼν Πυλάδην τὸν παῖδα Στροφίου, ἐφ᾽ ᾧ μετ᾽ αὐτοῦ Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν τιμωρήσαιτο, καταλαμβάνει λάθρα τὸ Ἄργος. καὶ χρησμὸν παρὰ τοῦ Πυθίου δεξάμενος τοῦτο ποιεῖν, πρῶτον μὲν ἔρχεται πρὸς τὸν τοῦ πατρὸς τάφον καὶ θύει, εἶτά τι μηχανᾶται τοιόνδε· τὸν γὰρ παιδαγωγόν, ᾧ παρὰ τῆς Ἠλέκτρας πάλαι πιστευθεὶς ἧκεν, ὡς ἔφημεν, εἰς τὴν Φωκίδα, τοῦτον προπέμπει εἰς Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν λέγοντα ὡς Ὀρέστης ἐν Πυθικοῖς ἄθλοις ἀνῃρέθη καὶ νῦν ἄνδρες τὰ τούτου ὀστᾶ ἐν κιβωτίῳ κομίζουσιν, ἵνα πατρῴων γοῦν τάφων τύχῃ. ὑπαχθέντες δὲ τῇ τοιαύτῃ ἀπάτῃ Κλυταιμνήστρα καὶ Αἴγισθος, να μὴ μακρολογῶ, ἀναιροῦνται ὑπὸ Ὀρέστου καὶ Πυλάδου, πρώτη μὲν Κλυταιμνήστρα, ὕστερος δὲ Αἴγισθος. μητροκτονήσας τοίνυν Ὀρέστης Ἐρινύσι παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκε μανείς. Μενέλαος δὲ ἐκ Τροίας ἐλθών, ὕστερος γὰρ Ἀγαμέμνονος ἐπανῆκε, καὶ τῷ Ναυπλίῳ λιμένι προσσχών, νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσπέμπει πρὸς Μυκήνας, μεθ᾽ ἡμέραν δὲ αὐτὸς εἰσῄει, καὶ τὸν

'Ορέστην μεμηνότα εὑρών, παρακαλεῖται μὲν ὑπὸ 'Ορέστου καὶ 'Ηλέκτρας σῶσαι αὐτούς. ὁ γὰρ τῆς Κλυταιμνήστρας πατὴρ Τυνδάρεως πάντας 'Αργείους κατ' αὐτῶν ἐκίνησεν, ἵνα τούτους ὡς μητροκτόνους ἀνέλοιεν. ὡς δὲ τὸν Τυνδάρεω ἀντιλέγοντα εὗρε, καὶ ἅμα καὶ αὐτὸς ὑπολογιζόμενος ὡς εἰ 'Ορέστης ἀναιρεθείη, βασιλεὺς αὐτὸς ἔσται τοῦ Ἄργους, οὐκ ἤθελεν 'Ορέστῃ τε καὶ τῇ ἀδελφῇ συμμαχεῖν, ἀλλὰ τὸ τῶν 'Αργείων πλῆθος ἔλεγεν εὐλαβεῖσθαι. πρῶτον μὲν οὖν 'Ορέστης καὶ Τυνδάρεως διελέχθησαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ μὲν ὡς οὐ δικαίως ἀνείλετο Κλυταιμνήστραν δεικνύς, 'Ορέστης δὲ ὡς καὶ μάλα δικαίως, εἰ καὶ μυριάκις αὐτὴν ἔδει τεθνάναι. ἔπειτα ἐκκλησίας ἐν ἀκροπόλει Μυκηνῶν γενομένης καὶ συνιόντων τῶν προὐχόντων ἐν Ἄργει, 'Ορέστης ὑπὸ Πυλάδου φοράδην ἐκεῖσε κομίζεται. λόγων δὲ πολλῶν γινομένων, καὶ τῶν μὲν βοηθούντων 'Ορέστῃ, τῶν δὲ ἐναντιουμένων, τέλος ἐνίκησαν οἱ κακοί. καὶ κατακρίνεται 'Ορέστης αὐτός τε καὶ ἡ ἀδελφὴ λίθοις βληθέντες ἀποθανεῖν. 'Ορέστης δὲ ἐπηγγείλατο πρὸς τὸ πλῆθος αὐτοχειρίᾳ ἑαυτὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν ἀποσφάξαι. καὶ ὁ φίλος Πυλάδης καὶ παρὰ τὴν συμφορὰν φίλος ἔμεινε καὶ κοινωνεῖν αὐτῷ τῆς τελευτῆς ἠξίωσε προθυμότατα. ἐπεὶ δὲ σφίσι τοῦτο παθεῖν προὔκειτο, συμβουλεύει Πυλάδης, Μενέλεω πρῶτον τιμωρίαν λαβεῖν, λέγων ὡς οὐ δεῖ τοῦτον τρυφᾶν ἡμῶν ἀπιόντων. ὅθεν εἰσελθόντες εἴσω τῶν βασιλείων 'Ελένης δῆθεν δεησόμενοι, ἵνα μὴ περιίδῃ σφᾶς ὀλλυμένους, ἀλλὰ χεῖρα ὀρέξῃ καὶ Μενέλεων καὶ ἄκοντα πρὸς σωτηριαν κινήσῃ, ἐπεὶ ταύτην φονεύειν ἔμελλον, ταύτης μὲν ἥμαρτον, ὑπὸ 'Απόλλωνος ἁρπασθείσης κελεύσει Διός, 'Ερμιόνην δὲ συλλαμβάνουσιν ἐκ τοῦ τῆς Κλυταιμνήστρας τάφου ἐπανήκουσαν· πρώην γὰρ αὐτὴν 'Ελένη πεπόμφει,

τῇ ἀδελφῇ θύσουσαν. λαβόντες δὲ Ἑρμιόνην καὶ ἔνδοθεν τὰς τῶν βασιλείων ἀσφαλίσαντες πύλας, ἀνῆλθον ἐν μετεώρῳ τῶν βασιλείων ἔχοντές τε τὴν Ἑρμιόνην καὶ ξίφος πρὸς τῇ δέρῃ αὐτῆς, καὶ μέλλοντες μετὰ τὴν ταύτης διαχείρισιν, ἂν μὴ σφᾶς Μενέλεως σώσῃ, καὶ τοὺς δόμους ὑφάψειν πυρί. Μενέλεως μὲν ὑπὸ τούτων Ἑλένην τεθνάναι μαθὼν, ἵνα κᾆν σώσῃ τὴν παῖδα ἐλθὼν, ἤρξατο πορθεῖν τὰ βασίλεια, ἐπιφανεὶς δὲ Ἀπόλλων διήλλαξε τούτους, Ἑλένην μὲν εἰς οὐρανοὺς φήσας διακομίσαι, Μενέλεων δὲ ἑτέραν λαβεῖν κελεύσας γυναῖκα, Ὀρέστῃ δὲ Ἑρμιόνην συνάψαι μετὰ τὴν τοῦ φόνου κάθαρσιν· ἧς Ἀθήνησιν ἔτυχε, μετὰ Ἐρινύων εἰς Ἄρειον πάγον κριθεὶς, ὅτε καὶ καταδικασθῆναι μέλλοντα ὑπὸ πάντων θεῶν Ἀθηνᾶ ψῆφον βαλοῦσα νικῆσαι τοῦτον ἐποίησε. καὶ οὕτως Ὀρέστης ὕστερον Ἑρμιόνην γυναῖκα λαμβάνει κατὰ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος θέσπισμα, καὶ Ἄργους κρατεῖ, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν δίδωσι, τὴν καὶ πρότερον ὑπ' αὐτοῦ κατεγγυηθεῖσαν τούτῳ. ἰστέον δὲ ὅτι πᾶσα τραγῳδία σύμφωνον ἔχει καὶ τὸ τέλος· ἐκ λύπης γὰρ ἄρχεται καὶ εἰς λύπην τελευτᾷ· τὸ παρὸν δὲ δρᾶμά ἐστιν ἐκ τραγικοῦ κωμικόν· λήγει γὰρ εἰς τὰς παρ' Ἀπόλλωνος διαλλαγὰς ἐκ συμφορῶν εἰς εὐθυμίαν κατηντηκός· ἡ δὲ κωμῳδία γέλωσι καὶ εὐφροσύναις ἐνύφανται.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

*Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος,
οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ θεήλατος,
ἧς οὐκ ἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.
ὁ γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος,
κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον
ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην,
ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς ἄνθρωπος ὢν
κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ' ἔχων ἴσον,
ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.
οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ' Ἀτρεὺς ἔφυ,
ᾧ στέμματα ξήνασ' ἐπέκλωσεν θεὰ
ἔριν, Θυέστῃ πόλεμον ὄντι συγγόνῳ
θέσθαι. τί τἄρρητ' ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;
ἔδαισε δ' οὖν νιν τέκν' ἀποκτείνας Ἀτρεύς·
Ἀτρέως δὲ, τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας,
ὁ κλεινὸς, εἰ δὴ κλεινὸς, Ἀγαμέμνων ἔφυ
Μενέλεώς τε Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.
γαμεῖ δ' ὁ μὲν δὴ τὴν θεοῖς στυγουμένην
Μενέλαος Ἑλένην, ὁ δὲ Κλυταιμνήστρας λέχος
ἐπίσημον εἰς Ἕλληνας Ἀγαμέμνων ἄναξ·
ᾧ παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις Ἰφιγένειά τ' Ἠλέκτρα τ' ἐγὼ,
ἄρσην τ' Ὀρέστης, μητρὸς ἀνοσιωτάτης,
ἣ πόσιν ἀπείρῳ περιβαλοῦσ' ὑφάσματι*

ἔκτεινεν· ὧν δ' ἕκατι παρθένῳ λέγειν
οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.
Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
πείθει δ' Ὀρέστην μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο,
κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον.
ὅμως δ' ἀπέκτειν', οὐκ ἀπειθήσας θεῷ·
κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνή, φόνου,
Πυλάδης θ', ὃς ἡμῖν συγκατείργασται τάδε.
ἐντεῦθεν ἀγρίᾳ συντακεὶς νόσῳ δέμας
τλήμων Ὀρέστης ὅδε πεσὼν ἐν δεμνίοις
κεῖται· τὸ μητρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ
μανίαισιν· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς
Εὐμενίδας, αἳ τόνδ' ἐξαμιλλῶνται φόβῳ.
ἕκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ ἐξ ὅτου σφαγαῖς
θανοῦσα μήτηρ πυρὶ καθήγνισται δέμας,
ὧν οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο,
οὐ λούτρ' ἔδωκε χρωτί· χλανιδίων δ' ἔσω
κρυφθείς, ὅταν μὲν σῶμα κουφισθῇ νόσου,
ἔμφρων δακρύει, ποτὲ δὲ δεμνίων ἄπο
πηδᾷ δρομαῖος, πῶλος ὣς ἀπὸ ζυγοῦ.
ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε μήθ' ἡμᾶς στέγαις
μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα
μητροκτονοῦντας· κυρία δ' ἥδ' ἡμέρα,
ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις,
εἰ χρὴ θανεῖν νὼ λευσίμῳ πετρώματι,
ἢ φάσγανον θήξαντ' ἐπ' αὐχένος βαλεῖν.
ἐλπίδα δὲ δή τιν' ἔχομεν ὥστε μὴ θανεῖν·
ἥκει γὰρ ἐς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο,
λιμένα δὲ Ναυπλίειον ἐκπληρῶν πλάτῃ
ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον
ἄλαισι πλαγχθείς· τὴν δὲ δὴ πολύστονον

Ἑλένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίῳ
παῖδες τεθνᾶσιν, ἐς πέτρων ἔλθῃ βολάς,
προὔπεμψεν ἐς δῶμ' ἡμέτερον· ἔστιν δ' ἔσω
κλαίουσ' ἀδελφὴν ξυμφοράς τε δωμάτων.
ἔχει δὲ δή τιν' ἀλγέων παραψυχήν·
ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' ἐς Τροίαν ἔπλει,
παρθένον ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν τρέφειν
Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο,
ταύτῃ γέγηθε κἀπιλήθεται κακῶν.
βλέπω δὲ πᾶσαν εἰς ὁδὸν, πότ' ὄψομαι
Μενέλαον ἥκονθ'· ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς
ῥώμης ὀχούμεθ', ἤν τι μὴ κείνου πάρα
σωθῶμεν. ἄπορον χρῆμα δυστυχῶν δόμος.
ΕΛ. ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας τε κἀγαμέμνονος,
παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος, Ἠλέκτρα, χρόνου,
πῶς, ὦ τάλαινα, σύ τε κασίγνητός τε σὸς
τλήμων Ὀρέστης μητρὸς ὅδε φονεὺς ἔφυ;
προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν,
ἐς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
καίτοι στένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
ἐμῆς ἀδελφῆς, ἥν, ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον
ἔπλευσ' ὅπως ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ,
οὐκ εἶδον, ἀπολειφθεῖσα δ' αἰάζω τύχας.
ΗΛ. Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ' ἂν ἅ γε παροῦσ' ὁρᾷς,
ἐν ξυμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον;
ἐγὼ μὲν ἄϋπνος, πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,
νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
θάσσω· τὰ τούτου δ' οὐκ ὀνειδίζω κακά·
σὺ δ' ἡ μακαρία μακάριός θ' ὁ σὸς πόσις
ἥκετον ἐφ' ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.

'ΕΛ. πόσον χρόνον δὲ δεμνίοις πέπτωχ' ὅδε;
ΗΛ. ἐξ οὗπερ αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν.
'ΕΛ. ὦ μέλεος, ἡ τεκοῦσά θ', ὡς διώλετο.
ΗΛ. οὕτως ἔχει τάδ', ὥστ' ἀπείρηκεν κακοῖς.
'ΕΛ. πρὸς θεῶν, πίθοι' ἂν δῆτά μοί τι, παρθένε;
ΗΛ. ὡς ἄσχολός γε συγγόνου προσεδρίᾳ.
'ΕΛ. βούλει τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν;
ΗΛ. μητρὸς κελεύεις τῆς ἐμῆς; τίνος χάριν;
'ΕΛ. κόμης ἀπαρχὰς καὶ χοὰς φέρουσ' ἐμάς.
ΗΛ. σοὶ δ' οὐχὶ θεμιτὸν πρὸς φίλων στείχειν τάφον;
'ΕΛ. δεῖξαι γὰρ 'Αργείοισι σῶμ' αἰσχύνομαι.
ΗΛ. ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ' αἰσχρῶς δόμους.
'ΕΛ. ὀρθῶς ἔλεξας, οὐ φίλως δέ μοι λέγεις.
ΗΛ. αἰδὼς δὲ δὴ τίς σ' ἐς Μυκηναίους ἔχει;
'ΕΛ. δέδοικα πατέρας τῶν ὑπ' 'Ιλίῳ νεκρῶν.
ΗΛ. δεινὸν γὰρ Ἄργει τ' ἀναβοᾷ διὰ στόμα.
'ΕΛ. σύ νυν χάριν μοι, τὸν φόβον λύσασα, δός.
ΗΛ. οὐκ ἂν δυναίμην μητρὸς ἐσβλέψαι τάφον.
'ΕΛ. αἰσχρόν γε μέντοι προσπόλους φέρειν τάδε.
ΗΛ. τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς 'Ερμιόνης πέμπεις δέμας;
'ΕΛ. εἰς ὄχλον ἕρπειν παρθένοισιν οὐ καλόν.
ΗΛ. καὶ μὴν τίνοι γ' ἂν τῇ τεθνηκυίᾳ τροφάς.
'ΕΛ. καλῶς ἔλεξας, πείθομαί τέ σοι, κόρη.
[καὶ πέμψομέν γε θυγατέρ'· εὖ γάρ τοι λέγεις.]
ὦ τέκνον, ἔξελθ', 'Ερμιόνη, δόμων πάρος,
καὶ λαβὲ χοὰς τάσδ' ἐν χεροῖν κόμας τ' ἐμάς·
ἐλθοῦσα δ' ἀμφὶ τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
μελίκρατ' ἄφες γάλακτος οἰνωπόν τ' ἄχνην,
καὶ στᾶσ' ἐπ' ἄκροι χώματος λέξον τάδε·
'Ελένη σ' ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς,
φόβῳ προσελθεῖν μνῆμα σόν, ταρβοῦσά τε

Ἀργεῖον ὄχλον. εὐμενῆ δ' ἄνωγέ νιν
ἐμοί τε καὶ σοὶ καὶ πόσει γνώμην ἔχειν
τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδ', οὓς ἀπώλεσεν θεός.
ἃ δ' εἰς ἀδελφὴν καιρὸς ἐκπονεῖν ἐμέ,
ἅπανθ' ὑπισχνοῦ νερτέρων δωρήματα.
ἴθ' ὦ τέκνον μοι, σπεῦδε, καὶ χοὰς τάφῳ
δοῦσ' ὡς τάχιστα τῆς πάλιν μέμνησ' ὁδοῦ.
ΗΛ. ὦ φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ' εἶ κακὸν,
σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις.
εἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθρισεν τρίχας,
σώζουσα κάλλος; ἔστι δ' ἡ πάλαι γυνή.
θεοί σε μισήσειαν, ὥς μ' ἀπώλεσας
καὶ τόνδε πᾶσάν θ' Ἑλλάδ'. ὦ τάλαιν' ἐγώ.
αἵδ' αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι
φίλαι ξυνῳδοί· τάχα μεταστήσουσ' ὕπνου
τόνδ' ἡσυχάζοντ', ὄμμα δ' ἐκτήξουσ' ἐμὸν
δακρύοις, ἀδελφὸν ὅταν ὁρῶ μεμηνότα.
ὦ φίλταται γυναῖκες, ἡσύχῳ ποδὶ
χωρεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος.
φιλία γὰρ ἡ σὴ πρευμενὴς μὲν, ἀλλ' ἐμοὶ
τόνδ' ἐξεγεῖραι ξυμφορὰ γενήσεται.
σῖγα σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης στρ. α'.
τίθετε, μὴ ψοφεῖτε, μὴ 'στω κτύπος.
ἀποπρὸ βᾶτ' ἐκεῖσ' ἀποπρό μοι κοίτας.
ΧΟ. ἰδοὺ, πείθομαι.
ΗΛ. ἆ ἆ, σύριγγος ὅπως πνοὰ
λεπτοῦ δόνακος, ὦ φίλα, φώνει μοι.
ΧΟ. ἴδ', ἀτρεμαίαν ὡς ὑπόροφον φέρω βοάν. ΗΛ. ναὶ
οὕτω,
κάταγε κάταγε, πρόσιθ' ἀτρέμας, ἀτρέμας ἴθι·
λόγον ἀπόδος ἐφ' ὅ τι

χρέος ἐμόλετέ ποτε. χρόνια γὰρ πεσὼν ὅδ' εὐ-
νάζεται.
ΧΟ. πῶς ἔχει; λόγου μετάδος, ὦ φίλα. ἀντ. α΄.
ΗΛ. τίνα τύχαν εἴπω; τίνα δὲ συμφοράν;
ἔτι μὲν ἐμπνέει, βραχὺ δ' ἀναστένει.
ΧΟ. τί φής; ὦ τάλας.
ΗΛ. ὀλεῖς, εἰ βλέφαρα κινήσεις
ὕπνου γλυκυτάταν φερομένῳ χάριν.
ΧΟ. μέλεος ἐχθίστων θεόθεν ἐργμάτων. τάλας, φεῦ
μόχθων.
ΗΛ. ἄδικος ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν ἔλακεν, ἀπόφονον ὅτ'
ἐπὶ τρίποδι
Θέμιδος ἄρ' ἐδίκασε φόνον ὁ Λοξίας ἐμᾶς ματέ-
ρος.
ΧΟ. ὁρᾷς; ἐν πέπλοισι κινεῖ δέμας. στρ. β΄.
ΗΛ. σὺ γάρ νιν, ὦ τάλαινα,
θωΰξασ' ἔβαλες ἐξ ὕπνου.
ΧΟ. εὕδειν μὲν οὖν ἔδοξα.
ΗΛ. οὐκ ἀφ' ἡμῶν, οὐκ ἀπ' οἴκων
πάλιν ἀνὰ πόδα σὸν εἱλίξεις, μεθεμένα κτύπου;
ΧΟ. ὑπνώσσει. ΗΛ. λέγεις εὖ.
ΧΟ. πότνια πότνια νὺξ, ὑπνοδότειρα τῶν πολυπόνων
βροτῶν,
ἐρεβόθεν ἴθι, μόλε μόλε κατάπτερος
τὸν Ἀγαμεμνόνιον ἐπὶ δόμον.
ὑπὸ γὰρ ἀλγέων ὑπό τε συμφορᾶς
διοιχόμεθ', οἰχόμεθα. ΗΛ. κτύπον ἠγάγετ'· οὐχὶ
σῖγα
σῖγα φυλασσομένα
στόματος ἀνακέλαδον ἄπο λέχεος
ἥσυχον ὕπνου χάριν παρέξεις, φίλα;

ΧΟ. θρόει τίς κακῶν τελευτὰ μένει ἀντ. β'.
ΗΛ. θανεῖν θανεῖν· τί δ' ἄλλο;
οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς.
ΧΟ. πρόδηλος ἄρ' ὁ πότμος.
ΗΛ. ἐξέθυσ' ὁ Φοῖβος ἡμᾶς
μέλεον ἀπόφονον αἷμα δοὺς πατροφόνου ματρός.
ΧΟ. δίκᾳ μὲν, καλῶς δ' οὔ.
ΗΛ. ἔθανες ἔθανες, ὦ τεκομένα με μᾶτερ, ἀπὸ δ' ὤλεσας
πατέρα τέκνα τε τάδε σέθεν ἀφ' αἵματος·
ὀλόμεθ' ἰσονέκυ' ὀλόμεθα.
σύ τε γὰρ ἐν νεκροῖς, τό τ' ἐμὸν οἴχεται
βίου τὸ πλέον μέρος ἐν στοναχαῖσί τε καὶ γόοισι
δάκρυσί τ' ἐννυχίοις·
ἄγαμος, ἔπιδ', ἄτεκνος ἅτε βίοτον
ἁ μέλεος ἐς τὸν αἰὲν ἕλκω χρόνον.
ΧΟ. ὅρα παροῦσα, παρθέν' Ἠλέκτρα, πέλας,
μὴ κατθανών σε σύγγονος λέληθ' ὅδε·
οὐ γάρ μ' ἀρέσκει τῷ λίαν παρειμένῳ.
ΟΡ. ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ἐπίκουρον νόσου,
ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες ἐν δέοντί τε.
ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφὴ,
καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.
πόθεν ποτ' ἦλθον δεῦρο; πῶς δ' ἀφικόμην;
ἀμνημονῶ γὰρ, τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν.
ΗΛ. ὦ φίλταθ', ὥς μ' ηὔφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
βούλει θίγω σου κἀνακουφίσω δέμας;
ΟΡ. λαβοῦ λαβοῦ δῆτ', ἐκ δ' ὄμορξον ἀθλίου
στόματος ἀφρώδη πέλανον ὀμμάτων τ' ἐμῶν.

ΗΛ. ἰδοὺ τὸ δούλευμ' ἡδύ, κοὐκ ἀναίνομαι.
ἀδέλφ' ἀδελφῇ χειρὶ θεραπεύειν μελη.
ΟΡ. ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρά, καὐχμώδη κόμην
ἄφελε προσώπου· λεπτὰ γὰρ λεύσσω κόραις.
ΗΛ. ὦ βοστρύχων πινῶδες ἄθλιον κάρα,
ὡς ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας.
ΟΡ. κλῖνόν μ' ἐς εὐνὴν αὖθις· ὅταν ἀνῇ νόσος
μανίας, ἄναρθρός εἰμι κἀσθενῶ μέλη.
ΗΛ. ἰδού, φίλον τοι τῷ νοσοῦντι δέμνιον,
ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως.
ΟΡ. αὖθίς μ' ἐς ὀρθὸν στῆσον, ἀνακύκλει δέμας·
δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες ἀπορίας ὕπο.
ΗΛ. ἦ κἀπὶ γαίας ἁρμόσαι πόδας θέλεις,
χρονιον ἴχνος θείς; μεταβολὴ πάντων γλυκύ.
ΟΡ. μάλιστα. δόξαν γὰρ τόδ' ὑγιείας ἔχει·
κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ.
ΗΛ. ἄκουε δή νυν, ὦ κασίγνητον κάρα,
ἕως ἐῶσί σ' εὖ φρονεῖν Ἐρινύες.
ΟΡ. λέξεις τι καινόν; κεἰ μὲν εὖ, χάριν φέρεις·
εἰ δ' ἐς βλάβην τιν', ἅλις ἔχω τοῦ δυστυχεῖν.
ΗΛ. Μενέλαος ἥκει, σοῦ κασίγνητος πατρός,
ἐν Ναυπλίᾳ δὲ σέλμαθ' ὥρμισται νεῶν.
ΟΡ. πῶς εἶπας; ἥκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς,
ἀνὴρ ὁμογενὴς καὶ χάριτας ἔχων πατρός;
ΗΛ. ἥκει, τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχου,
Ἑλένην ἀγόμενος Τρωικῶν ἐκ τειχέων.
ΟΡ. εἰ μόνος ἐσώθη, μᾶλλον ἂν ζηλωτὸς ἦν·
εἰ δ' ἄλοχον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.
ΗΛ. ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως ἐς τὸν ψόγον
γένος θυγατέρων δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα.
ΟΡ. σύ νυν διάφερε τῶν κακῶν· ἔξεστι γάρ·

καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε.
ΗΛ. οἴμοι, κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται,
ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν, ἄρτι σωφρονῶν.
ΟΡ. ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·
αὗται γὰρ αὗται πλησίον θρώσκουσί μοι.
ΗΛ. μέν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις.
ὁρᾷς γὰρ οὐδὲν ὧν δοκεῖς σάφ' εἰδέναι.
ΟΡ. ὦ Φοῖβ', ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες
γοργῶπες, ἐνέρων ἱερίαι, δειναὶ θεαί.
ΗΛ. οὔτοι μεθήσω· χεῖρα δ' ἐμπλέξασ' ἐμὴν
σχήσω σε πηδᾶν δυστυχῆ πηδήματα.
ΟΡ. μέθες· μί' οὖσα τῶν ἐμῶν 'Ερινύων,
μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς ἐς Τάρταρον.
ΗΛ. οἲ 'γὼ τάλαινα; τίν' ἐπικουρίαν λάβω,
ἐπεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα;
ΟΡ. δὸς τόξα μοι κερουλκὰ, δῶρα Λοξίου,
οἷς μ' εἶπ' 'Απόλλων ἐξαμύνασθαι θεὰς,
εἴ μ' ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασιν.
βεβλήσεταί τις θεῶν βροτησίᾳ χερί,
εἰ μὴ 'ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
οὐκ εἰσακούετ'; οὐχ ὁρᾶθ' ἑκηβόλων
τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας;
ἆ ἆ·
τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα
πτεροῖς· τὰ Φοίβου δ' αἰτιᾶσθε θέσφατα.
ἔα·
τί χρῆμ' ἀλύω, πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πνευμόνων;
ποῖ ποῖ ποθ' ἡλάμεσθα δεμνίων ἄπο;
ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.
ξύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων;

αἰσχύνομαί σοι μεταδιδοὺς πόνων ἐμῶν,
ὄχλον τε παρέχων παρθένῳ νόσοις ἐμαῖς.
μὴ τῶν ἐμῶν ἕκατι συντήκου κακῶν·
σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', εἴργασται δ' ἐμοὶ
μητρῷον αἷμα· Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι,
ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἀνοσιώτατον
τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
οἶμαι δὲ πατέρα τὸν ἐμόν, εἰ κατ' ὄμματα
ἐξιστόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναί με χρή,
πολλὰς γενείου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτὰς
μὴ τῆς τεκούσης ἐς σφαγὰς ὦσαι ξίφος,
εἰ μήτ' ἐκεῖνος ἀναλαβεῖν ἔμελλε φῶς,
ἐγώ θ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκπλήσειν κακά.
καὶ νῦν ἀνακάλυπτ', ὦ κασίγνητον κάρα,
ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κεἰ μάλ' ἀθλίως
ἔχομεν· ὅταν δὲ τἄμ' ἀθυμήσαντ' ἴδῃς,
σύ μου τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
ἴσχναινε παραμυθοῦ θ'· ὅταν δὲ σὺ στένῃς,
ἡμᾶς παρόντας χρή σε νουθετεῖν φίλα·
ἐπικουρίαι γὰρ αἵδε τοῖς φίλοις καλαί.
ἀλλ', ὦ τάλαινα, βᾶσα δωμάτων ἔσω,
ὕπνῳ τ' ἄϋπνον βλέφαρον ἐκταθεῖσα δὸς,
σῖτόν τ' ὄρεξαι, λουτρά τ' ἐπὶ χροὸς βάλε.
εἰ γὰρ προλείψεις μ', ἢ προσεδρίᾳ νόσον
κτήσει τιν', οἰχόμεσθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην
ἐπίκουρον, ἄλλων, ὡς ὁρᾷς, ἔρημος ὤν.
ΗΛ. οὐκ ἔστι· σὺν σοὶ καὶ θανεῖν αἱρήσομαι
καὶ ζῆν· ἔχει γὰρ ταυτόν· ἢν σὺ κατθάνῃς,
γυνὴ τί δράσω; πῶς μόνη σωθήσομαι,
ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος; εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ,
δρᾶν χρὴ τάδ'· ἀλλὰ κλῖνον εἰς εὐνὴν δέμας,

καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κἀκφοβοῦν σ' ἐκ δεμνίων
ἄγαν ἀποδέχου, μένε δ' ἐπὶ στρωτοῦ λέχους.
κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃς νοσεῖν,
κάματος βροτοῖσιν ἀπορία τε γίγνεται.

ΧΟ. αἰαῖ, στρ.
δρομάδες ὦ πτεροφόροι ποτνιάδες θεαὶ,
ἀβάκχευτον αἳ θίασον ἐλάχετ' ἐν δάκρυσι καὶ γόοις,
μελάγχρωτες Εὐμενίδες, αἵ τε τὸν
ταναὸν αἰθέρ' ἀμπάλλεσθ', αἵματος
τινύμεναι δίκαν, τινύμεναι φόνον,
καθικετεύομαι καθικετεύομαι,
τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον ἐάσατ' ἐκλαθέσθαι λύσσας
μανιάδος φοιταλέου. φεῦ μόχθων,
οἵων, ὦ τάλας, ὀρεχθεὶς ἔρρεις,
τρίποδος ἄπο φάτιν, ἃν ὁ Φοῖβος
ἔλακεν ἔλακε, δεξάμενος ἀνὰ δάπεδον
ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοί.
ὦ Ζεῦ, ἀντ.
τίς ἔλεος, τίς ὅδ' ἀγὼν φόνιος ἔρχεται,
θοάζων σε τὸν μέλεον, ᾧ δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει
πορεύων τις ἐς δόμον ἀλαστόρων
ματέρος αἷμα σᾶς, ὅ σ' ἀναβακχεύει;
κατολοφύρομαι κατολοφύρομαι.
ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς·
ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου θοᾶς τινάξας δαίμων
κατέκλυσεν δεινῶν πόνων, ὡς πόντου
λάβροις ὀλεθρίοισιν ἐν κύμασιν.

τίνα γὰρ ἔτι πάρος οἶκον ἄλλον
ἕτερον ἢ τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων
τὸν ἀπὸ Ταντάλου, σέβεσθαί με χρή;
καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει,
Μενέλαος ἄναξ, πολλῇ ἁβροσύνῃ
δῆλος ὁρᾶσθαι
τῶν Ταντα λιδῶν ἐξ αἵματος ὤν.
ὦ χιλιόναυν στρατὸν ὁρμήσας
ἐς γῆν Ἀσίαν,
χαῖρ, εὐτυχίᾳ δ' αὐτὸς ὁμιλεῖς,
θεόθεν πράξας ἅπερ ηὔχου.
ΜΕ. ὦ δῶμα, τῇ μέν σ' ἡδέως προσδέρκομαι
Τροίαθεν ἐλθών, τῇ δ' ἰδὼν καταστένω·
κύκλῳ γὰρ εἱλιχθεῖσαν ἀθλίοις κακοῖς
οὐπώποτ' ἄλλην μᾶλλον εἶδον ἑστίαν.
Ἀγαμέμνονος μὲν γὰρ τύχας ἠπιστάμην
[καὶ θάνατον, οἵῳ πρὸς δάμαρτος ὤλετο,]
Μαλέᾳ προσίσχων πρῷραν· ἐκ δὲ κυμάτων
ὁ ναυτίλοισι μάντις ἐξήγγειλέ μοι
Νηρέως προφήτης Γλαῦκος, ἀψευδὴς θεός,
ὅς μοι τάδ' εἶπεν ἐμφανῶς παρασταθείς·
"Μενέλαε, κεῖται σὸς κασίγνητος θανών,
λουτροῖσιν ἀλόχου περιπεσὼν πανυστάτοις·"
δακρύων δ' ἔπλησεν ἐμέ τε καὶ ναύτας ἐμοὺς
πολλῶν. ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονός,
ἤδη δάμαρτος ἐνθάδ' ἐξορμωμένης,
δοκῶν Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
φίλαισι χερσὶ περιβαλεῖν καὶ μητέρα,
ὡς εὐτυχοῦντας, ἔκλυον ἁλιτύπων τινὸς
τῆς Τυνδαρείας παιδὸς ἀνόσιον φόνον.
καὶ νῦν ὅπου 'στὶν εἴπατ', ὦ νεάνιδες,

Ἀγαμέμνονος παῖς, ὃς τὰ δείν' ἔτλη κακά.
βρέφος γὰρ ἦν τότ' ἐν Κλυταιμνήστρας χεροῖν,
ὅτ' ἐξέλειπον μέλαθρον ἐς Τροίαν ἰὼν,
ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών.
ΟΡ. ὅδ' εἰμ' Ὀρέστης, Μενέλεως, ὃν ἱστορεῖς.
ἑκὼν ἐγώ σοι τἀμὰ σημανῶ κακά.
τῶν σῶν δὲ γονάτων πρωτόλεια θιγγάνω
ἱκέτης, ἀφύλλου στόματος ἐξάπτων λιτάς·
σῶσόν μ'· ἀφῖξαι δ' αὐτὸς ἐς καιρὸν κακῶν.
ΜΕ. ὦ θεοὶ, τί λεύσσω; τίνα δέδορκα νερτέρων;
ΟΡ. εὖ γ' εἶπας· οὐ γὰρ ζῶ κακοῖς, φάος δ' ὁρῶ.
ΜΕ. ὡς ἠγρίωσαι πλόκαμον αὐχμηρὸν, τάλας.
ΟΡ. οὐχ ἡ πρόσοψίς μ', ἀλλὰ τἄργ' αἰκίζεται.
ΜΕ. δεινὸν δὲ λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις.
ΟΡ. τὸ σῶμα φροῦδον· τὸ δ' ὄνομ' οὐ λέλοιπέ με.
ΜΕ. ὦ παρὰ λόγον μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία.
ΟΡ. ὅδ' εἰμὶ μητρὸς τῆς ταλαιπώρου φονεύς.
ΜΕ. ἤκουσα· φείδου δ' ὀλιγάκις λέγειν κακά.
ΟΡ. φειδόμεθ'· ὁ δαίμων δ' ἔς με πλούσιος κακῶν.
ΜΕ. τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος;
ΟΡ. ἡ ξύνεσις, ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος.
ΜΕ. πῶς φῄς; σοφόν τοι τὸ σαφὲς, οὐ τὸ μὴ σαφές.
ΟΡ. λύπη μάλιστά γ' ἡ διαφθείρουσά με·
ΜΕ. δεινὴ γὰρ ἡ θεὸς, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.
ΟΡ. μανίαι τε, μητρὸς αἵματος τιμωρίαι.
ΜΕ. ἤρξω δὲ λύσσης πότε; τίς ἡμέρα τότ' ἦν;
ΟΡ. ἐν ᾗ τάλαιναν μητέρ' ἐξώγκουν τάφῳ.
ΜΕ. πότερα κατ' οἴκους, ἢ προσεδρεύων πυρᾷ;
ΟΡ. νυκτὸς φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν.

ΜΕ. παρῆν τις ἄλλος, ὃς σὸν ὤρθευεν δέμας;
ΟΡ. Πυλάδης, ὁ συνδρῶν αἷμα καὶ μητρὸς φόνον.
ΜΕ. φαντασμάτων δὲ τάδε νοσεῖς ποίων ὕπο;
ΟΡ. ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας.
ΜΕ. οἶδ' ἃς ἔλεξας, ὀνομάσαι δ' οὐ βούλομαι.
ΟΡ. σεμναὶ γάρ· εὐπαίδευτα δ' ἀποτρέπει λέγειν.
ΜΕ. αὗταί σε βακχεύουσι συγγενεῖ φόνῳ;
ΟΡ. οἴμοι διωγμῶν, οἷς ἐλαύνομαι τάλας.
ΜΕ. οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους.
ΟΡ. ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς ξυμφορᾶς
ΜΕ. μὴ θάνατον εἴπῃς· τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.
ΟΡ. Φοῖβος, κελεύσας μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.
ΜΕ. ἀμαθέστερός γ' ὢν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς δίκης.
ΟΡ. δουλεύομεν θεοῖς, ὅ τι ποτ' εἰσὶν οἱ θεοί.
ΜΕ. κᾆτ' οὐκ ἀμύνει Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;
ΟΡ. μέλλει· τὸ θεῖον δ' ἐστὶ τοιοῦτον φύσει.
ΜΕ. πόσον χρόνον δὲ μητρὸς οἴχονται πνοαί;
ΟΡ. ἕκτον τόδ' ἦμαρ· ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.
ΜΕ. ὡς ταχὺ μετῆλθόν σ' αἷμα μητέρος θεαί.
ΟΡ. οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ' ἐς φίλους ἔφυν φίλος.
ΜΕ. πατρὸς δὲ δή τί σ' ὠφελεῖ τιμωρία;
ΟΡ. οὔπω· τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.
ΜΕ. τὰ πρὸς πόλιν δὲ πῶς ἔχεις, δράσας τάδε;
ΟΡ. μισούμεθ' οὕτως ὥστε μὴ προσεννέπειν.
ΜΕ. οὐδ' ἥγνισαι σὸν αἷμα κατὰ νόμους χεροῖν;
ΟΡ. ἐκκλῄομαι γὰρ δωμάτων ὅπῃ μόλω.
ΜΕ. τίνες πολιτῶν ἐξαμιλλῶνταί σε γῆς;
ΟΡ. Οἴαξ, τὸ Τροίᾳ μῖσος ἀναφέρων πατρί.
ΜΕ. ξυνῆκα· Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνος.
ΟΡ. οὗ γ' οὐ μετῆν μοι· διὰ τριῶν δ' ἀπόλλυμαι.
ΜΕ. τίς δ' ἄλλος; ἢ που τῶν ἀπ' Αἰγίσθου φίλων;

ΟΡ. οὗτοί μ' ὑβρίζουσ', ὧν πόλις τανῦν κλύει.
ΜΕ. Ἀγαμέμνονος δὲ σκῆπτρ' ἐᾷ σ' ἔχειν πόλις;
ΟΡ. πῶς, οἵτινες ζῆν οὐκ ἐῶσ' ἡμᾶς ἔτι;
ΜΕ. τί δρῶντες ὅ τι καὶ σαφὲς ἔχεις εἰπεῖν ἐμοί;
ΟΡ. ψῆφος καθ' ἡμῶν οἴσεται τῇδ' ἡμέρᾳ.
ΜΕ. φεύγειν πόλιν τήνδ', ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν;
ΟΡ. θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λευσίμῳ πετρώματι.
ΜΕ. κᾆτ' οὐχὶ φεύγεις γῆς ὑπερβάλλων ὅρους;
ΟΡ. κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις.
ΜΕ. ἰδίᾳ πρὸς ἐχθρῶν, ἢ πρὸς Ἀργείας χερός;
ΟΡ. πάντων πρὸς ἀστῶν, ὡς θάνω· βραχὺς λόγος.
ΜΕ. ὦ μέλεος, ἥκεις ξυμφορᾶς πρὸς τοὔσχατον.
ΟΡ. ἐς σ' ἐλπὶς ἡ 'μὴ καταφυγὰς ἔχει κακῶν.
ἀλλ' ἀθλίως πράσσουσιν εὐτυχὴς μολὼν
μετάδος φίλοισι σοῖσι σῆς εὐπραξίας,
καὶ μὴ μόνος τὸ χρηστὸν ἀπολαβὼν ἔχε,
ἀλλ' ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει,
χάριτας πατρῴας ἐκτίνων εἰς οὓς σε δεῖ.
ὄνομα γὰρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι
οἱ μὴ 'πὶ ταῖσι συμφοραῖς ὄντες φίλοι.
ΧΟ. καὶ μὴν γέροντι δεῦρ' ἁμιλλᾶται ποδὶ
ὁ Σπαρτιάτης Τυνδάρεως, μελάμπεπλος
κουρᾷ τε θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένος.
ΟΡ. ἀπωλόμην, Μενέλαε· Τυνδάρεως ὅδε
στείχει πρὸς ἡμᾶς, οὗ μάλιστ' αἰδώς μ' ἔχει
εἰς ὄμματ' ἐλθεῖν τοῖσιν ἐξειργασμένοις.
καὶ γάρ μ' ἔθρεψε μικρὸν ὄντα, πολλὰ δὲ
φιλήματ' ἐξέπλησε, τὸν Ἀγαμέμνονος
παῖδ' ἀγκάλαισι περιφέρων, Λήδα θ' ἅμα,
τιμῶντέ μ' οὐδὲν ἧσσον ἢ Διοσκόρω.
οἷς, ὦ τάλαινα καρδία ψυχή τ' ἐμὴ,

ἀπέδωκ' ἀμοιβὰς οὐ καλάς· τίνα σκότον
λάβω προσώπῳ; ποῖον ἐπίπροσθεν νέφος
θῶμαι, γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας;
ΤΥ. *ποῦ ποῦ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ἴδω πόσιν,*
Μενέλαον; ἐπὶ γὰρ τῷ Κλυταιμνήστρας τάφῳ
χοὰς χεόμενος ἔκλυον ὡς ἐς Ναυπλίαν
ἥκοι σὺν ἀλόχῳ πολυετὴς σεσωσμένος.
ἄγετέ με· πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ θέλω
στὰς ἀσπάσασθαι, χρόνιον εἰσιδὼν φίλον.
ΜΕ. *ὦ πρέσβυ, χαῖρε, Ζηνὸς ὁμόλεκτρον κάρα.*
ΤΥ. *ὦ χαῖρε καὶ σύ, Μενέλεως, κήδευμ' ἐμόν.*
ἔα· τὸ μέλλον ὡς κακὸν τὸ μὴ εἰδέναι.
ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων
στίλβει νοσώδεις ἀστραπάς, στύγημ' ἐμόν.
Μενέλαε, προσφθέγγει νιν, ἀνόσιον κάρα;
ΜΕ. *τί γάρ; φίλου μοι πατρός ἐστιν ἔκγονος.*
ΤΥ. *κείνου γὰρ ὅδε πέφυκε, τοιοῦτος γεγώς;*
ΜΕ. *πέφυκεν· εἰ δὲ δυστυχεῖ, τιμητέος.*
ΤΥ. *βεβαρβάρωσαι, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις.*
ΜΕ. *Ἑλληνικόν τοι τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί.*
ΤΥ. *καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν.*
ΜΕ. *πᾶν τοὐξ ἀνάγκης δοῦλόν ἐστ' ἐν τοῖς σοφοῖς.*
ΤΥ. *κέκτησό νυν σὺ τοῦτ', ἐγὼ δ' οὐ κτήσομαι.*
ΜΕ. *ὀργὴ γὰρ ἅμα σου καὶ τὸ γῆρας οὐ σοφόν.*
ΤΥ. *πρὸς τόνδε σοφίας τις ἂν ἀγὼν ἥκοι πέρι;*
εἰ τὰ καλὰ πᾶσι φανερὰ καὶ τὰ μὴ καλά,
τούτου τίς ἀνδρῶν ἐγένετ' ἀσυνετώτερος,
ὅστις τὸ μὲν δίκαιον οὐκ ἐσκέψατο,
οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν Ἑλλήνων νόμον;
ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον,
πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα,

αἴσχιστον ἔργον, οὐ γὰρ αἰνέσω ποτε,
χρῆν αὐτὸν ἐπιθεῖναι μὲν αἵματος δίκην
ὁσίαν διώκοντ᾽, ἐκβαλεῖν τε δωμάτων
μητέρα· τὸ σῶφρόν τ᾽ ἔλαβεν ἂν τῆς συμφορᾶς,
καὶ τοῦ νόμου τ᾽ ἂν εἴχετ᾽ εὐσεβής τ᾽ ἂν ἦν.
νῦν δ᾽ ἐς τὸν αὐτὸν δαίμον᾽ ἦλθε μητέρι.
κακὴν γὰρ αὐτὴν ἐνδίκως ἡγούμενος,
αὐτὸς κακίων μητέρ᾽ ἐγένετο κτανών.
ἐρήσομαι δὲ, Μενέλεως, τοσόνδε σε·
εἰ τόνδ᾽ ἀποκτείνειεν ὁμόλεκτρος γυνὴ,
χὠ τοῦδε παῖς αὖ μητέρ᾽ ἀνταποκτενεῖ,
κἄπειθ᾽ ὁ κείνου γενόμενος φόνῳ φόνον
λύσει, πέρας δὴ ποῖ κακῶν προβήσεται;
καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι·
εἰς ὀμμάτων μὲν ὄψιν οὐκ εἴων περᾶν
οὐδ᾽ εἰς ἀπάντημ᾽, ὅστις αἷμ᾽ ἔχων κυρεῖ,
φυγαῖσι δ᾽ ὁσιοῦν, ἀνταποκτείνειν δὲ μή.
ἀεὶ γὰρ εἷς ἔμελλ᾽ ἐνέξεσθαι φόνῳ,
τὸ λοίσθιον μίασμα λαμβάνων χεροῖν.
ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν γυναῖκας ἀνοσίους,
πρώτην δὲ θυγατέρ᾽, ἣ πόσιν κατέκτανεν·
Ἑλένην τε τὴν σὴν ἄλοχον οὔποτ᾽ αἰνέσω,
οὐδ᾽ ἂν προσείποιμ᾽· οὐδὲ σὲ ζηλῶ, κακῆς
γυναικὸς ἐλθόνθ᾽ οὕνεκ᾽ ἐς Τροίας πέδον.
ἀμυνῶ δ᾽, ὅσονπερ δυνατός εἰμι, τῷ νόμῳ,
τὸ θηριῶδες τοῦτο καὶ μιαιφόνον
παύων, ὃ καὶ γῆν καὶ πόλεις ὄλλυσ᾽ ἀεί.
ἐπεὶ τίν᾽ εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε
ὅτ᾽ ἐξέβαλλε μαστὸν ἱκετεύουσά σε
μήτηρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἰδὼν τἀκεῖ κακὰ,
δακρύοις γέροντ᾽ ὀφθαλμὸν ἐκτήκω τάλας

ἐν οὖν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμορροθεῖ·
μισεῖ τε πρὸς θεῶν καὶ τίνεις μητρὸς δίκας,
μανίαις ἀλαίνων καὶ φόβοις. τί μαρτύρων
ἄλλων ἀκούειν δεῖ μ', ἅ γ' εἰσορᾶν πάρα;
ὡς οὖν ἂν εἰδῇς, Μενέλεως, τοῖσιν θεοῖς
μὴ πρᾶσσ' ἐναντί', ὠφελεῖν τοῦτον θέλων·
ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
θυγάτηρ δ' ἐμὴ θανοῦσ' ἔπραξεν ἔνδικα·
ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τοῦδ' εἰκὸς ἦν αὐτὴν θανεῖν.
ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνήρ,
πλὴν ἐς θυγατέρας· τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ
ΧΟ. *ζηλωτὸς ὅστις ηὐτύχησεν ἐς τέκνα,*
καὶ μὴ 'πισήμους ξυμφορὰς ἐκτήσατο.
ΟΡ. *ὦ γέρον, ἐγώ τοι πρὸς σὲ δειμαίνω λέγειν,*
ὅπου γε μέλλω σήν τι λυπήσειν φρένα.
ἐγὼ δ' ἀνόσιός εἰμι, μητέρα κτανών,
ὅσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα, τιμωρῶν πατρί.
ἀπελθέτω δὴ τοῖς λόγοισιν ἐκποδὼν
τὸ γῆρας ἡμῖν τὸ σόν, ὅ μ' ἐκπλήσσει λέγειν,
καὶ καθ' ὁδὸν εἶμι· νῦν δὲ σὴν ταρβῶ τρίχα.
τί χρῆν με δρᾶσαι; δύο γὰρ ἀντίθες δυοῖν·
πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα·
ἄνευ δὲ πατρὸς τέκνον οὐκ εἴη ποτ' ἄν.
ἐλογισάμην οὖν τῷ γένους ἀρχηγέτῃ
μᾶλλόν μ' ἀμῦναι τῆς ὑποστάσης τροφάς·
ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ, μητέρ' αἰδοῦμαι λέγειν,
ἰδίοισιν ὑμεναίοισι κοὐχὶ σώφροσιν
εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρ'· ἐμαυτόν, ἢν λέγω
κακῶς ἐκείνην, ἐξερῶ· λέξω δ' ὅμως.

*Αἴγισθος ἦν ὁ κρυπτὸς ἐν δόμοις πόσις.
τοῦτον κατέκτειν', ἐπὶ δ' ἔθυσα μητέρα,
ἀνόσια μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν πατρί.
ἐφ' οἷς δ' ἀπειλεῖς ὡς πετρωθῆναί με χρὴ
ἄκουσον ὡς ἅπασαν Ἑλλάδ' ὠφελῶ·
εἰ γὰρ γυναῖκες ἐς τόδ' ἥξουσιν θράσους,
ἄνδρας φονεύειν, καταφυγὰς ποιούμεναι
ἐς τέκνα, μαστοῖς τὸν ἔλεον θηρώμεναι,
παρ' οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις
ἐπίκλημ' ἐχούσαις ὅ τι τύχοι. δράσας δ' ἐγὼ
δείν', ὡς σὺ κομπεῖς, τόνδ' ἔπαυσα τὸν νόμον.
μισῶν δὲ μητέρ' ἐνδίκως ἀπώλεσα,
ἥτις μεθ' ὅπλων ἄνδρ' ἀπόντ' ἐκ δωμάτων
πάσης ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάτην
προὔδωκε, κοὐκ ἔσωσ' ἀκήρατον λέχος.
ἐπεὶ δ' ἁμαρτοῦσ' ᾔσθετ', οὐχ αὑτῇ δίκην
ἐπέθηκεν, ἀλλ' ὡς μὴ δίκην δοίη πόσει,
ἐζημίωσε πατέρα κἀπέκτειν' ἐμόν.
πρὸς θεῶν, ἐν οὐ καλῷ μὲν ἐμνήσθην θεῶν,
φόνον δικάζων, εἰ δὲ δὴ τὰ μητέρος
σιγῶν ἐπῄνουν, τί μ' ἂν ἔδρασ' ὁ κατθανών;
οὐκ ἄν με μισῶν ἀνεχόρευ' Ἐρινύσιν;
ἢ μητρὶ μὲν πάρεισι σύμμαχοι θεαί,
τῷ δ' οὐ πάρεισι μᾶλλον ἠδικημένῳ;
σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ', ὦ γέρον, κακὴν
ἀπώλεσάς με· διὰ τὸ γὰρ κείνης θράσος
πατρὸς στερηθείς, ἐγενόμην μητροκτονος.
[ὁρᾷς; Ὀδυσσέως ἄλοχον οὐ κατέκτανε
Τηλέμαχος· οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν,
μένει δ' ἐν οἴκοις ὑγιὲς εὐναστήριον.]
ὁρᾷς; Ἀπόλλων ὃς μεσομφάλους ἕδρας*

ναίων βροτοῖσι στόμα νέμει σαφέστατον,
ᾧ πειθόμεσθα πάνθ' ὅσ' ἂν κεῖνος λέγῃ,
τούτῳ πιθόμενος τὴν τεκοῦσαν ἔκτανον.
ἐκεῖνον ἡγεῖσθ' ἀνόσιον καὶ κτείνετε·
ἐκεῖνος ἥμαρτ', οὐκ ἐγώ. τί χρῆν με δρᾶν;
ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς ἀναφέροντί μοι
μίασμα λῦσαι; ποῖ τις οὖν ἔτ' ἂν φύγοι,
εἰ μὴ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;
ἀλλ' ὡς μὲν οὐκ εὖ μὴ λέγ' εἴργασται τάδε,
ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.
γάμοι δ' ὅσοις μὲν εὖ καθεστᾶσιν βροτῶν,
μακάριος αἰών· οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ,
τά τ' ἔνδον εἰσὶ τά τε θύραζε δυστυχεῖς.
ΧΟ. ἀεὶ γυναῖκες ἐμποδὼν ταῖς ξυμφοραῖς
ἔφυσαν ἀνδρῶν πρὸς τὸ δυστυχέστερον.
ΤΥ. ἐπεὶ θρασύνει κοὐχ ὑποστέλλει λόγῳ,
οὕτω δ' ἀμείβει μ' ὥστε μ' ἀλγῆσαι φρένα,
μᾶλλόν μ' ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελθεῖν φόνον·
καλὸν πάρεργον δ' αὐτὸ θήσομαι πόνων
ὧν οὕνεκ' ἦλθον, θυγατρὶ κοσμήσων τάφον.
μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον
ἑκοῦσαν οὐκ ἄκουσαν ἐπισείσω πόλιν
σοὶ σῇ τ' ἀδελφῇ λεύσιμον δοῦναι δίκην.
μᾶλλον δ' ἐκείνη σοῦ θανεῖν ἐπαξία,
ἣ τῇ τεκούσῃ σ' ἠγρίωσ', εἰς οὓς ἀεὶ
πέμπουσα μύθους ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον,
ὀνείρατ' ἀγγέλλουσα τἀγαμέμνονος,
καὶ τοῦθ' ὃ μισήσειαν Αἰγίσθου λέχος
οἱ νέρτεροι θεοί, καὶ γὰρ ἐνθάδ' ἦν πικρόν,
ἕως ὑφῆψε δῶμ' ἀνηφαίστῳ πυρί.
Μενέλαε, σοὶ δὲ τάδε λέγω δράσω τε πρός·

εἰ τοὐμὸν ἔχθος ἐναριθμεῖ κῆδός τ' ἐμὸν,
μὴ τῷδ' ἀμύνειν φόνον ἐναντίον θεοῖς·
ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
τοσαῦτ' ἀκούσας ἴσθι, μηδὲ δυσσεβεῖς
ἕλῃ παρώσας εὐσεβεστέρους φίλους·
ἡμᾶς δ' ἀπ' οἴκων ἄγετε τῶνδε, πρόσπολοι.

ΟΡ. στεῖχ', ὡς ἀθορύβως οὑπιὼν ἡμῖν λόγος
πρὸς τόνδ' ἵκηται, γῆρας ἀποφυγὼν τὸ σόν.
Μενέλαε, ποῖ σὸν πόδ' ἐπὶ συννοίᾳ κυκλεῖς,
διπλῆς μερίμνης διπτύχους ἰὼν ὁδούς;

ΜΕ. ἔασον· ἐν ἐμαυτῷ τι συννοούμενος,
ὅποι τράπωμαι τῆς τύχης ἀμηχανῶ.

ΟΡ. μή νυν πέραινε τὴν δόκησιν, ἀλλ' ἐμοὺς
λόγους ἀκούσας πρόσθε, βουλεύου τότε.

ΜΕ. λέγ'· εὖ γὰρ εἶπας. ἔστι δ' οὗ σιγὴ λόγου
κρείσσων γένοιτ' ἂν, ἔστι δ' οὗ σιγῆς λόγος.

ΟΡ. λέγοιμ' ἂν ἤδη. τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων
ἐπίπροσθέν ἐστι καὶ σαφῆ μᾶλλον κλύειν.
ἐμοὶ σὺ τῶν σῶν, Μενέλεως, μηδὲν δίδου,
ἃ δ' ἔλαβες ἀπόδος, πατρὸς ἐμοῦ λαβὼν πάρα.
οὐ χρήματ' εἶπον· χρήματ', ἢν ψυχὴν ἐμὴν
σώσῃς, ἅπερ μοι φίλτατ' ἐστὶ τῶν ἐμῶν.
ἀδικῶ· λαβεῖν χρή μ' ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ
ἄδικόν τι παρὰ σοῦ· καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων πατὴρ
ἀδίκως ἀθροίσας Ἑλλάδ' ἦλθ' εἰς Ἴλιον,
οὐκ ἐξαμαρτὼν αὐτὸς, ἀλλ' ἁμαρτίαν
τῆς σῆς γυναικὸς ἀδικίαν τ' ἰώμενος.
ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν ἀνθ' ἑνὸς δοῦναί σε χρή.
ἀπέδοτο δ', ὡς χρὴ τοῖς φίλοισι τοὺς φίλους,
τὸ σῶμ' ἀληθῶς σοὶ παρ' ἀσπίδ' ἐκπονῶν

ὅπως σὺ τὴν σὴν ἀπολάβοις ξυνάορον.
ἀπότισον οὖν μοι ταὐτὸ τοῦτ' ἐκεῖ λαβών,
μίαν πονήσας ἡμέραν ἡμῶν ὕπερ
σωτήριος στάς, μὴ δέκ' ἐκπλήσας ἔτη.
ἃ δ' Αὐλὶς ἔλαβε σφάγι' ἐμῆς ὁμοσπόρου,
ἐῶ σ' ἔχειν ταῦθ'· Ἑρμιόνην μὴ κτεῖνε σύ.
δεῖ γάρ σ' ἐμοῦ πράσσοντος ὡς πράσσω τανῦν
πλέον φέρεσθαι, κἀμὲ συγγνώμην ἔχειν.
ψυχὴν δ' ἐμὴν δὸς τῷ ταλαιπώρῳ πατρὶ
κἀμῆς ἀδελφῆς, παρθένου μακρὸν χρόνον·
θανὼν γὰρ οἶκον ὀρφανὸν λείψω πατρός.
ἐρεῖς, ἀδύνατον· αὐτὸ τοῦτο· τοὺς φίλους
ἐν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν·
ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί δεῖ φίλων;
ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς ὠφελεῖν θέλων.
φιλεῖν δάμαρτα πᾶσιν Ἕλλησιν δοκεῖς·
κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω·
ταύτης ἱκνοῦμαί σ'. ὦ μέλεος ἐμῶν κακῶν,
εἰς οἷον ἥκω. τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ;
ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε.
ὦ πατρὸς ὅμαιμε θεῖε, τὸν κατὰ χθονὸς
θανόντ' ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμένην
ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ, καὶ λέγειν ἁγὼ λέγω.
ταῦτ' ἔς τε δάκρυα καὶ γόους καὶ ξυμφορὰς
εἴρηκα, κἀπῄτηκα τὴν σωτηρίαν,
θηρῶν ὃ πάντες κοὐκ ἐγὼ ζητῶ μόνος.
ΧΟ. κἀγώ σ' ἱκνοῦμαι καὶ γυνή περ οὖσ' ὅμως
τοῖς δεομένοισιν ὠφελεῖν· οἷός τε δ' εἶ.
ΜΕ. Ὀρέστ', ἐγώ τοι σὸν καταιδοῦμαι κάρα,
καὶ ξυμπονῆσαι σοῖς κακοῖσι βούλομαι·
καὶ χρὴ γὰρ οὕτω τῶν ὁμαιμόνων κακὰ

ξυνεκκομίζειν, δύναμιν ἣν διδῷ θεός,
θνήσκοντα καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους.
τὸ δ' αὖ δύνασθαι πρὸς θεῶν χρῄζω τυχεῖν·
ἥκω γὰρ ἀνδρῶν ξυμμάχων κενὸν δόρυ
ἔχων, πόνοισι μυρίοις ἀλώμενος,
σμικρᾷ ξὺν ἀλκῇ τῶν λελειμμένων φίλων.
μάχῃ μὲν οὖν ἂν οὐχ ὑπερβαλοίμεθα
Πελασγὸν Ἄργος· εἰ δὲ μαλθακοῖς λόγοις
δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν.
σμικροῖσι γὰρ τὰ μεγάλα πῶς ἕλοι τις ἂν
πόνοισιν; ἀμαθὲς καὶ τὸ βούλεσθαι τάδε.
ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος, εἰς ὀργὴν πεσών,
ὅμοιον ὥστε πῦρ κατασβέσαι λάβρον·
εἰ δ' ἡσύχως τις αὐτὸς ἐντείνοντι μὲν
χαλῶν ὑπείκοι, καιρὸν εὐλαβούμενος,
ἴσως ἂν ἐκπνεύσει'· ὅταν δ' ἀνῇ πνοάς,
τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως ὅσον θέλεις.
ἔνεστι δ' οἶκτος, ἔνι δὲ καὶ θυμὸς μέγας,
καραδοκοῦντι κτῆμα τιμιώτατον.
ἐλθὼν δὲ Τυνδάρεών τέ σοι πειράσομαι
πόλιν τε πεῖσαι τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς.
καὶ ναῦς γὰρ ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ
ἔβαψεν, ἔστη δ' αὖθις, ἢν χαλᾷ πόδα.
μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰς ἄγαν προθυμίας,
μισοῦσι δ' ἀστοί· δεῖ δέ μ', οὐκ ἄλλως λέγω,
σώζειν σε σοφίᾳ, μὴ βίᾳ τῶν κρεισσόνων.
ἀλκῇ δέ σ' οὐκ ἄν, ᾗ σὺ δοξάζεις ἴσως,
σώσαιμ' ἄν· οὐ γὰρ ῥᾴδιον λόγχῃ μιᾷ
στῆσαι τροπαῖα τῶν κακῶν, ἅ σοι πάρα.
οὐ γάρ ποτ' Ἄργους γαῖαν ἐς τὸ μαλθακὸν
προσηγόμεσθα· νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει

δούλοισιν εἶναι τοῖς σοφοῖσι τῆς τύχης.
ΟΡ. ὦ πλὴν γυναικὸς οὕνεκα στρατηλατεῖν
τἄλλ᾽ οὐδέν, ὦ κάκιστε τιμωρεῖν φίλοις,
φεύγεις ἀποστραφείς με; τὰ δ᾽ Ἀγαμέμνονος
φροῦδ᾽. ἄφιλος ἦσθ᾽ ἄρ᾽, ὦ πάτερ, πράσσων
οἴμοι, προδέδομαι, κοὐκέτ᾽ εἰσὶν ἐλπίδες, [κακῶς.
ὅποι τραπόμενος θάνατον Ἀργείων φύγω·
οὗτος γὰρ ἦν μοι καταφυγὴ σωτηρίας.
ἀλλ᾽ εἰσορῶ γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν,
Πυλάδην, δρόμῳ στείχοντα Φωκέων ἄπο,
ἡδεῖαν ὄψιν· πιστὸς ἐν κακοῖς ἀνὴρ
κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν.
ΠΥ. θᾶσσον ἤ μ᾽ ἐχρῆν προβαίνων ἱκόμην δι᾽ ἄστεως,
ξύλλογον πόλεως ἀκούσας, τὸν δ᾽ ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς,
ἐπὶ σὲ σύγγονόν τε τὴν σήν, ὡς κτενοῦντας αὐτίκα.
τί τάδε; πῶς ἔχεις; τί πράσσεις, φίλταθ᾽ ἡλίκων ἐμοὶ
καὶ φίλων καὶ ξυγγενείας; πάντα γὰρ τάδ᾽ εἶ σύ μοι.
ΟΡ. οἰχόμεσθ᾽, ὡς ἐν βραχεῖ σοι τἀμὰ δηλώσω κακά.
ΠΥ. ξυγκατασκάπτοις ἂν ἡμᾶς· κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.
ΟΡ. Μενέλεως κάκιστος ἔς με καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
ΠΥ. εἰκότως, κακῆς γυναικὸς ἄνδρα γίγνεσθαι κακόν.
ΟΡ. ὥσπερ οὐκ ἐλθὼν ἔμοιγε ταὐτὸν ἀπέδωκεν μολών.
ΠΥ. ἦ γάρ ἐστιν ὡς ἀληθῶς τήνδ᾽ ἀφιγμένος χθόνα;
ΟΡ. χρόνιος· ἀλλ᾽ ὅμως τάχιστα κακὸς ἐφωράθη φίλοις.
ΠΥ. καὶ δάμαρτα τὴν κακίστην ναυστολῶν ἐλήλυθεν

ΟΡ. οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκείνη κεῖνον ἐνθάδ' ἤγαγεν.
ΠΥ. ποῦ 'στιν ἣ πλείστους 'Αχαιῶν ὤλεσεν γυνὴ μία;
ΟΡ. ἐν δόμοις ἐμοῖσιν, εἰ δὴ τούσδ' ἐμοὺς καλεῖν χρεών.
ΠΥ. σὺ δὲ τίνας λόγους ἔλεξας σοῦ κασιγνήτῳ πατρός;
ΟΡ. μή μ' ἰδεῖν θανόνθ' ὑπ' ἀστῶν καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
ΠΥ. πρὸς θεῶν, τί πρὸς τάδ' εἶπε; τόδε γὰρ εἰδέναι θέλω.
ΟΡ. ηὐλαβεῖθ', ὃ τοῖς φίλοισι δρῶσιν οἱ κακοὶ φίλοι.
ΠΥ. σκῆψιν ἐς ποίαν προβαίνων; τοῦτο πάντ' ἔχω μαθών.
ΟΡ. οὗτος ἦλθ' ὁ τὰς ἀρίστας θυγατέρας σπείρων πατήρ,
ΠΥ. Τυνδάρεων λέγεις· ἴσως σοι θυγατέρος θυμούμενος.
ΟΡ. αἰσθάνει. τὸ τοῦδε κῆδος μᾶλλον εἵλετ' ἢ πατρός.
ΠΥ. κοὐκ ἐτόλμησεν πόνων σῶν ἀντιλάζυσθαι παρών;
ΟΡ. οὐ γὰρ αἰχμητὴς πέφυκεν, ἐν γυναιξὶ δ' ἄλκιμος.
ΠΥ. ἐν κακοῖς ἄρ' εἶ μεγίστοις, καί σ' ἀναγκαῖον θανεῖν.
ΟΡ. ψῆφον ἀμφ' ἡμῶν πολίτας ἐπὶ φόνῳ θέσθαι χρεών.
ΠΥ. ἣ κρινεῖ τί χρῆμα, λέξον· διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.
ΟΡ. ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν. ὁ μῦθος οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι.
ΠΥ. φεῦγέ νυν λιπὼν μέλαθρα σὺν κασιγνήτῃ σέθεν.
ΟΡ. οὐχ ὁρᾷς; φυλασσόμεσθα φρουρίοισι πανταχῇ.
ΠΥ. εἶδον ἄστεως ἀγυιὰς τεύχεσιν πεφαργμένας.
ΟΡ. ὥσπερεὶ πόλις πρὸς ἐχθρῶν σῶμα πυργηρούμεθα.
ΠΥ. κἀμέ νυν ἐροῦ τί πάσχω· καὶ γὰρ αὐτὸς οἴχομαι.
ΟΡ. πρὸς τίνος; τοῦτ' ἂν προσείη τοῖς ἐμοῖς κακοῖς κακόν.
ΠΥ. Στρόφιος ἤλασέν μ' ἀπ' οἴκων φυγάδα θυμωθεὶς πατήρ.

ΟΡ. ἴδιον, ἢ κοινὸν πολίταις ἐπιφέρων ἔγκλημά τι;
ΠΥ. ὅτι συνηράμην φόνον σοι μητρὸς, ἀνόσιον λέγων.
ΟΡ. ὦ τάλας, ἔοικε καὶ σὲ τἀμὰ λυπήσειν κακά.
ΠΥ. οὐχὶ Μενέλεῳ τρόποισι χρώμεθ'· οἰστέον τάδε.
ΟΡ. οὐ φοβεῖ μή σ' Ἄργος ὥσπερ κἄμ' ἀποκτεῖναι θέλῃ;
ΠΥ. οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖσδε, Φωκέων δὲ γῇ.
ΟΡ. δεινὸν οἱ πολλοὶ, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας.
ΠΥ. ἀλλ' ὅταν χρηστοὺς λάβωσι, χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί.
ΟΡ. εἶεν. ἐς κοινὸν λέγειν χρή.
ΠΥ. τίνος ἀναγκαίου πέρι;
ΟΡ. εἰ λέγοιμ' ἀστοῖσιν ἐλθὼν ΠΥ. ὡς ἔδρασας ἔνδικα;
ΟΡ. πατρὶ τιμωρῶν ἐμαυτοῦ;
ΠΥ. μὴ λάβωσί σ' ἄσμενοι.
ΟΡ. ἀλλ' ὑποπτήξας σιωπῇ κατθάνω; ΠΥ. δειλὸν τόδε.
ΟΡ. πῶς ἂν οὖν δρῴην;
ΠΥ. ἔχεις τίν', ἢν μένῃς, σωτηρίαν;
ΟΡ. οὐκ ἔχω.
ΠΥ. μολόντα δ' ἐλπίς ἐστι σωθῆναι κακῶν;
ΟΡ. εἰ τύχοι, γένοιτ' ἄν.
ΠΥ. οὐκοῦν τοῦτο κρεῖσσον ἢ μένειν.
ΟΡ. ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω.
ΠΥ. θανὼν γοῦν ὧδε κάλλιον θανεῖ
ΟΡ. εὖ λέγεις· φεύγω τὸ δειλὸν τῇδε.
ΠΥ. μᾶλλον ἢ μένων.
ΟΡ. καὶ τὸ πρᾶγμά γ' ἔνδικόν μοι.
ΠΥ. τῷ δοκεῖν εὔχου μόνον.
ΟΡ. καί τις ἄν γέ μ' οἰκτίσειε
ΠΥ. μέγα γὰρ ηὑγένειά σου.
ΟΡ. θάνατον ἀσχάλλων πατρῷον.
ΠΥ. πάντα ταῦτ' ἐν ὄμμασιν

ΟΡ. *ἰτέον, ὡς ἄνανδρον ἀκλεῶς κατθανεῖν.* ΠΥ. *αἰνῶ τάδε.*
ΟΡ. *ἢ λέγωμεν οὖν ἀδελφῇ ταῦτ' ἐμῇ;* ΠΥ. *μὴ πρὸς θεῶν.*
ΟΡ. *δάκρυα γοῦν γένοιτ' ἄν.*
ΠΥ. *οὐκοῦν οὗτος οἰωνὸς μέγας.*
ΟΡ. *δηλαδὴ σιγᾶν ἄμεινον.* ΠΥ. *τῷ χρόνῳ δὲ κερδανεῖς.*
ΟΡ. *κεῖνό μοι μόνον πρόσαντες,*
ΠΥ. *τί τόδε καινὸν αὖ λέγεις;*
ΟΡ. *μὴ θεαί μ' οἴστρῳ κατάσχωσ'.*
ΠΥ. *ἀλλὰ κηδεύσω σ' ἐγώ.*
ΟΡ. *δυσχερὲς ψαύειν νοσοῦντος ἀνδρός.*
ΠΥ. *οὐκ ἔμοιγε σοῦ.*
ΟΡ. *εὐλαβοῦ λύσσης μετασχεῖν τῆς ἐμῆς.*
ΠΥ. *τόδ' οὖν ἴτω.*
ΟΡ. *οὐκ ἄρ' ὀκνήσεις;*
ΠΥ. *ὄκνος γὰρ τοῖς φίλοις κακὸν μέγα.*
ΟΡ. *ἕρπε νυν, οἴαξ ποδός μοι.*
ΠΥ. *φίλα γ' ἔχων κηδεύματα.*
ΟΡ. *καί με πρὸς τύμβον πόρευσον πατρός.*
ΠΥ. *ὡς τί δὴ τόδε;*
ΟΡ. *ὥς νιν ἱκετεύσω με σῶσαι.*
ΠΥ. *τό γε δίκαιον ὧδ' ἔχει.*
ΟΡ. *μητέρος δὲ μηδ' ἴδοιμι μνῆμα.*
ΠΥ. *πολεμία γὰρ ἦν.*
ἀλλ' ἔπειγ', ὡς μή σε πρόσθε ψῆφος Ἀργείων ἕλῃ,
περιβαλὼν πλευροῖς ἐμοῖσι πλευρὰ νωχελῆ νόσῳ,
ὡς ἐγὼ δι' ἄστεώς σε σμικρὰ φροντίζων ὄχλου
οὐδὲν αἰσχυνθεὶς ὀχήσω. ποῦ γὰρ ὢν δείξω φίλος,
εἴ σε μὴ 'ν δειναῖσιν ὄντα συμφοραῖς ἐπαρκέσω;
ΟΡ. *τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθ' ἑταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον·*
ὡς ἀνήρ, ὅστις τρόποισι συντακῇ, θυραῖος ὤν,

μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος.
ΧΟ. ὁ μέγας ὄλβος ἅ τ' ἀρετὰ στρ.
μέγα φρονοῦσ' ἀν' Ἑλλάδα καὶ
παρὰ Σιμουντίοις ὀχετοῖς
πάλιν ἀνῆλθ' ἐξ εὐτυχίας Ἀτρείδαις
πάλαι παλαιᾶς ἀπὸ συμφορᾶς δόμων,
ὁπότε χρυσέας ἔρις ἀρνὸς
ἤλυθε Tανταλίδαις,
οἰκτρότατα θοινάματα καὶ σφάγια γενναίων τεκέων·
ὅθεν φόνῳ φόνος ἐξαμείβων
δι' αἵματος οὐ προλείπει
δισσοῖσιν Ἀτρείδαις.
τὸ καλὸν οὐ καλόν, τοκέων ἀντ.
πυριγενεῖ τέμνειν παλάμᾳ
χρόα, μελάνδετον δὲ φόνῳ
ξίφος ἐς αὐγὰς ἀελίοιο δεῖξαι·
τὸ δ' αὖ κακουργεῖν ἀσέβεια ποικίλα
κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοια.
θανάτου δ' ἀμφὶ φόβῳ
Tυνδαρὶς ἰάκχησε τάλαινα· τέκνον, οὐ τολμᾷς ὅσια.
κτείνων δὲ ματέρα μὴ πατρῴαν
τιμῶν χάριν ἐξανάψῃ
δύσκλειαν ἐσαεί.
τίς νόσος ἢ τίνα δάκρυα καὶ ἐπῳδ.
τίς ἔλεος μείζων κατὰ γᾶν
ἢ ματροκτόνον αἷμα χειρὶ θέσθαι;
οἷον ὅ γ' ἔργον τελέσας
βεβάκχευται μανίαις,
Εὐμενίσιν θήραμα φόνῳ

δρομάσι δινεύων βλεφάροις
Ἀγαμεμνόνιος παῖς.
ὦ μέλεος, ματέρος ὅτε
μαστὸν ὑπερτέλλοντ᾽ ἐσιδὼν
χρυσεοπηνήτων φαρέων
σφάγιον ἔθετο ματέρα, πατρῴων παθέων ἀμοιβάν.
ΗΛ. γυναῖκες, ἦ που τῶνδ᾽ ἀφώρμηται δόμων
τλήμων Ὀρέστης θεομανεῖ λύσσῃ δαμείς;
ΧΟ. ἥκιστα· πρὸς δ᾽ Ἀργεῖον οἴχεται λεών,
ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι
δώσων, ἐν ᾧ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς χρεών.
ΗΛ. οἴμοι· τί χρῆμ᾽ ἔδρασε; τίς δ᾽ ἔπεισέ νιν;
ΧΟ. Πυλάδης, ἔοικε δ᾽ οὐ μακρὰν ὅδ᾽ ἄγγελος
λέξειν τὰ κεῖθεν σοῦ κασιγνήτου πέρι.
ΑΓ. ὦ τλῆμον, ὦ δύστηνε τοῦ στρατηλάτου
Ἀγαμέμνονος παῖ, πότνι᾽ Ἠλέκτρα, λόγους
ἄκουσον οὕς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων.
ΗΛ. αἰαῖ· διοιχόμεσθα· δῆλος εἶ λόγῳ.
κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.
ΑΓ. ψήφῳ Πελασγῶν σὸν κασίγνητον θανεῖν
καὶ σ᾽, ὦ τάλαιν᾽, ἔδοξε τῇδ᾽ ἐν ἡμέρᾳ.
ΗΛ. οἴμοι· προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν φοβουμένη
πάλαι τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις
ἀτὰρ τίς ἀγὼν, τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι
καθεῖλον ἡμᾶς κἀπεκύρωσαν θανεῖν,
λέγ᾽, ὦ γεραιὲ, πότερα λευσίμῳ χερὶ
ἢ διὰ σιδήρου πνεῦμ᾽ ἀπορρῆξαί με δεῖ,
κοινὰς ἀδελφῷ συμφορὰς κεκτημένην.
ΑΓ. ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω
βαίνων, πυθέσθαι δεόμενος τά τ᾽ ἀμφὶ σοῦ

τά τ' ἀμφ' Ὀρέστου· σῷ γὰρ εὔνοιαν πατρὶ
ἀεί ποτ' εἶχον, καί μ' ἔφερβε σὸς δόμος
πένητα μέν, χρῆσθαι δὲ γενναῖον φίλοις.
ὁρῶ δ' ὄχλον στείχοντα καὶ θάσσοντ' ἄκραν,
οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτῳ δίκας
διδόντ' ἀθροῖσαι λαὸν ἐς κοινὰς ἕδρας.
ἀστῶν δὲ δή τιν' ἠρόμην ἄθροισμ' ἰδών,
"Τί καινὸν Ἄργει; μῶν τι πολεμίων πάρα
ἄγγελμ' ἀνεπτέρωκε Δαναϊδῶν πόλιν;"
ὁ δ' εἶπ', "Ὀρέστην κεῖνον οὐχ ὁρᾷς πέλας
στείχοντ', ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον;"
ὁρῶ δ' ἄελπτον φάσμ', ὃ μήποτ' ὤφελον,
Πυλάδην τε καὶ σὸν σύγγονον στείχονθ' ὁμοῦ,
τὸν μὲν κατηφῆ καὶ παρειμένον νόσῳ,
τὸν δ' ὥστ' ἀδελφὸν ἴσα φίλῳ λυπούμενον,
νόσημα κηδεύοντα παιδαγωγίᾳ.
ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος,
κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε, "Τίς χρῄζει λέγειν,
πότερον Ὀρέστην κατθανεῖν ἢ μὴ χρεὼν
μητροκτονοῦντα;" κἀπὶ τῷδ' ἀνίσταται
Ταλθύβιος, ὃς σῷ πατρὶ συνεπόρθει Φρύγας.
ἔλεξε δ', ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεί,
διχόμυθα, πατέρα μὲν σὸν ἐκπαγλούμενος,
σὸν δ' οὐκ ἐπαινῶν σύγγονον, καλοῖς κακοὺς
λόγους ἑλίσσων, ὅτι καθισταίη νόμους
ἐς τοὺς τεκόντας οὐ καλούς, τὸ δ' ὄμμ' ἀεὶ
φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις.
τὸ γὰρ γένος τοιοῦτον· ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ
πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες· ὅδε δ' αὐτοῖς φίλος,
ὃς ἂν δύνηται πόλεος ἔν τ' ἀρχαῖσιν ᾖ.
ἐπὶ τῷδε δ' ἠγόρευε Διομήδης ἄναξ.

οὔτοι κτανεῖν μὲν οὔτε σ' οὔτε σύγγονον
εἴα, φυγῇ δὲ ζημιοῦντας εὐσεβεῖν.
ἐπερρόθησαν δ' οἱ μὲν ὡς καλῶς λέγοι,
οἱ δ' οὐκ ἐπῄνουν. κἀπὶ τῶνδ' ἀνίσταται
ἀνήρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει,
Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένος,
θορύβῳ τε πίσυνος κἀμαθεῖ παρρησίᾳ,
πιθανὸς ἔτ' αὐτοὺς περιβαλεῖν κακῷ τινι.
ὅταν γὰρ ἡδὺς τοῖς λόγοις, φρονῶν κακῶς,
πείθῃ τὸ πλῆθος, τῇ πόλει κακὸν μέγα·
ὅσοι δὲ σὺν νῷ χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεὶ,
κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθις εἰσι χρήσιμοι
πόλει. θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν προστάτην
ἰδόνθ'· ὅμοιον γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται
τῷ τοὺς λόγους λέγοντι καὶ τιμωμένῳ.
ὃς εἶπ' Ὀρέστην καὶ σ' ἀποκτεῖναι πέτροις
βάλλοντας· ὑπὸ δ' ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους
τῷ σφὼ κατακτείνοντι τοιούτους λέγειν.
ἄλλος δ' ἀναστὰς ἔλεγε τῷδ' ἐναντία,
μορφῇ μὲν οὐκ εὐωπὸς, ἀνδρεῖος δ' ἀνὴρ,
ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον,
αὐτουργὸς, οἵπερ καὶ μόνοι σῴζουσι γῆν,
ξυνετὸς δὲ χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων,
ἀκέραιος, ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον·
ὃς εἶπ' Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
στεφανοῦν, ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν πατρὶ,
κακὴν γυναῖκα κἄθεον κατακτανὼν,
ἣ κεῖν' ἀφῄρει, μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα
μήτε στρατεύειν ἐκλιπόντα δώματα,
εἰ τἄνδον οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι
φθείρουσιν, ἀνδρῶν εὐνίδας λωβώμενοι.

καὶ τοῖς γε χρηστοῖς εὖ λέγειν ἐφαίνετο,
κοὐδεὶς ἔτ' εἶπε. σὸς δ' ἐπῆλθε σύγγονος,
ἔλεξε δ', ὦ γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι,
[πάλαι Πελασγοί, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον,]
ὑμῖν ἀμύνων οὐδὲν ἧσσον ἢ πατρὶ
ἔκτεινα μητέρ'. εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
ἔσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν
θνήσκοντες, ἢ γυναιξὶ δουλεύειν χρεών·
τοὐναντίον δὲ δράσετ' ἢ δρᾶσαι χρεών.
νῦν μὲν γὰρ ἡ προδοῦσα λέκτρ' ἐμοῦ πατρὸς
τέθνηκεν· εἰ δὲ δὴ κατακτενεῖτέ με,
ὁ νόμος ἀνεῖται, κοὐ φθάνοι θνήσκων τις ἄν,
ὡς τῆς γε τόλμης οὐ σπάνις γενήσεται.
ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὅμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν.
νικᾷ δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων,
ὃς ἠγόρευε σύγγονον σέ τε κτανεῖν.
μόλις δ' ἔπεισε μὴ πετρούμενος θανεῖν
τλήμων Ὀρέστης· αὐτόχειρι δὲ σφαγῇ
ὑπέσχετ' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ λείψειν βίον
σὺν σοί. πορεύει δ' αὐτὸν ἐκκλήτων ἄπο
Πυλάδης δακρύων· σὺν δ' ὁμαρτοῦσιν φίλοι
κλαίοντες, οἰκτείροντες· ἔρχεται δέ σοι
πικρὸν θέαμα καὶ πρόσοψις ἀθλία.
ἀλλ' εὐτρέπιζε φάσγαν' ἢ βρόχον δέρῃ,
ὡς δεῖ λιπεῖν σε φέγγος· ηὑγένεια δὲ
οὐδέν σ' ἐπωφέλησεν, οὐδ' ὁ Πύθιος
τρίποδα καθίζων Φοῖβος, ἀλλ' ἀπώλεσεν.

ΧΟ. ὦ δυστάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς
πρόσωπον ἐς γῆν σὸν βαλοῦσ' ἄφθογγος εἶ,
ὡς ἐς στεναγμοὺς καὶ γόους δραμουμένη.

ΗΛ. κατάρχομαι στεναγμόν, ὦ Πελασγία, στρ.

τιθεῖσα λευκὸν ὄνυχα διὰ παρηίδων,
αἱματηρὸν ἄταν,
κτύπον τε κρατὸς, ὃν ἔλαχ' ἁ κατὰ χθονὸς
νερτέρων καλλίπαις θεά.
ἰακχείτω δὲ γᾶ Κυκλωπία,
σίδαρον ἐπὶ κάρα τιθεῖσα κούριμον,
πήματ' οἴκων.
ἔλεος ἔλεος ὅδ' ἔρχεται
τῶν θανουμένων ὕπερ
στρατηλατῶν Ἑλλάδος ποτ' ὄντων·
βέβακε γὰρ βέβακεν, οἴχεται τέκνων ἀντ.
πρόπασα γέννα Πέλοπος, ὅ τ' ἐπὶ μακαρίοις
ζῆλος ὤν ποτ' οἴκοις·
φθόνος νιν εἷλε θεόθεν, ἅ τε δυσμενὴς
φοινία ψῆφος ἐν πόλει.
ἰὼ ἰὼ, πανδάκρυτ' ἐφαμέρων
ἔθνη πολύπονα, λεύσσεθ', ὡς παρ' ἐλπίδας
μοῖρα βαίνει.
ἕτερα δ' ἕτερος ἀμείβεται
πήματ' ἐν χρόνῳ μακρῷ·
βροτῶν δ' ὁ πᾶς ἀστάθμητος αἰών.
μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ
μέσον χθονός τε τεταμέναν
αἰωρήμασι πέτραν
ἁλύσεσι χρυσέαισι φερομέναν
δίναισιν βῶλον ἐξ Ὀλύμπου,
ἵν' ἐν θρήνοισιν ἀμβοάσω
πατρὶ γέροντι Ταντάλῳ
ὃς ἔτεκεν ἔτεκε γενέτορας ἐμέθεν δόμων,
οἳ κατεῖδον ἄτας,
ποτανὸν μὲν δίωγμα πώλων

τεθριπποβάμονι στόλῳ
Πέλοψ ὁπότε πελάγεσι διεδίφρευσε, Μυρτίλου·
φόνον
δικὼν ἐς οἶδμα πόντου,
λευκοκύμοσιν
πρὸς Γεραιστίαις
ποντίων σάλων
ᾐόσιν ἁρματεύσας.
ὅθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖς
ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,
λόχευμα ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου,
τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότ'
ἐγένετο τέρας ὀλοὸν ὀλοὸν
'Ατρέος ἱπποβώτα·
ὅθεν Ἔρις τό τε πτερωτὸν
ἁλίου μετέβαλεν ἅρμα,
τὰν πρὸς ἑσπέραν κέλευθον
οὐρανοῦ προσαρμόσασα
μονόπωλον ἐς 'Αῶ,
ἑπταπόρου τε δρόμημα Πελειάδος
εἰς ὁδὸν ἄλλαν Ζεὺς μεταβάλλει,
τῶνδέ τ' ἀμείβει θανάτους θανάτων,
τά τ' ἐπώνυμα δεῖπνα Θυέστου
λέκτρα τε Κρήσσας 'Αερόπας δολί-
ας δολίοισι γάμοις. τὰ πανύστατα δ'
εἰς ἐμὲ καὶ γενέταν ἐμὸν ἦλθε δόμων
πολυπόνοις ἀνάγκαις.

ΧΟ. καὶ μὴν ὅδε σὸς ξύγγονος ἕρπει
ψήφῳ θανάτου κατακυρωθείς,
ὅ τε πιστότατος πάντων Πυλάδης
ἰσάδελφος ἀνήρ, * ἰθύνων

νοσερὸν κῶλον
ποδὶ κηδοσύνῳ παράσειρος.

ΗΛ. οἲ 'γώ. πρὸ τύμβου γάρ σ' ὁρῶσ' ἀναστένω,
ἀδελφὲ, καὶ πάροιθε νερτέρων πυρᾶς.
οἲ 'γὼ μάλ' αὖθις. ὥς σ' ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασι
πανυστάτην πρόσοψιν ἐξέστην φρενῶν.

ΟΡ. οὐ σῖγ' ἀφεῖσα τοὺς γυναικείους γόους
στέρξεις τὰ κρανθέντ'; οἰκτρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' [ὅμως
φέρειν ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας.

ΗΛ. καὶ πῶς σιωπῶ; φέγγος εἰσορᾶν θεοῦ
τόδ' οὐκέθ' ἡμῖν τοῖς ταλαιπώροις μέτα.

ΟΡ. σὺ μή μ' ἀπόκτειν'· ἅλις ὑπ' Ἀργείας χερὸς
τέθνηχ' ὁ τλήμων· τὰ δὲ παρόντ' ἔα κακά.

ΗΛ. ὦ μέλεος ἥβης σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου
θανάτου τ' ἀώρου. ζῆν ἐχρῆν σ', ὅτ' οὐκέτ' εἶ.

ΟΡ. μὴ πρὸς θεῶν μοι περιβάλῃς ἀνανδρίαν,
ἐς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν.

ΗΛ. θανούμεθ'· οὐχ οἷόν τε μὴ στένειν κακά.
πᾶσιν γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς.

ΟΡ. τόδ' ἦμαρ ἡμῖν κύριον· δεῖ δ' ἢ βρόχους
ἅπτειν κρεμαστοὺς, ἢ ξίφος θήγειν χερί.

ΗΛ. σύ νύν μ', ἀδελφὲ, μή τις Ἀργείων κτάνῃ,
ὕβρισμα θέμενος τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον.

ΟΡ. ἅλις τὸ μητρὸς αἷμ' ἔχω· σὲ δ' οὐ κτενῶ.
ἀλλ' αὐτόχειρι θνῆσχ' ὅτῳ βούλει τρόπῳ.

ΗΛ. ἔσται τάδ'· οὐδὲν σοῦ ξίφους λελείψομαι·
ἀλλ' ἀμφιθεῖναι σῇ δέρῃ θέλω χέρας.

ΟΡ. τέρπου κενὴν ὄνησιν, εἰ τερπνὸν τόδε
θανάτου πέλας βεβῶσι, περιβαλεῖν χέρας.

ΗΛ. ὦ φίλτατ', ὦ ποθεινὸν ἥδιστόν τ' ἔχων
τῆς σῆς ἀδελφῆς ὄνομα καὶ ψυχὴν μίαν.

ΟΡ. *ἔκ τοί με τήξεις· καί σ' αμείψασθαι θέλω*
φιλότητι χειρῶν. τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας;
ὦ στέρν' ἀδελφῆς, ὦ φίλον πρόσπτυγμ' ἐμὸν,
τάδ' ἀντὶ παίδων καὶ γαμηλίου λέχους
προσφθέγματ' ἀμφὶ τοῖς ταλαιπώροις πάρα.

ΗΛ. *φεῦ·*
πῶς ἂν ξίφος νῷ ταυτὸν, εἰ θέμις, κτάνοι,
καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἓν, κέδρου τεχνάσματα.

ΟΡ. *ἥδιστ' ἂν εἴη ταῦθ'· ὁρᾷς δὲ δὴ φίλων*
ὡς ἐσπανίσμεθ', ὥστε κοινωνεῖν τάφου
οὐδ' εἶφ' ὑπὲρ σοῦ, μὴ θανεῖν σπουδὴν ἔχων,
Μενέλαος ὁ κακὸς, ὁ προδότης τοὐμοῦ πατρὸς,
οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν, ἀλλ' ἐπὶ σκήπτροις ἔχων
τὴν ἐλπίδ', ηὐλαβεῖτο μὴ σώζειν φίλους.
ἀλλ' εἶ', ὅπως γενναῖα κἀγαμέμνονος
δράσαντε κατθανούμεθ' ἀξιώτατα.
κἀγὼ μὲν εὐγένειαν ἀποδείξω πόλει,
παίσας πρὸς ἧπαρ φασγάνῳ· σὲ δ' αὖ χρεὼν
ὅμοια πράσσειν τοῖς ἐμοῖς τολμήμασι.
Πυλάδη, σὺ δ' ἡμῖν τοῦ φόνου γενοῦ βραβεὺς,
καὶ κατθανόντοιν εὖ περίστειλον δέμας,
θάψον τε κοινῇ πρὸς πατρὸς τύμβον φέρων.
καὶ χαίρ'· ἐπ' ἔργον δ', ὡς ὁρᾷς, πορεύομαι.

ΠΥ. *ἐπίσχες. ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω,*
εἰ ζῆν με χρῄζειν σοῦ θανόντος ἤλπισας.

ΟΡ. *τί γὰρ προσήκει κατθανεῖν σ' ἐμοῦ μέτα;*

ΠΥ. *ἤρου; τί δὲ ζῆν σῆς ἑταιρίας ἄτερ;*

ΟΡ. *οὐκ ἔκτανες σὴν μητέρ', ὡς ἐγὼ τάλας.*

ΠΥ. *ξὺν σοί γε κοινῇ· ταὐτὰ καὶ πάσχειν με δεῖ.*

ΟΡ. *ἀπόδος τὸ σῶμα πατρὶ, μὴ ξύνθνησκέ μοι.*
σοὶ μὲν γάρ ἐστι πόλις, ἐμοὶ δ' οὐκ ἔστι δὴ

καὶ δῶμα πατρὸς καὶ μέγας πλούτου λιμήν.
γάμων δὲ τῆς μὲν δυσπότμου τῆσδ' ἐσφάλης,
ἥν σοι κατηγγύησ', ἑταιρίαν σέβων·
σὺ δ' ἄλλο λέκτρον παιδοποίησαι λαβὼν,
κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν οὐκέτ' ἐστὶ δή.
ἀλλ' ὦ ποθεινὸν ὄνομ' ὁμιλίας ἐμῆς,
χαῖρ'· οὐ γὰρ ἡμῖν ἔστι τοῦτο, σοί γε μήν·
οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητώμεθα.
ΠΥ. ἦ πολὺ λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ, εἴ σ' ἐγὼ προδούς ποτε
ἐλευθερώσας τοὐμὸν ἀπολίποιμί σε.
καὶ ξυγκατέκτανον γὰρ, οὐκ ἀρνήσομαι,
καὶ πάντ' ἐβούλευσ' ὧν σὺ νῦν τίνεις δίκας·
καὶ ξυνθανεῖν οὖν δεῖ με σοὶ καὶ τῇδ' ὁμοῦ.
ἐμὴν γὰρ αὐτὴν, ἧς λέχος γ' ἐπήνεσα,
κρίνω δάμαρτα· τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε
τὴν Δελφίδ' ἐλθὼν Φωκέων ἀκρόπτολιν,
ὃς πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν φίλος παρῆν,
νῦν δ' οὐκέτ' εἰμὶ δυστυχοῦντί σοι φίλος;
οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἀμοὶ μέλει.
ἐπεὶ δὲ κατθανούμεθ', ἐς κοινοὺς λόγους
ἔλθωμεν, ὡς ἂν Μενέλεως ξυνδυστυχῇ.
ΟΡ. ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τοῦτο κατθάνοιμ' ἰδών.
ΠΥ. πιθοῦ νυν, ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.
ΟΡ. μενῶ, τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.
ΠΥ. σίγα νυν· ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ.
ΟΡ. μηδὲν τρέσῃς τάσδ'· ὡς πάρεισ' ἡμῖν φίλαι.
ΠΥ. Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεῳ λύπην πικράν.
ΟΡ. πῶς; τὸ γὰρ ἕτοιμόν ἐστιν, εἴ γ' ἔσται καλῶς.
ΠΥ. σφάξαντες. ἐν δόμοις δὲ κρύπτεται σέθεν.

ῥώμην θεοῦ τιν' ἔσχ'· ὃν οὐ καταισχυνῶ
δοῦλον παρασχὼν θάνατον, ἀλλ' ἐλευθέρως
ψυχὴν ἀφήσω, Μενέλεων δὲ τίσομαι.
ἑνὸς γὰρ εἰ λαβοίμεθ', εὐτυχοῖμεν ἄν,
εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία
κτανοῦσι μὴ θανοῦσιν· εὔχομαι τάδε.
ὃ βούλομαι γὰρ ἡδὺ καὶ διὰ στόμα
πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψαι φρένα.
ΗΛ. ἐγώ, κασίγνητ', αὐτὸ τοῦτ' ἔχειν δοκῶ,
σωτηρίαν σοὶ τῷδέ τ' ἐκ τρίτων τ' ἐμοί.
ΟΡ. θεοῦ λέγεις πρόνοιαν. ἀλλὰ ποῦ τόδε;
ἐπεὶ τὸ συνετόν γ' οἶδα σῇ ψυχῇ παρόν.
ΗΛ. ἄκουε δή νυν· καὶ σὺ δεῦρο νοῦν ἔχε.
ΟΡ. λέγ'· ὡς τὸ μέλλειν ἀγάθ' ἔχει τιν' ἡδονήν.
ΗΛ. Ἑλένης κάτοισθα θυγατέρ'; εἰδότ' ἠρόμην.
ΟΡ. οἶδ', ἣν ἔθρεψεν Ἑρμιόνην μήτηρ ἐμή.
ΗΛ. αὕτη βέβηκε πρὸς Κλυταιμνήστρας τάφον.
ΟΡ. τί χρῆμα δράσουσ'; ὑποτίθης τίν' ἐλπίδα;
ΗΛ. χοὰς κατασπείσουσ' ὑπὲρ μητρὸς τάφου.
ΟΡ. καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας ἐς σωτηρίαν;
ΗΛ. ξυλλάβεθ' ὅμηρον τήνδ', ὅταν στείχῃ πάλιν.
ΟΡ. τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τρισσοῖς φίλοις;
ΗΛ. Ἑλένης θανούσης, ἤν τι Μενέλεώς σε δρᾷ,
ἢ τόνδε κἀμέ, πᾶν γὰρ ἓν φίλον τόδε,
λέγ' ὡς φονεύσεις Ἑρμιόνην· ξίφος δὲ χρὴ
δέρῃ πρὸς αὐτῇ παρθένου σπάσαντ' ἔχειν.
κἂν μέν σε σώζῃ μὴ θανεῖν χρῄζων κόρην
Μενέλαος, Ἑλένης πτῶμ' ἰδὼν ἐν αἵματι,
μέθες πεπᾶσθαι πατρὶ παρθένου δέμας·
ἢν δ' ὀξυθύμου μὴ κρατῶν φρονήματος
κτείνῃ σε, καὶ σὺ σφάζε παρθένου δέρην.

καί νιν δοκῶ, τὸ πρῶτον ἣν πολὺς παρῇ,
χρόνῳ μαλάξειν σπλάγχνον. οὔτε γὰρ θρασὺς
οὔτ' ἄλκιμος πέφυκε. τήνδ' ἡμῖν ἔχω
σωτηρίας ἔπαλξιν. εἴρηται λόγος.

ΟΡ. ὦ τὰς φρένας μὲν ἄρσενας κεκτημένη,
τὸ σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον,
ὡς ἀξία ζῆν μᾶλλον ἢ θανεῖν ἔφυς.
Πυλάδη, τοιαύτης ἆρ' ἁμαρτήσει τάλας
γυναικὸς, ἢ ζῶν μακάριον κτήσει λέχος.

ΠΥ. εἰ γὰρ γένοιτο, Φωκέων δ' ἔλθοι πόλιν,
καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη.

ΟΡ. ἥξει δ' ἐς οἴκους Ἑρμιόνη τίνος χρόνου;
ὡς τἄλλα γ' εἶπας, εἴπερ εὐτυχήσομεν,
κάλλισθ', ἑλόντες σκύμνον ἀνοσίου πατρός.

ΗΛ. καὶ δὴ πέλας νιν δωμάτων εἶναι δοκῶ·
τοῦ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει.

ΟΡ. καλῶς· σὺ μέν νυν, σύγγον' Ἠλέκτρα, δόμων
πάρος μένουσα παρθένου δέχου πόδα·
φύλασσε δ', ἤν τις, πρὶν τελευτηθῇ φόνος,
ἢ ξύμμαχός τις ἢ κασίγνητος πατρὸς
ἐλθὼν ἐς οἴκους φθῇ, γέγωνέ τ' ἐς δόμους,
ἢ σανίδα παίσασ' ἢ λόγους πέμψασ' ἔσω.
ἡμεῖς δ' ἔσω στείχοντες ἐπὶ τὸν ἔσχατον
ἀγῶν' ὁπλιζώμεσθα φασγάνῳ χέρας,
Πυλάδη· σὺ γὰρ δὴ συμπονεῖς ἐμοὶ πόνους.
ὦ δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
καλεῖ σ' Ὀρέστης παῖς σὸς ἐπίκουρον μολεῖν
τοῖς δεομένοισι. διὰ σὲ γὰρ πάσχω τάλας
ἀδίκως· προδέδομαι δ' ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν,
δίκαια πράξας· οὗ θέλω δάμαρθ' ἑλὼν
κτεῖναι· σὺ δ' ἡμῖν τοῦδε συλλήπτωρ γενοῦ.

ΗΛ. ὦ πάτερ, ἱκοῦ δῆτ', εἰ κλύεις ἔσω χθονὸς
τέκνων καλούντων, οἳ σέθεν θνῄσκουσ' ὕπερ.
ΠΥ. ὦ συγγένεια πατρὸς ἐμοῦ, κἀμὰς λιτάς,
'Αγάμεμνον, εἰσάκουσον, ἔκσωσον τέκνα.
ΟΡ. ἔκτεινα μητέρ', ΠΥ. ἡψάμην δ' ἐγὼ ξίφους.
ΗΛ. ἐγὼ δέ γ' ἐπεκέλευσα κἀπέλυσ' ὄκνου.
ΟΡ. σοί, πάτερ, ἀρήγων. ΗΛ. οὐδ' ἐγὼ προὔδωκά σε.
ΠΥ. οὐκοῦν ὀνείδη τάδε κλύων ῥῦσαι τέκνα.
ΟΡ. δακρύοις κατασπένδω σ'. ΗΛ. ἐγὼ δ' οἴκτοισί γε.
ΠΥ. παύσασθε, καὶ πρὸς ἔργον ἐξορμώμεθα·
εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοντίζουσ' ἀραί,
κλύει. σὺ δ', ὦ Ζεῦ πρόγονε, καὶ Δίκης σέβας,
δότ' εὐτυχῆσαι τῷδ' ἐμοί τε τῇδέ τε·
τρισσοῖς φίλοις γὰρ εἷς ἀγών, δίκη μία,
ἢ ζῆν ἅπασιν ἢ θανεῖν ὀφείλεται.
ΗΛ. Μυκηνίδες ὦ φίλιαι, στρ.
τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος 'Αργείων.
ΧΟ. τίνα θροεῖς αὐδάν, πότνια; παραμένει γὰρ ἔτι
σοι τόδ' ἐν Δαναϊδῶν πόλει.
ΗΛ. στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν τόνδ' ἁμαξήρη τρίβον,
αἱ δ' ἐνθάδ' ἄλλον οἶμον ἐς φρουρὰν δόμων.
ΧΟ. τί δέ με τόδε χρέος ἀπύεις, ἔνεπέ μοι, φίλα.
ΗΛ. φόβος ἔχει με μή τις ἐπὶ δώμασι
σταθεὶς ἐπὶ φόνιον αἷμα πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ.
ΗΜ. χωρεῖτ', ἐπειγώμεσθ'· ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον
τόνδ' ἐκφυλάξω, τὸν πρὸς ἡλίου βολάς.
ΗΜ. καὶ μὴν ἐγὼ τόνδ', ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει.
ΗΛ. δόχμιά νυν κόρας διάφερ' ὀμμάτων

ἐκεῖθεν ἐνθάδ', εἶτα παλινσκοπιάν. 1263, 4
ΗΜ. ἔχομεν ὡς θροεῖς. 1265
ΗΛ. ἑλίσσετέ νυν βλέφαρον, ἀντ.
κόρας διάδοτε διὰ βοτρύχων παντᾶ.
ΗΜ. ὅδε τίς ἐν τρίβῳ; * * τίς ὅδ' ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον
πολεῖ σὸν ἀγρότας ἀνήρ; 1268-70
ΗΛ. ἀπωλόμεσθ' ἄρ', ὦ φίλαι· κεκρυμμένους
θῆρας ξιφήρεις αὐτίκ' ἐχθροῖσιν φανεῖ.
ΗΜ. ἄφοβος ἔχε· κενὸς, ὦ φίλα, στίβος, ὃν οὐ δο-
κεῖς. 1273, 4
ΗΛ. τί δέ; τὸ σὸν βέβαιον ἔτι μοι μένει; 1275
δὸς ἀγγελίαν ἀγαθάν τιν', εἰ τάδ' ἔρημα τὰ πρόσθ'
αὐλᾶς. 1276, 7
ΗΜ. καλῶς τά γ' ἐνθένδ'· ἀλλὰ τἀπὶ σοῦ σκόπει·
ὡς οὔτις ἡμῖν Δαναϊδῶν πελάζεται.
ΗΜ. ἐς ταυτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδὲ τῇδ' ὄχλος. 1280
ΗΛ. φέρε νυν ἐν πύλαισιν ἀκοὰν βάλω· 1281, 2
τί μέλλεθ' οἱ κατ' οἶκον ἐν ἡσυχίᾳ 1283, 4
σφάγια φοινίσσειν; 1285
οὐκ εἰσακούουσ'· ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
ἆρ' ἐς τὸ κάλλος ἐκκεκώφηται ξίφη;
τάχα τις Ἀργείων ἔνοπλος ὁρμήσας 1288, 9
ποδὶ βοηδρόμῳ μέλαθρα προσμίξει. 1290, 1
σκέψασθέ νυν ἄμεινον· οὐχ ἕδρας ἀγών·
ἀλλ' αἱ μὲν ἐνθάδ', αἱ δ' ἐκεῖσ' ἑλίσσετε.
ΧΟ. ἀμείβω κέλευθον σκοποῦσα παντᾶ. 1294, 5
ΕΛ. ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος, ὄλλυμαι κακῶς.
ΗΜ. ἠκούσαθ'; ἄνδρες χεῖρ' ἔχουσιν ἐν φόνῳ.
ΗΜ. Ἑλένης τὸ κώκυμ' ἐστὶν, ὡς ἀπεικάσαι.
ΗΛ. ὦ Διὸς, ὦ Διὸς ἀέναον κράτος,
ἔλθ' ἐπίκουρον ἐμοῖς φίλοισι πάντως. 1300

ΕΛ. *Μενέλαε, θνήσκω· σὺ δὲ παρών μ' οὐκ ὠφελεῖς.*
ΗΛ. *καίνετε, καίνετε, θείνετε, θείνετε,*
δίπτυχα, δίστομα φάσγανα πέμπετε
ἐκ χερὸς ἱέμενοι
τὰν λιποπάτορα λιπόγαμόν θ', ἃ πλείστους ἔκανεν Ἑλλάνων
δορὶ παρὰ ποταμὸν ὀλομένους,
ὅθι δάκρυα δάκρυσι
συνέπεσεν σιδαρέοισι
βέλεσιν ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου δίνας.
ΧΟ. *σιγᾶτε σιγᾶτ'· ᾐσθόμην κτύπου τινὸς*
κέλευθον ἐσπεσόντος ἀμφὶ δώματα.
ΗΛ. *ὦ φίλταται γυναῖκες, ἐς μέσον φόνον*
ἥδ' Ἑρμιόνη πάρεστι· παύσωμεν βοήν.
στείχει γὰρ ἐσπεσοῦσα δικτύων βρόχους.
καλὸν τὸ θήραμ', ἢν ἁλῷ, γενήσεται.
πάλιν κατάστηθ' ἡσύχῳ μὲν ὄμματι,
χρόᾳ τ' ἀδήλῳ τῶν δεδραμένων πέρι·
κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας,
ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.
ὦ παρθέν', ἥκεις τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
στέψασα καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς.
ΕΡ. *ἥκω, λαβοῦσα πρευμένειαν. ἀλλά με*
φόβος τις εἰσελήλυθ', ἥντιν' ἐν δόμοις
τηλουρὸς οὖσα δωμάτων κλύω βοήν.
ΗΛ. *τί δ'; ἄξι' ἡμῖν τυγχάνει στεναγμάτων.*
ΕΡ. *εὔφημος ἴσθι· τί δὲ νεώτερον λέγεις;*
ΗΛ. *θανεῖν Ὀρέστην κἄμ' ἔδοξε τῇδε γῇ.*
ΕΡ. *μὴ δῆτ', ἐμούς γε συγγενεῖς πεφυκότας.*
ΗΛ. *ἄραρ'· ἀνάγκης δ' ἐς ζυγὸν καθέσταμεν.*

ΕΡ. ἢ τοῦδ' ἕκατι καὶ βοὴ κατὰ στέγας;
ΗΛ. ἱκέτης γὰρ Ἑλένης γόνασι προσπεσὼν βοᾷ
ΕΡ. τίς; οὐδὲν οἶδα μᾶλλον, ἢν σὺ μὴ λέγῃς.
ΗΛ. τλήμων Ὀρέστης μὴ θανεῖν, ἐμοῦ θ' ὕπερ.
ΕΡ. ἐπ' ἀξίοισί τἄρ' ἀνευφημεῖ δόμος.
ΗΛ. περὶ τοῦ γὰρ ἄλλου μᾶλλον ἂν φθέγξαιτό τις;
ἀλλ' ἐλθὲ καὶ μετάσχες ἱκεσίας φίλοις,
σῇ μητρὶ προσπεσοῦσα τῇ μέγ' ὀλβίᾳ,
Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν.
ἀλλ' ὦ τραφεῖσα μητρὸς ἐν χεροῖν ἐμῆς,
οἴκτειρον ἡμᾶς κἀποκούφισον κακῶν.
ἴθ' εἰς ἀγῶνα δεῦρ', ἐγὼ δ' ἡγήσομαι·
σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη.
ΕΡ. ἰδού, διώκω τὸν ἐμὸν ἐς δόμους πόδα.
σώθηθ' ὅσον γε τοὐπ' ἔμ'.
ΗΛ. ὦ κατὰ στέγας
φίλοι ξιφήρεις, οὐχὶ συλλήψεσθ' ἄγραν;
ΕΡ. οἳ 'γώ· τίνας τούσδ' εἰσορῶ;
ΟΡ. σιγᾶν χρεών·
ἡμῖν γὰρ ἥκεις, οὐχὶ σοί, σωτηρία.
ΗΛ. ἔχεσθ' ἔχεσθε· φάσγανον δὲ πρὸς δέρῃ
βαλόντες ἡσυχάζεθ', ὡς εἰδῇ τόδε
Μενέλαος, οὕνεκ' ἄνδρας, οὐ Φρύγας κακούς,
εὑρὼν ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακούς.
ΧΟ. ἰὼ ἰὼ φίλαι, κτύπον ἐγείρετε, κτύπον καὶ βοὰν
πρὸ μελάθρων, ὅπως ὁ πραχθεὶς φόνος
μὴ δεινὸν Ἀργείοισιν ἐμβάλῃ φόβον,
βοηδρομῆσαι πρὸς δόμους τυραννικούς,
πρὶν ἐτύμως ἴδω τὸν Ἑλένας φόνον
καθαιμακτὸν ἐν δόμοις κείμενον,

ἢ καὶ λόγον του προσπόλων πυθώμεθα·
τὰς μὲν γὰρ οἶδα συμφοράς, τὰς δ' οὐ σαφῶς.
διὰ δίκας ἔβα θεῶν νέμεσις ἐς Ἑλέναν.
δακρύοισι γὰρ Ἑλλάδ' ἅπασαν ἔπλησε,
διὰ τὸν ὀλόμενον ὀλόμενον Ἰδαῖον
Πάριν, ὃς ἄγαγ' Ἑλλάδ' εἰς Ἴλιον.
ἀλλὰ κτυπεῖ γὰρ κλῇθρα βασιλείων δόμων,
σιγήσατ'· ἔξω γάρ τις ἐκβαίνει Φρυγῶν,
οὗ πευσόμεσθα τὰν δόμοις ὅπως ἔχει.

ΦΡ. *Ἀργεῖον ξίφος ἐκ θανάτου πέφευγα*
βαρβάροις εὐμάρισιν,
κεδρωτὰ παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα
Δωρικάς τε τριγλύφους,
φροῦδα φροῦδα, γᾶ γᾶ,
βαρβάροισι δρασμοῖς.
αἰαῖ· πᾶ φύγω, ξέναι,
πολιὸν αἰθέρ' ἀμπτάμενος ἢ πόντον, Ὠκεανὸς ὃν
ταυρόκρανος ἀγκάλαις
ἑλίσσων κυκλοῖ χθόνα;

ΧΟ. *τί δ' ἔστιν, Ἑλένης πρόσπολ', Ἰδαῖον κάρα;*

ΦΡ. *Ἴλιον Ἴλιον, ὤμοι,*
Φρύγιον ἄστυ καλλίβωλον,
Ἴδας ὄρος ἱερόν, ὥς σ' ὀλόμενον στένω,
ἁρμάτειον ἁρμάτειον
μέλος βαρβάρῳ βοᾷ,
δι' ὀρνιθόγονον ὄμμα κυκνόπτερον
καλλοσύνας Λήδας σκύμνου δυσελένας,
ξεστῶν περγάμων Ἀπολλωνίων
ἐρινύν· ὀτοτοῖ·

ἰαλέμων ἰαλέμων
Δαρδανία τλάμων Γανυμήδεος
ἱπποσύνας Διὸς εὐνέτα.
ΧΟ. σαφῶς λέγ᾽ ἡμῖν αὔθ᾽ ἕκαστα τἀν δόμοις
τὰ γὰρ πρὶν οὐκ εὔγνωστα συμβαλοῦσ᾽ ἔχω.
ΦΡ. αἴλινον αἴλινον ἀρχὰν θανάτου
βάρβαροι λέγουσιν, αἰαῖ,
Ἀσιάδι φωνᾷ, βασιλέων
ὅταν αἷμα χυθῇ κατὰ γᾶν ξίφεσιν
σιδαρέοισιν Ἅιδα.
ἦλθον ἐς δόμους, ἵν᾽ αὔθ᾽ ἕκαστά σοι λέγω,
λέοντες Ἕλλανες δύο διδύμω.
τῷ μὲν ὁ στρατηλάτας πατὴρ ἐκλῄζετο·
ὁ δὲ παῖς Στροφίου, κακόμητις ἀνήρ,
οἷος Ὀδυσσεύς, σιγᾷ δόλιος,
πιστὸς δὲ φίλοις, θρασὺς εἰς ἀλκαν,
ξυνετὸς πολέμου, φόνιός τε δράκων.
ἔρροι τᾶς ἡσύχου προνοίας,
κακοῦργος ὤν. οἱ δὲ πρὸς θρόνους ἔσω
μολόντες ἃς ἔγημ᾽ ὁ τοξότας Πάρις
γυναικὸς, ὄμμα δακρύοις
πεφυρμένοι, ταπεινοὶ
ἕζονθ᾽, ὁ μὲν τὸ κεῖθεν, ὁ δὲ
τὸ κεῖθεν, ἄλλος ἄλλοθεν πεφαργμένοι.
περὶ δὲ γόνυ χέρας ἱκεσίους
ἔβαλον ἔβαλον Ἑλένας ἄμφω.
ἀνὰ δὲ δρομάδες ἔθορον ἔθορον
ἀμφίπολοι Φρύγες·
προσεῖπε δ᾽ ἄλλος ἄλλον πεσὼν ἐν φόβῳ,
μή τις εἴη δόλος. κἀδόκει
τοῖς μὲν οὔ, τοῖς δ᾽ ἐς ἀρκυστάταν

μηχανὰν ἐμπλέκειν παῖδα ταν
Τυνδαρίδ' ὁ μητροφόντας δράκων.
ΧΟ. σὺ δ' ἦσθα ποῦ τότ', ἢ πάλαι φεύγεις φόβῳ;
ΦΡ. Φρυγίοις ἔτυχον Φρυγίοισι νόμοις
παρὰ βόστρυχον αὔραν αὔραν
Ἑλένας Ἑλένας εὐπᾶγι κύκλῳ
πτερίνῳ πρὸ παρηΐδος ᾄσσων
βαρβάροις νόμοισιν.
ἁ δὲ λίνον ἠλακάτᾳ
δακτύλοις ἕλισσε,
νῆμά θ' ἵετο πέδῳ,
σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον ἀγάλ-
ματα συστολίσαι χρῄζουσα λίνῳ,
φάρεα πορφύρεα, δῶρα Κλυταιμνήστρᾳ.
προσεῖπε δ' ὧδ' Ὀρέστας Λάκαιναν κόραν·
ὦ Διὸς παῖ, θὲς ἴχνος πέδῳ
δεῦρ' ἀποστᾶσα κλισμοῦ, Πέλοπος
ἐπὶ προπάτορος παλαιᾶς ἕδραν
ἑστίας, ἵν' εἰδῇς λόγους ἐμούς.
ἄγει δ' ἄγει νιν· ἁ δ' ἐφεί-
πετ', οὐ πρόμαντις ὧν ἔμελ-
λεν· ὁ δὲ συνεργὸς ἄλλ' ἔπρασσ'
ἰὼν κακὸς Φωκεύς,
οὐκ ἐκποδὼν ἴτ', ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες;
ἔκλῃσε δ' ἄλλον ἄλλοσε στέγης·
τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖσιν ἱππικοῖς,
τοὺς δ' ἐν ἐξέδραισι, τοὺς δ' ἐκεῖσ' ἐκεῖθεν,
ἄλλον ἄλλοσε διαρμόσας ἀποπρὸ δεσποίνας.
ΧΟ. τί τοὐπὶ τῷδε συμφορᾶς ἐγίγνετο;
ΦΡ. Ἰδαία μᾶτερ, μᾶτερ,
ὀβρίμα ὀβρίμα, αἰαῖ,

φονίων παθέων, ἀνόμων τε κακῶν
ἅπερ ἔδρακον ἔδρακον
ἐν δόμοις τυράννων.
ἀμφὶ πορφυρέων πέπλων ὑπὸ σκότου
ξίφη σπάσαντες ἐν χεροῖν,
ἄλλος ἄλλοσε
δίνασεν ὄμμα, μή τις παρὼν τύχοι.
ὡς κάπροι δ᾽ ὀρέστεροι γυ-
ναικὸς ἀντίοι σταθέντες
ἐννέπουσι, κατθανεῖ
κατθανεῖ, κακός σ᾽ ἀποκτενεῖ πόσις,
τὸν κασιγνήτου προδοὺς ἐν Ἄργει θανεῖν γόνον.
ἁ δ᾽ ἴαχεν ἴαχεν, ὤμοι μοι·
λευκὸν δ᾽ ἐμβαλοῦσα πῆχυν στέρνοις,
κτύπησε κρᾶτα μέλεον πλαγάν·
φυγᾷ δὲ ποδὶ τὸ χρυσοσάνδαλον
ἴχνος ἔφερεν ἔφερεν·
ἐς κόμας δὲ δακτύλους δικὼν Ὀρέστας,
Μυκηνίδ᾽ ἀρβύλαν προβάς,
ὤμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην,
παίειν λαιμῶν
ἔμελλεν εἴσω μέλαν ξίφος.
ΧΟ. *ποῦ δῆτ᾽ ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες;*
ΦΡ. *ἰακχᾷ δόμων θύρετρα καὶ σταθμοὺς*
μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες, ἔνθ᾽ ἐμίμνομεν,
βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοθεν στέγης,
ὁ μὲν πέτρους, ὁ δ᾽ ἀγκύλας,
ὁ δὲ ξίφος πρόκωπον ἐν χεροῖν ἔχων.
ἔναντα δ᾽ ἦλθεν
Πυλάδης ἀλίαστος, οἷος οἷος
Ἕκτωρ ὁ Φρύγιος, ἢ τρικόρυθος Αἴας,

ὃν εἶδον εἶδον ἐν πύλαισι Πριαμίσιν·
φασγάνων δ' ἀκμὰς ξυνήψαμεν.
τότε δὲ τότε διαπρεπεῖς ἐγένοντο Φρύγες
ὅσον Ἄρεος ἀλκὰν
ἥσσονες Ἑλλάδος ἐγενόμεθ' αἰχμᾶς. 1485
ὁ μὲν οἰχόμενος φυγὰς, ὁ δὲ νέκυς ὤν,
ὁ δὲ τραῦμα φέρων, ὁ δὲ λισσόμενος, 1487
θανάτου προβολάν· 1487 a
ὑπὸ σκότον δ' ἐφεύγομεν·
νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δ' ἔμελλον, οἱ δ' ἔκειντ'.
ἔμολε δ' ἁ τάλαιν' Ἑρμιόνα δόμους 1490
ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ ματρὸς, ἅ νιν ἔτεκεν τλά-
μων.
ἄθυρσοι δ' οἷά νιν δραμόντε βάκχαι
σκύμνον ἐν χεροῖν ὀρείαν 1493
ξυνήρπασαν· πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν 1493 a
ἐπὶ σφαγὰν ἔτεινον·
ἁ δ' ἐκ θαλάμων
ἐγένετο διαπρὸ δωμάτων ἄφαντος, 1496
ὦ Ζεῦ καὶ γᾶ καὶ φῶς καὶ νύξ, 1496 a
ἤ φαρμάκοισιν ἢ μάγων 1497
τέχναισιν ἢ θεῶν κλοπαῖς. 1497 a
τὰ δ' ὕστερ' οὐκέτ' οἶδα· δρα-
πέτην γὰρ ἐξέκλεπτον ἐκ δόμων πόδα.
πολύπονα δὲ πολύπονα πάθεα 1500
Μενελαος ἀνασχόμενος ἀνόνητον ἀπὸ
Τροίας ἔλαβ' ἔλαβε τὸν Ἑλένας γάμον.

ΧΟ. καὶ μὴν ἀμείβει καινὸν ἐκ καινῶν τόδε·
ξιφηφόρον γὰρ εἰσορῶ πρὸ δωμάτων
βαίνοντ' Ὀρέστην ἐπτοημένῳ ποδί. 1505

ΟΡ. ποῦ 'στιν οὗτος ὃς πέφευγε τοὐμὸν ἐκ δόμων ξίφος;

ΦΡ. προσκυνῶ σ', ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπίτνων.
ΟΡ. οὐκ ἐν Ἰλίῳ τάδ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐν Ἀργείᾳ χθονί.
ΦΡ. πανταχοῦ ζῆν ἡδὺ μᾶλλον ἢ θανεῖν τοῖς σώφροσιν.
ΟΡ. οὔτι που κραυγὴν ἔθηκας Μενέλεῳ βοηδρομεῖν;
ΦΡ. σοὶ μὲν οὖν ἔγωγ' ἀμύνειν· ἀξιώτερος γὰρ εἶ.
ΟΡ. ἐνδίκως ἡ Τυνδάρειος ἆρα παῖς διώλετο;
ΦΡ. ἐνδικώτατ', εἴ γε λαιμοὺς εἶχε τριπτύχους θανεῖν.
ΟΡ. δειλίᾳ γλώσσῃ χαρίζει, τἄνδον οὐχ οὕτω φρονῶν.
ΦΡ. οὐ γὰρ, ἥτις Ἑλλάδ' αὐτοῖς Φρυξὶ διελυμήνατο;
ΟΡ. ὄμοσον, εἰ δὲ μὴ, κτενῶ σε, μὴ λέγειν ἐμὴν χάριν.
ΦΡ. τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.
ΟΡ. ὧδε κἀν Τροίᾳ σίδηρος πᾶσι Φρυξὶν ἦν φόβος;
ΦΡ. ἄπεχε φάσγανον· πέλας γὰρ δεινὸν ἀνταυγεῖ φόνον.
ΟΡ. μὴ πέτρος γένῃ δέδοικας, ὥστε Γοργόν' εἰσιδών;
ΦΡ. μὴ μὲν οὖν νεκρός· τὸ Γοργοῦς δ' οὐ κάτοιδ' ἐγὼ κάρα.
ΟΡ. δοῦλος ὢν φοβεῖ τὸν Ἅιδην, ὅς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;
ΦΡ. πᾶς ἀνὴρ, κἂν δοῦλος ᾖ τις, ἥδεται τὸ φῶς ὁρῶν.
ΟΡ. εὖ λέγεις· σώζει σε σύνεσις. ἀλλὰ βαῖν' εἴσω δόμων.
ΦΡ οὐκ ἄρα κτενεῖς μ'; ΟΡ. ἀφεῖσαι.
ΦΡ. καλὸν ἔπος λέγεις τόδε.
ΟΡ. ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα.
ΦΡ. τοῦτο δ' οὐ καλῶς λέγεις.
ΟΡ. μῶρος, εἰ δοκεῖς με τλῆναι σὴν καθαιμάξαι δέρην·
οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας οὔτ' ἐν ἀνδράσιν σύ γ' εἶ.
τοῦ δὲ μὴ στῆσαί σε κραυγὴν οὕνεκ' ἐξῆλθον δόμων·
ὀξὺ γὰρ βοῆς ἀκοῦσαν Ἄργος ἐξεγείρεται.
Μενέλεων δ' οὐ τάρβος ἡμῖν ἀναλαβεῖν εἴσω ξίφους·
ἀλλ' ἴτω ξανθοῖς ἐπ' ὤμων βοστρύχοις γαυρούμενος·
εἰ γὰρ Ἀργείους ἐπάξει τοῖσδε δώμασιν λαβὼν,

τὸν Ἑλένης φόνον διώκων, κἀμὲ μὴ σώζειν θέλει
σύγγονόν τ' ἐμὴν Πυλάδην τε τὸν τάδε ξυνδρῶντά μοι,
παρθένον τε καὶ δάμαρτα δύο νεκρὼ κατόψεται.
ΧΟ. ἰὼ ἰὼ τύχα, ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον αὖ δόμος ἀντ.
φοβερὸν ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας πίτνει.
ΗΜ. τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε;
ἢ σῖγ' ἔχωμεν; ΗΜ. ἀσφαλέστερον, φίλαι.
ΗΜ. ἴδε πρὸ δωμάτων ἴδε προκηρύσσει
θοάζων ὅδ' αἰθέρος ἄνω καπνός.
ΗΜ. ἅπτουσι πεύκας, ὡς πυρώσοντες δόμους
τοὺς Ταντaλείους, οὐδ' ἀφίστανται φόνου.
ΧΟ. τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖς τέλος ὅπα θέλει.
μεγάλα δέ τις ἁ δύναμις· δι' ἀλαστόρων
ἔπεσ' ἔπεσε μέλαθρα τάδε δι' αἱμάτων
διὰ τὸ Μυρτίλου πέσημ' ἐκ δίφρου.
ἀλλὰ μὴν καὶ τόνδε λεύσσω Μενέλεων δόμων πέλας
ὀξύπουν, ᾐσθημένον που τὴν τύχην ἣ νῦν πάρα.
οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε κλῇθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς,
ὦ κατὰ στέγας Ἀτρεῖδαι. δεινὸν εὐτυχῶν ἀνὴρ
πρὸς κακῶς πράσσοντας, ὡς σὺ νῦν, Ὀρέστα, δυστυχεῖς.
ΜΕ. ἥκω κλύων τὰ δεινὰ καὶ δραστήρια
δισσοῖν λεόντοιν· οὐ γὰρ ἄνδρ' αὐτὼ καλῶ.
ἤκουσα γὰρ δὴ τὴν ἐμὴν ξυνάορον
ὡς οὐ τέθνηκεν, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται,
κενὴν ἀκούσας βάξιν, ἣν φόβῳ σφαλεὶς
ἤγγειλέ μοί τις. ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου

τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα καὶ πολὺς γέλως.
ἀνοιγέτω τις δῶμα· προσπόλοις λέγω
ὠθεῖν πύλας τάσδ', ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ' ἐμὴν
ῥυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιαιφόνων,
καὶ τὴν τάλαιναν ἀθλίαν δάμαρτ' ἐμὴν
λάβωμεν, ᾗ δεῖ ξυνθανεῖν ἐμῇ χερὶ
τοὺς διολέσαντας τὴν ἐμὴν ξυνάορον.

ΟΡ. οὗτος σὺ, κλῄθρων τῶνδε μὴ ψαύσῃς χερὶ,
Μενέλαον εἶπον, ὃς πεπύργωσαι θράσει·
ἢ τῷδε θριγκῷ κρᾶτα συνθραύσω σέθεν,
ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον.
μοχλοῖς δ' ἄραρε κλῇθρα, σῆς βοηδρόμου
σπουδῆς ἅ σ' εἴρξει, μὴ δόμων ἔσω περᾶν.

ΜΕ. ἔα, τί χρῆμα; λαμπάδων ὁρῶ σέλας,
δόμων δ' ἐπ' ἄκρων τούσδε πυργηρουμένους,
ξίφος δ' ἐμῆς θυγατρὸς ἐπίφρουρον δέρῃ.

ΟΡ. πότερον ἐρωτᾶν ἢ κλύειν ἐμοῦ θέλεις;

ΜΕ. οὐδέτερ'· ἀνάγκη δ' ὡς ἔοικέ σου κλύειν.

ΟΡ. μέλλω κτενεῖν σου θυγατέρ', εἰ βούλει μαθεῖν.

ΜΕ. Ἑλένην φονεύσας ἐπὶ φόνῳ πράσσεις φόνον;

ΟΡ. εἰ γὰρ κατέσχον μὴ θεῶν κλεφθεὶς ὕπο.

ΜΕ. ἀρνεῖ κατακτὰς κἀφ' ὕβρει λέγεις τάδε;

ΟΡ. λυπράν γε τὴν ἄρνησιν· εἰ γὰρ ὤφελον

ΜΕ. τί χρῆμα δρᾶσαι; παρακαλεῖς γὰρ ἐς φόβον.

ΟΡ. τὴν Ἑλλάδος μιάστορ' εἰς Ἅιδου βαλεῖν.

ΜΕ. ἀπόδος δάμαρτος νέκυν, ὅπως χώσω τάφῳ.

ΟΡ. θεοὺς ἀπαίτει· παῖδα δὲ κτενῶ σέθεν.

ΜΕ. ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνῳ πράσσει φόνον.

ΟΡ. ὁ πατρὸς ἀμύντωρ, ὃν σὺ προὔδωκας θανεῖν.

ΜΕ. οὐκ ἤρκεσέν σοι τὸ παρὸν αἷμα μητέρος;

ΟΡ. οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί.

ΜΕ. ἦ καὶ σύ, Πυλάδη, τοῦδε κοινωνεῖς φόνου;
ΟΡ. φησὶν σιωπῶν· ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων.
ΜΕ. ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἤν γε μὴ φύγῃς πτεροῖς.
ΟΡ. οὐ φευξόμεσθα· πυρὶ δ' ἀνάψομεν δόμους.
ΜΕ. ἦ γὰρ πατρῷον δῶμα πορθήσεις τόδε;
ΟΡ. ὡς μή γ' ἔχῃς σύ, τήνδ' ἐπισφάξας πυρί.
ΜΕ. κτεῖν'· ὡς κτανών γε τῶνδέ μοι δώσεις δίκην.
ΟΡ. ἔσται τάδ'. ΜΕ. ἆ ἆ, μηδαμῶς δράσῃς τάδε.
ΟΡ. σίγα νυν, ἀνέχου δ' ἐνδίκως πράσσων κακῶς.
ΜΕ. ἦ γὰρ δίκαιον ζῆν σε; ΟΡ. καὶ κρατεῖν γε γῆς.
ΜΕ. ποίας; ΟΡ. ἐν Ἄργει τῷδε τῷ Πελασγικῷ.
ΜΕ. εὖ γοῦν θίγοις ἂν χερνίβων. ΟΡ. τί δὴ γὰρ οὔ;
ΜΕ. καὶ σφάγια πρὸ δορὸς καταβάλοις.
ΟΡ. σὺ δ' ἂν καλῶς;
ΜΕ. ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας. ΟΡ. ἀλλ' οὐ τὰς φρένας.
ΜΕ. τίς δ' ἂν προσείποι σ';
ΟΡ. ὅστις ἐστὶ φιλοπάτωρ.
ΜΕ. ὅστις δὲ τιμᾷ μητέρ'; ΟΡ. εὐδαίμων ἔφυ.
ΜΕ. οὔκουν σύ γ'. ΟΡ. οὐ γάρ μ' ἁνδάνουσιν αἱ κακαί.
ΜΕ. ἄπαιρε θυγατρὸς φάσγανον. ΟΡ. ψευδὴς ἔφυς.
ΜΕ. ἀλλὰ κτενεῖς μου θυγατέρ'; ΟΡ. οὐ ψευδὴς ἔτ' εἶ.
ΜΕ. οἴμοι, τί δράσω;
ΟΡ. πεῖθ' ἐς Ἀργείους μολὼν
ΜΕ. πειθὼ τίν'; ΟΡ. ἡμᾶς μὴ θανεῖν αἰτοῦ πόλιν.
ΜΕ. ἦ παῖδά μου φονεύσεθ'; ΟΡ. ὧδ' ἔχει τάδε.
ΜΕ. ὦ τλῆμον Ἑλένη ΟΡ. τἀμὰ δ' οὐχὶ τλήμονα
ΜΕ. σὲ σφάγιον ἐκόμισ' ἐκ Φρυγῶν. ΟΡ. εἰ γὰρ τόδ' ἦν
ΜΕ. πόνους πονήσας μυρίους. ΟΡ. πλήν γ' εἰς ἐμέ.
ΜΕ. πέπονθα δεινά. ΟΡ. τότε γαρ ἦσθ' ἀνωφελής.
ΜΕ. ἔχεις με.
ΟΡ. σαυτὸν σύ γ' ἔλαβες κακὸς γεγώς.

ἀλλ' εἶ', ὕφαπτε δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε·
σύ τ', ὦ φίλων μοι τῶν ἐμῶν σαφέστατε,
Πυλάδη, κάταιθε γεῖσα τειχέων τάδε.
ΜΕ. ὦ γαῖα Δαναῶν ἱππίου τ' Ἄργους κτίται,
οὐκ εἶ' ἐνόπλῳ ποδὶ βοηδρομήσετε;
πᾶσαν γὰρ ὑμῶν ὅδε βιάζεται πόλιν
ζῆν, αἷμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένος.
ΑΠ. Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον,
Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς ὅδ' ἐγγὺς ὢν καλῶ,
σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ὀρέσθ', ἵν' εἰδῇς οὓς φέρων ἥκω λόγους·
Ἑλένης μὲν, ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὢν
ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεῳ ποιούμενος,
ἥδ' ἐστὶν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
σεσωσμένη τε κοὐ θανοῦσα πρὸς σέθεν.
ἐγώ νιν ἐξέσωσα κἀπὸ φασγάνου
τοῦ σοῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.
Ζηνὸς γὰρ οὖσαν ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν,
Κάστορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
ξύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος.
ἄλλην δὲ νύμφην ἐς δόμους κτῆσαι λαβὼν,
ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε καλλιστεύματι
Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας ξυνήγαγον,
θανάτους τ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
ὕβρισμα θνητῶν ἀφθόνου πληρώματος.
τὰ μὲν καθ' Ἑλένην ὧδ' ἔχει· σὲ δ' αὖ χρεὼν,
Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους
Παρράσιον οἰκεῖν δάπεδον ἐνιαυτοῦ κύκλον.
κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον
Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ' Ὀρέστειον καλεῖν.
ἐνθένδε δ' ἐλθὼν τὴν Ἀθηναίων πόλιν

δίκην ὑπόσχες αἵματος μητροκτόνου
Εὐμενίσι τρισσαῖς· θεοὶ δέ σοι δίκης βραβῆς
πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν εὐσεβεστάτην
ψῆφον διοίσουσ᾽, ἔνθα νικῆσαί σε χρή.
ἐφ᾽ ἧς δ᾽ ἔχεις, Ὀρέστα, φάσγανον δέρῃ,
γῆμαι πέπρωταί σ᾽ Ἑρμιόνην· ὃς δ᾽ οἴεται
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτε.
θανεῖν γὰρ αὐτῷ μοῖρα Δελφικῷ ξίφει,
δίκας Ἀχιλλέως πατρὸς ἐξαιτοῦντί με.
Πυλάδῃ δ᾽ ἀδελφῆς λέκτρον, ᾧ ποτ᾽ ἤνεσας,
δός· ὁ δ᾽ ἐπιὼν νιν βίοτος εὐδαίμων μένει.
Ἄργους δ᾽ Ὀρέστην, Μενέλεως, ἔα κρατεῖν,
ἐλθὼν δ᾽ ἄνασσε Σπαρτιάτιδος χθονός,
φερνὰς ἔχων δάμαρτος, ἥ σε μυρίοις
πόνοις διδοῦσα δεῦρ᾽ ἀεὶ διήνυσε.
τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῷδ᾽ ἐγὼ θήσω καλῶς,
ὅς νιν φονεῦσαι μητέρ᾽ ἐξηνάγκασα.

ΟΡ. *ὦ Λοξία μαντεῖε, σῶν θεσπισμάτων.*
οὐ ψευδόμαντις ἦσθ᾽ ἄρ᾽, ἀλλ᾽ ἐτήτυμος.
καίτοι μ᾽ ἐσῄει δεῖμα μή τινος κλύων
ἀλαστόρων δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα.
ἀλλ᾽ εὖ τελεῖται, πείσομαι δὲ σοῖς λόγοις.
ἰδοὺ μεθίημ᾽ Ἑρμιόνην ἀπὸ σφαγῆς,
καὶ λέκτρ᾽ ἐπῄνεσ᾽, ἡνίκ᾽ ἂν διδῷ πατήρ.

ΜΕ. *ὦ Ζηνὸς Ἑλένη χαῖρε παῖ· ζηλῶ δέ σε*
θεῶν κατοικήσασαν ὄλβιον δόμον.
Ὀρέστα, σοὶ δὲ παῖδ᾽ ἐγὼ κατεγγυῶ,
Φοίβου λέγοντος· εὐγενὴς δ᾽ ἀπ᾽ εὐγενοῦς
γήμας ὄναιο καὶ σὺ χὠ διδοὺς ἐγώ.

ΑΠ. *χωρεῖτέ νυν ἕκαστος οἷ προστάσσομεν,*
νείκους τε διαλύεσθε. ΜΕ. *πείθεσθαι χρεών.*

ΟΡ. *κἀγὼ τοιοῦτος· σπένδομαι δὲ συμφοραῖς,*
Μενέλαε, *καὶ σοῖς,* Λοξία, *θεσπίσμασιν.*
ΑΠ. *ἴτε νυν καθ' ὁδὸν, τὴν καλλίστην*
θεὸν Εἰρήνην *τιμῶντες· ἐγὼ δ'*
Ἑλένην Ζηνὸς *μελάθροις πελάσω,*
λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
ἔνθα παρ' Ἥρᾳ *τῇ θ'* Ἡρακλέους
Ἥβῃ *πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις*
ἔσται, σπονδαῖς ἔντιμος ἀεὶ,
σὺν Τυνδαρίδαις, *τοῖς* Διὸς *υἱοῖς,*
ναύταις μεδέουσα θαλάσσης.
ΧΟ. *ὦ μέγα σεμνὴ* Νίκη, *τὸν ἐμὸν*
βίοτον κατέχοις
καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.]

ORESTES.

NOTES.

3. *οὐκ ἂν ἄραιτο, may not have to bear.*

5. Τάνταλος. Tantalus, king of Phrygia, was son of Jupiter, and father of Pelops and Niobe. As a punishment for disclosing the secrets of the gods (inf. 10), he is doomed in the infernal regions to perpetual hunger and thirst, while the water and fruit which almost touch his lips, continually elude his attempts to take them. Pindar, Olymp. i. 91, following Eurip., says that a large stone hangs over his head, ever threatening to fall upon him.

6. *κορυφῆς ὑπερτέλλοντα.* Inf. 840. Hec. 1010. *μαστὸν φαρέων ὑπερτέλλοντα.* Phœn. 1007. *πέτρα γῆς ὑπερτέλλουσα.*

12. *στέμματα* = *ἔρια*, Schol. *θεὰ.* Clotho.

13. *ἐπέκλωσεν ἔριν, spun the thread of strife;* see Homer, Il. *ω.* 525, and Od. *α.* 17.

14 *ἀναμετρήσασθαι, measure back, retrace.* *ἀνὰ,* in compos. significat *retrorsum*, Wordsw. 188. Inf. 171. *ἀνειλίξεις.* 292. *ἀναλαβεῖν.* 294. *ἀνακάλυπτε.* 1471. *ἀνακλάσας.* *ἄῤῥητα, infanda,* as in Virg. Æn. ii. 3.

21. *ἐπίσημον, notable.* Inf. 249, 543.

25. *ἀπείρῳ* [*α—πεῖρας* or *πέρας,*] *endless, inextricable. ἄπειρον ἀμφίβληστρον.* Æsch. Agam. 1382.

26. *ἕκατι.* One of the Doric forms used by Attic writers. Others are, *'Αθάνα, κυναγὸς, ποδαγὸς, λοχαγὸς, δαρὸς,* &c.

30. *φέρον, a deed bearing,* &c.; neut. in apposition to the sentence, *πείθει—κτεῖναι.* The same construction occurs inf. 624, in the word *ἐναντίον.*

41. *ὧν, within which days.* The antecedent is *ἤματα,* which is understood in *ἕκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ.*

48. *διοίσει ψῆφον, will vote. διαφέρειν ψῆφον* is properly said of persons voting some one way, some another. Inf. 1652.

51. *θῆξαντ'.* This may be for *θήξαντα, subaudito τινὰ,* or for *θήξαντε,* dual.

54. *ἐκπληρῶν πλάτῃ, crossing in his ship.* Lat. *emetiri.* Lit. *fulfilling the distance.*

58. *μεθ' ἡμέραν, after daybreak, by day.*

62. *παραψῡχήν, consolation.* Formed from aor. 2, and therefore ῠ in the penultima.

69. *ὀχούμεθα ἐπ' ἀσθενοῦς ῥώμης, we ride on but feeble strength. ὀχεῖσθαι* is more properly used with *ἐπ' ἀγκύρας,* of ships riding at anchor; then by a change of metaphor with *ἐλπίδος, ῥώμης,* &c.

73-4. Transl.: *How art thou and thy brother, the unhappy Orestes? He is the murderer of his mother.* Supply *ἔχετε* to the question *πῶς—'Ορέστης;* Having

mentioned Orestes, the speaker adds her disapprobation of his crime in the words *μητρὸς—ἔφυ*. *ἔφυ* must by no means be taken with *πῶς*.

77. *καίτοι*. This is generally used to intimate an objection occurring to the speaker, which makes him give up a previous intention. Sometimes, however, as here, "it is used *concessively*, when the speaker wishes to mark that the statement he has made holds good, in spite of some seemingly contradictory fact, which he allows to be true." Transl. *although*. "Helen's grief for Clytemnestra was a seeming contradiction to any sympathy for Orestes." J. G. G. 772, 1.

79. *ὅπως ἔπλευσα*. See note to Hec. 873, and Med. 889.

88. *πέπτωχ' ὅδε*; *has he been lying?* lit. *has he been fallen?*

91. *ἀπείρηκεν*, sc. Orestes. Matth. reads *ἀπείρηκ' ἐν κακοῖς* for *ἀπείρηκα*, 1st. pers.

93. *ὡς ἄσχολος γε κ.τ.λ.* *As far as I can, having no leisure by reason of my attendance on my brother.*

103. *δεινὸν γὰρ*, sc. *ἐκεῖνο ὃ δέδοικας*.

109. *τροφάς*, sup. 64.

115. *μελίκρατ'*. *μελίκρατος*, adj. As a subst. *τὸ μελίκρατον*. A mixture of honey and milk offered to the infernal deities.

131. *τόνδε*, sc. Orestes.

147. Transl. *Behold I speak in gentle tone as the low note (of a pipe)*. *ὑπόροφον*, fr. *δόροφος*, a reed. Others derive it from *ὀροφή*, the roof of a house, and explain the pas-

sage by, *I come into the house with gentle tone.* Others, again, explain ὑπόροφος βοὰ to mean, *a voice which cannot be heard outside the house.*

151. χρόνια, neut. pl. as adv. So λεπτὰ, inf. 224.

162. Transl. "*Unjust was Loxias, and unjust were the words he spake, when, at the tripod of Themis, he adjudged the unnatural murder of my mother,* (i. e. commanded her to be put to death). φόνον ἀπόφονον, inf. 192; ἀπόφονον αἷμα.

171. ἀνὰ—ειλίξεις. For ἀνειλίξεις, *turn back.* See above, 14.

186. οὐχί—ἥσυχον ὕπνου χάριν παρέξεις; *wilt thou not allow him the boon of sleep in quiet?*

192. ἐξέθυσε, *utterly devoted us.* δοὺς, *when he allowed, or commanded.* ἔδοσαν is also used of the answer of an oracle, Elect. 1304.

197. τέκνα τάδε, sc. herself and Orestes.

198. σέθεν ἀφ' αἵματος. Usually taken after τέκνα τάδε, *these children sprung from thy blood.* The meaning, however, may better be, *by thy blood,* taking αἷμα as in 192. and ἀπὸ in the sense of *ob,* as in Soph. Antig. 695. κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει. Wordsw. 183.

206. ἅτε, *quippe quæ.* The anteced. is ἐμοῦ understood in ἐμὸν, above in ver. 201. Wordsw. 145.

210. τῷ λίαν παρειμένῳ, inf. 881. Causal dat. J. G. G. 607. Transl. *by his over long sleep.* παρειμένος, lit. *outstretched,* is frequent in connexion with such words as νόσῳ, Orest. 881. ὕπνῳ, Cycl. 591, &c. For the construction, the article and neut. part. are used for a sub-

stantive. This is common, especially in Thuc., as *τὸ τιμώμενον τῆς πόλεως*, ii. 63. *ἐν τῷ μὴ μελετῶντι*, i. 142. So Soph. Phil. 675. *τὸ νοσοῦν* for *νόσος*. Œd. Col. 1604. *τὸ δρῶν*. See J. G. G. 436.

216. *τῶν πρὶν ἀπολειφθεὶς φρενῶν*, *forsaken of my former senses*. So Med. 35. *ἀπολείπεσθαι χθονός*. Ion. 861. *αἰδοῦς ἀπολειφθῶ*.

220. *ἀφρώδη πέλανον*, *thick, clotted foam*. *πέλανος*. Prop. *any half-liquid mixture*. It is used of *oil*, Æsch. Agam. 96. of *blood*, Alc. 851. *ἀφρώδη*. —*ωδης*, termination signifying *abundance*. So inf. 223. *αὐχμώδης*. 225. *πινώδης*. 256. *δρακοντώδεις*. 480. *νοσώδης*, &c.

225. *βοστρύχων*. "Intellige *ἕνεκα*." Pors. *βοστρύχων* is a causal gen. designating that, in respect of which, the adjective is appropriately joined to the principal noun. Wordsw. 131, *d*.

227. *ὅταν ἀνῇ νόσος μανίας*. The construction may be either *ὅταν νόσος ἀνῇ* (*με*) *μανίας* (gen.), or *ὅταν νόσος ἀνῇ μανίας* (acc.). Pors. referring to Soph. Aj. 59. *μανιάσιν νόσοις*, and inf. 270. *μανιάσιν λυσσήμασι*, with 326. *λύσσας μανιάδος*, takes *μανίας* as an adj. with *νόσος*.

232. *δυσάρεστον*. When the subject, whether masc. or fem., does not express any particular individual of a class, but only the general notion, the predicative adjective may be neut. J. G. G. 381. Cf. Med. 329. Virg. Æn. iv. 570, *varium et mutabile semper fœmina*.

235. *τόδε*, sc. *τὸ ἐπὶ γαίας ἁρμόσαι πόδας*. *δόξαν*, *semblance*.

240. *ἅλις ἔχω τοῦ δυστυχεῖν*. Cf. Hec. 278, *τῶν τεθνηκό-*

376. *πρωτόλεια*, adverbially.

383. *ἀφύλλου στόματος ἐξάπτων λιτὰς*, lit. *letting fall prayers from my lips without the branch.* *ἀφύλλου*, alluding to the branch which was usually carried in token of supplication.

404. *νυκτὸς φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν*, *by night watching lest any one should carry off her bones:* or, as others, *watching the gathering up of the bones for burial.*

410. *εὐπαίδευτα δ' ἀποτρέπει λέγειν*, *wisely thou shrinkest from mentioning them.* *λέγειν*, see above, 263.

414. *ἀναφορὰ*, *but I have whereto I may shift my calamity.* Perhaps this is as literal a translation as can be found, retaining the ambiguity of *ἀναφορά*. Orestes meant, that he could refer the guilt, for which he was being punished, to Phœbus, see inf. 597; but Menelaus thought that he meant to seek relief by committing suicide.

416. *μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.* This may mean either *to avenge the murder of my mother*, i.e. the murder committed by her, or *to avenge the murder of my father* on *my mother.*

423. *μετῆλθόν σε αἷμα*, have visited upon thee the blood, &c. *μετελθεῖν* takes either (1) an acc. of the person, Hdt. iii. 126. *Ὀροίτεα τίσιες μετῆλθον*: or (2) acc. of the crime for which vengeance is sought, Iph. in Taur. 14. *τοὺς ὑβρισθέντας γάμους Ἑλένης μετελθεῖν*: or (3) as here, an acc. both of the person and crime.

426. *τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.* *And I consider that that which delays* [i. e. the delay of the *ὠφελεία*] *is equal to a doing nothing*, [i.e. to a withholding of it altogether].

428. *ὥστε μὴ προσεννέπειν*, sub. *τινά* before *προσεννέπειν*: J. G. G. 373, 5.

429. *σὸν αἷμα χεροῖν*, for *αἷμα σαῖν χεροῖν*.

440. *οἴσεται*, seemingly used passively, but the sense of the middle may be kept,—*will bring itself out*. Sometimes however, the fut. mid. is used in a purely passive sense, especially in those verbs in which the fut. pass. is rarely used. Sept. c. Theb. 198. *ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται*. J. G. G. 344, *a*, and *obs.*

445. *χερός*. *χείρ*. *People—body of men*. Lat. *manus, vis*. See Hec. 879. *τίς σοι συνέσται χείρ*;

450. *μετάδος σῆς εὐπραξίας*. Partitive verb with gen. Wordsw. 132, *obs*. 1.

474. *πρὸς δεξιὰν αὐτοῦ στὰς ἀσπάσασθαι*, *draw near to his right hand, and stand and salute him*. *πρὸς* with acc., although following a verb of rest, yet implies motion.

480. *ἀστραπὰς*, cogn. acc. after *στίλβει*.

487. *καὶ τῶν νόμων γε μὴ—θέλειν*. *Yes, and* [it is a Greek fashion also] *not to wish, &c.*

488. *πᾶν τοὐξ ἀνάγκης κ.τ.λ.*, *all that is of constraint*, with reference to *τῶν νόμων* in the line before. *ἐν τοῖς σοφοῖς*, *in the judgment of the wise*.

497. *πληγεὶς θυγατρὸς*, *stricken by my daughter;* passive verb with causal gen. J. G. G. 483, 3. A common construction: Soph. Phil. 3. *κρατίστου πατρὸς Ἑλλήνων τραφείς*. Æsch. Agam. 817. *πληρουμένῳ χειρός*. More frequently the gen. is governed by a preposition, *ὑπὸ* or *ἐξ*.

499. *αἴσχιστον ἔργον*, accus.; for the construction, see below, 1488.

500-3. Transl. *He ought to have laid against her a righteous charge of bloodshed, prosecuting her, and to have cast his mother out from the house; and* [so] *he would have acted with discretion* [*τὸ σῶφρον ἔλαβεν ἂν*] *in his calamity, and would have adhered to the law, and been righteous.*

523. *ἀμυνῶ—τῷ νόμῳ, I will aid the law. ἀμύνειν*, properly *to ward off*, in full constr. takes acc. of the *thing* to be kept off, and *dat.* of the person from whom. Inf. 624. *μὴ τῷδ' ἀμύνειν φόνον.* Sometimes the dat. is omitted, Hom. Il. v. 603. *λοιγὸν ἀμύνει.* Sometimes the acc., as here and 566, and then *ἀμύνειν* takes the sense of *defending, aiding.* Sometimes for the dat. the gen. is used.

538. *ἔπραξεν ἔνδικα, has fared as she deserved.*

550. *σὴν τρίχα, thy grey hairs.*

556. *ἀμῦναι*, sub. *δεῖν.*

557. *ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ, μήτερ αἰδοῦμαι λέγειν, but thy daughter, mother I am ashamed to call her.* The position of *μήτερα* should be noted, as emphatic.

567. *τόδ' ἥξουσιν θράσους—φονεύειν*, i. e. *ὥστε φονεύειν.*

568. *ἐς τέκνα, as far as their children are concerned*, i. e. not suffering punishment at their hands.

569. *παρ' οὐδὲν ἦν ἂν, it would be a light thing for them, &c.* The apodosis of a sentence beginning with *εἰ* is often expressed by the indic. of historic tenses, where the result is considered as something which will not take place. See J. G. G. 853. *παρ' οὐδὲν*, Soph. Antig. 35.

580. *φόνον δικάζων, pleading the cause of murder.*

583. ἢ—μὲν—δὲ. Vid. Soph. Electr. 544-5.

591. *'Απόλλων, ὃς κ.τ.λ.* *'Απόλλων* is nom. pendens. The construction is changed, and goes on inf. 594, with *τούτῳ πιθόμενος.*

597. *ἀναφέροντι.* See above, 414.

605. *ἐμποδὼν ταῖς συμφοραῖς, ever are women in the way of men's fortunes, to give them a less prosperous turn. συμφοραῖς, circumstances,* of whatever sort, prosperous or adverse.

607. *οὐχ ὑποστέλλει, lowerest not thy tone.* Metaphora a velis ducta. *ὑποστέλλεσθαι ἱστία, to lower sail.*

613. *ἐπισείσω.* "Translatio ducta est a canibus quos homines in inimicos suos irritant, et immittunt." Pors. Supra, 255. *μή 'πίσειέ μοι τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας.*

614. *δοῦναι δίκην.* Not *to inflict,* which would be *δίκας λαμβάνειν,* but *to suffer punishment.* See Elms. Heracl. 852. The constr. is *ἐπισείσω πόλιν σοὶ σῇ τ' ἀδελφῇ, [ὥστε ὑμᾶς] λεύσιμον δοῦναι δίκην.*

617. *ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον.* See line 606.

618. *τ' Ἀγαμέμνονος.* Either, *which she had about Agamemnon, de Agamemnone,* see Soph. Antig. 633; or, *which Agamemnon sent,—somnia ab Agamemnone missa.*

619. *ὃ μισήσειαν οἱ νέρτεροι θεοὶ, which the nether gods, she said, abhorred.*

622. *Μενέλαε, σοὶ δὲ.* "Cum subito sermonem ad alium ab alio convertimus, primo nomen ponimus, deinde pro-

nomen, deinde particulam," Pors. See below, 1675. 'Ορέστα, σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυῶ. Æsch. Prom. V. 3. Ἥφαιστε σοὶ δὲ χρὴ μέλειν ἐπιστολὰς κ.τ.λ.

624. ἀμύνειν. See above, 523. ἐναντίον θεοῖς. See above, 30.

628. παρώσας, *having thrust aside*, 1st aor. fr. παρωθέω.

644. οὐ χρήματ' εἶπον, χρήματ' ἦν, &c. *It is not money that I mean; money enough were it, if, &c.*

646. ἀδικῶ, i. e. εἰ ἀδικῷ. Others read as a question, ἀδικῶ;

660. πλέον φέρεσθαι, *to have the advantage over me.* Hec. 308.

662. τῷ ταλαιπώρῳ πατρὶ, dat. comm., *for my poor father's sake.*

665. αὐτὸ τοῦτο, *this is the very thing.*

670. ὑποτρέχων, *truckling to thee.*

698. αὐτὸς, *of his own accord.* ἐντείνοντι, intrans., *straining.* Inf. 706.

699. ὑπείκοι. See Soph. Antig. 713.

700. ἐκπνεύσειε. ἐκπνέειν, *to breathe out*, then *to breathe one's last*, with acc., then absolutely, *become calm.* Compare the English, *blow off or over.*

706. ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ, lit. *being strained* (i. e. having her sail strained) *taut by the sheet.* The πόδες are the two bottom corners of the sail, to which the ropes for slackening or tightening the sail are fastened.

707. ἔστη, *rights herself.*

713. τροπαῖα τῶν κακῶν, *trophies over ills.* Soph. Trach. 1102. οὐδεὶς τροπαῖ' ἔστησε τῶν ἐμῶν χερῶν.

714. εἰς τὸ μαλθακὸν = μαλθακῶς, *mildly.*

723. Ἀργείων. *At the hands of the Argives.*

726. κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων. Ellipse of ἐστὶ; see above, 340. Terence, Adelph. v. 3, 18, Vetus verbum hoc quidem est, "Communia esse amicorum inter se omnia."

731. ἐπὶ σὲ, dependent upon σύλλογον. κτενοῦντας, pl. agreeing with the collective noun σύλλογον.

737. εἰκότως, sub. ἔχει. κακῆς γυναικὸς, causal gen. dependent upon γίγνεσθαι, not upon ἄνδρα.

738. ὥσπερ οὐκ ἐλθὼν—ταυτὸν, *perinde ac si non venisset.*

743. ποῦ 'στιν ἡ—γυνὴ μία, *where is she who of all women, &c.* See Heracl. 8, and Elmsley's note there. And compare Virg. Æn. ii. 426, "justissimus *unus* qui fuit in Teucris."

746. μή μ' ἰδεῖν θάνοντα. ἰδεῖν for the more frequent περιιδεῖν. Inf. 1337. θανόντα, participle for infin. J. G. G. 687.

756. ἐπὶ φόνῳ, not *for our death*, but *for the death which we have wrought.*

758. ὁ μῦθος οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι, *the tale is not long, though it is about things of long import*, i.e. about his being in Hades, where, after death, he would have to dwell for ever. There is the same idea in Soph. Antig. 74—76. —ἐπεὶ πλείων χρόνος, ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε, ἐκεῖ γὰρ ἀεὶ κείσομαι. and in Hec. 320. διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις.

783. τῷ δοκεῖν εὔχου μόνον, *pray it may only seem so.* The complete sentence would be, εὔχου τὸ πρᾶγμα ἔνδικον εἶναι τῷ δοκεῖν μόνον. Take μόνον with τῷ δοκεῖν. The

meaning is, that whether it was just or not is of no matter, provided the people *think* it was.

800. *νωχελῆ, slow, heavy,* [*νη-ὠκύς.*]

804. *τοῦτ' ἐκεῖνο,* sub. *ὃ λέγεται.*

812. *ἔρις ἀρνὸς, contention about the lamb.* See above, 618. *ἔρις—Ταντα λίδαις.* Atreus and Thyestes, sons of Pelops, who was the son of Tantalus, disputed about their father's kingdom. At last they agreed that whichever of them could produce the greatest prodigy should be king. Atreus found among his flocks a lamb with a golden fleece, but before he could shew it to the umpires of the dispute, Aerope his wife stole the lamb, and gave it to Thyestes, with whom she was intriguing. Atreus in revenge cast Aerope into the sea, and caused her three children to be served up to Thyestes, their father, in a feast.

814. *θοινάματα—σφάγια.* In apposition to *ἔρις ἀρνὸς.*

821. *μελάνδετον = μέλαν.*

823. *τὸ δ' αὖ κακουργεῖν, but to play the coward,* as Orestes would have done if he had not avenged his father.

825. *ἀμφὶ φόβῳ, præ metu.* J. G. G. 631, ii. 2.

847. *ἀγῶνα—δώσων.* This is a very unusual expression, and therefore some have proposed to read *δύσων*, following Hom. Il. v. 298. *δύσονται ἀγῶνα.* But there is no need to change the text. "*ἀγῶνα δοῦναι* hic dicitur ut alibi *δίκην δοῦναι.*" Pors.

859. *προσῆλθεν ἐλπὶς ἣν φοβουμένη, κ.τ.λ.* Transl. *there came to me apprehension, wherewith I, long ago fearing what was about to happen, &c.* *ἐλπὶς = φόβος.* *ἣν,*

acc. to be taken with *φοβούμενη*, as in such phrases as *φοβεῖσθαι φόβον*. *τὸ μέλλον* depends upon *φοβουμένη* better than upon *ἐξετηκόμην γόοις*.

870. *χρῆσθαι δὲ γενναῖον φίλοις, but of generous nature for friends to make use of.* *γενναῖον ὑπάρχοντα τοῖς φίλοις εἰς τὸ χρῆσθαι αὐτοὺς ἐμοί.* Schol.

871. *ἄκραν*, acc. of equivalent notion. J. G. G. 548, *c*.

876. *ἀνεπτέρωκε, alarmed*, lit. *fluttered.*

881. *κατηφῆ, with dejected look*, [*κατὰ-φάος*]. Med. 1012.

883. *παιδαγωγίᾳ, with fostering care.*

892. *ὅτι καθισταίη—καλοὺς*. Dependent upon *λόγους ἑλίσσων*. *ὅτι, that—how that*, not *because*. *καθισταίη*. The opt. is used, as here, when one person relates in his own words, though not as his own opinion, what another had said. See J. G. G. 802, 4. *τὸ δ' ὄμμ'—ἐδίδου*. Here the indic. is used, because the narrator describes that which he himself had witnessed.

894. *φαιδρωπὸν, smiling*, with the notion of fawning. So it is used in Æsch. Agam. 725. *φαιδρωπὸς ποτὶ χεῖρα*, of a lion's cub fawning upon the hand which fed it.

897. *ὃς ἂν δύνηται πόλεος κ.τ.λ.* *πόλεος* depends upon *ὃς ἂν*, not upon *ἀρχαῖσιν*. Pors. says that the enclitic copula never follows a preposition, except when the prep. stands at the beginning of a sentence.

902. *ἐπὶ τῶνδε, whilst these were disputing*. *ἐπὶ* with gen. like *ἐπὶ* Κύρου. &c. *ἐπὶ τῷδε* is the more common reading.

904. *ἠναγκασμένος*, seemingly in mid. sense; *having forced*

himself upon us. Like εἰςβιάζεται, Aristoph. Aves, 32. βιάζεσθαι, Thuc. iv. 48, and in the New Test., Luke xvi. 16. πᾶς εἰς αὐτὴν [sc. εἰς τὴν βασιλείαν] βιάζεται. The person in question was perhaps by birth an Argive, though not by family, like Cleophon, (Aristoph. Ran. 679,) to whom allusion is thought to be made here.

906. πιθανὸς—περιβαλεῖν, *persuasive to involve.* Construction like δεινὸς λέγειν. Med. 585. *Doctus sagittas tendere.* Hor. Carm. i. xxix. 9.

911. θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν προστάτην. Matthiæ's interpretation is here adopted. τὸν προστάτην is not the subject of θεᾶσθαι, but the acc. after it. ὧδε, *in this way,* or *by these considerations,* viz. (with ref. to lines 896-7, and 906) good and sincere motives. θεᾶσθαι, *consider,* i.e. with a view to election as προστάτης. In the two next lines (912-3), *for the case is the same with the orator and the man high in office,* i.e. the προστάτης; the meaning is, that the man who is not true as an orator, will not be true when advanced to honourable office in the state.

916. τῷ σφὼ κατακτείνοντι. κατακτ. *wishing to have you put to death,—who was for your death.*

919. χραίνων, *touching, having anything to do with:* like Lat. *attingere,* Cic. pro Mur. ii. 3.

920. αὐτουργὸς, *a yeoman,* one who farms his land himself, and not by slaves. αὐτουργὸς—οἵπερ, sing. subst. and pl. relative pronoun. The relative is an expansion from the individual αὐτουργὸς to the class. This constr. is not common in poetry. There is an instance in Hel. 440. Ἕλλην πεφυκὼς οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί. It is more frequent in prose.

921. χωρεῖν ὁμόσε, dependent upon ξυνετὸς, not upon θέλων.

χωρεῖν ὁμόσε, like ὁμόσε ἰέναι, ἐλθεῖν, &c. Lat. *cominus.* Transl. *to grapple with,* or *face.* θέλων, "quum vult, nam ὀλιγάκις urbem intrat," Matth.

941. ἀνεῖται. The perf. when used, as here, with reference to a future event, denotes that the result which it expresses will follow, *ipso facto,* from the adoption of a certain course of action. The aor. is similarly used, Med. 78. ἀπωλόμεσθ' ἄρ' εἰ κακὸν προσοίσομεν, &c.

960. κατάρχομαι, in its usual limited sense, means *to begin any religious ceremony.* In construction it takes either the acc., as here, and Hec. 685. κατάρχομαι νόμον Βακχεῖον, or the gen., Phœn. 573. πῶς δ' αὖ κατάρξει θυμάτων; it is also used absolutely, Iph. in Taur. 40.

962. αἱματηρὸν ἄταν, acc. defining, and in apposition to the action implied in ὄνυχα διὰ παρηίδων. See J. G. G. 580, 3, and the instances there quoted.

964. καλλίπαις, *fair,* simply, like μονόπαις, *an only child.* Alcest. 906. So εὔπαις, Iph. in Taur. 1234. παῖς only restricts the age of the person spoken of, does not mean *having fair children, having an only child.*
θεὰ, sc. Περσεφόνη.

965. γᾶ Κυκλωπία. The walls of Argos and Mycenæ were said to have been built by the Cyclops. Hesych., Κυκλώπων ἕδος, ἐπειδὴ Κύκλωπες ἐτείχισαν τὰς Μυκήνας.

966. κούριμον, may be taken either as act. with σίδαρον, which is best; or pass. with κάρα, as Electr. 521. σκέψαι —εἰ χρῶμα ταὐτὸ κουρίμης ἔσται τριχός.

967. πήματ' οἴκων, *for the woes of the house.* This construction is generally explained by διὰ, understood, but the acc. is really governed by the verbal notion implied

in the words *σίδαρον ἐπὶ κάρα τιθεῖσα κούριμον*,—the whole being as if it had been written, *θρηνοῦσα πήματ' οἴκων.*

970. *στρατηλάτων*, sc. Orestes and Electra. But the word, although pl., can only be applied to Orestes, as the only male representative of the house of Agamemnon, which was now on the point of dying out in him.

979. *ἕτερα δ' ἕτερος ἀμείβεται.* Transl. *And one suffers this woe, and another that, turn by turn, in the long process of time. ἕτερος*, al. *ἑτέροις*, i.e. *woes to woes succeed.*

981. *ἀστάθμητος.* See note above, 340.

982-994. Transl. "Oh! that I might go to the rock that hangs (*τεταμέναν αἰωρήμασιν*) on high twixt heaven and earth by golden chains, revolving ever (*φερομέναν δίναισι*), a mass out of heaven,—in order that I might cry aloud with lamentations to my progenitor, the old man Tantalus, who begat the ancestors of my race, who were witnesses of woes, when with the winged pursuit of the steeds, Pelops, in his four-horsed car, raced along the sea (*διεδίφρευσε πελάγεσι*), having cast the corpse of murdered Myrtilus (*Μυρτίλου φόνον*) into the surge, after that he had careered along by the Geræstian shore of the briny sea, where the waves are white with foam."

983-984. *πέτραν — βῶλον* are in apposition; the sun is meant. Euripides was a pupil of Anaxagoras, who held that the sun was a burning mass of rock. Euripides adopts his master's view, with the addition of his own, that this mass was the rock which in Tartarus was suspended over the head of Tantalus. See above, ver. 5.

985. *Ταντάλῳ.* Tantalus, having been invited by Zeus to

his table, was admitted to the divine counsels. Betraying these, he was punished, according to Euripides, by having a rock, which seemed ever about to fall, suspended over his head; according to Homer, he was afflicted with a raging thirst, and at the same time placed in the midst of a lake, the waters of which always receded from him, whenever he attempted to drink. See Hor. Epod. xvii. 66.

986. *γενέτορας*, sc. Pelops, Atreus, Thyestes, and Agamemnon.

988. *δίωγμα*, either cogn. acc. with *διεδίφρευσε*, or acc. in apposition to *ἄτας*.

990. *Μυρτίλου φόνον*. Inf. 1357. *τὸν Ἑλένας φόνον*. 1491. *φόνῳ ματρὸς*. See also J. G. G. 442, *e*. Myrtilus was charioteer of Œnomaus, king of Elis; when Pelops contended against Œnomaus, Myrtilus betrayed his master by taking out the linch-pins of his chariot. He was afterwards thrown into the sea by Pelops, near Geræstus, in Eubœa. As he sank he invoked curses which entailed misfortunes afterwards upon Pelops and his race.

997. Transl. *When there appeared among the flocks of warlike Atreus, by the agency of Maia's son, the lamb* (*λόχευμα ἀρνὸς*) *with golden fleece, a prodigy most full of ruin.* *Μαιάδος τόκου*. It was in revenge for the death of Myrtilus, his son, that Mercury sent the lamb. See note above, 812.

1005. *μονόπωλον ἐς Ἀῶ*, *towards Aurora borne on single steed.* Others render it *for one day.*

1007. *τῶνδε*. Generally said to be put for *ἀπὸ τῶνδε* = *μετὰ ταῦτα*. But this is scarcely natural. Better transl. *And in requital for these things, he (Zeus) sends deaths*

to succeed to deaths, sc. the feast called after Thyestes, &c.

1009. Aerope was the wife of Atreus, but seduced by Thyestes.

1011. *γενέταν ἐμὸν*, sc. Agamemnon.

1018. *παράσειρος, at his side, helping him.* The *παράσειρος ἵππος* was a horse not harnessed in the shafts, but outside.

1031. *μή μοι περιβάλῃς ἀνανδρίαν, do not unman me.*

1032. *ἐς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν, reminding me of my woes until I weep.*

1040. *αὐτόχειρι*, adj. agreeing with *τρόπῳ*, not an adverb.

1041. *λελείψομαι*, with gen.; see above, 216; inf. 1085, and Æsch. Prom. V. 857. *κίρκοι πελειῶν οὐ μακρὰν λελειμμένοι.*

1053. *τεχνάσματα.* See note at Hec. 265.

1060. *ὅπως—κατθανούμεθα, we will die.* "*ὅπως* or *ὅπως μὴ* stands with the fut. indic. or conjunctive to express a desire or warning, *ὅρα* or *ὁρᾶτε* being readily supplied by the mind." See J. G. G. 812, 2.

1082. *ὄνομ' ὁμιλίας ἐμῆς. ἐμῆς*, emphatic. *mine at least.*

1105. *λύπην πικράν*, acc. in apposition to the verbal action in the preceding clause, *'Ελ. κταν.* J. G. G. 580, 2. Wordsw. 144.

1108. *ἀποσφραγίζεται*, middle, *is sealing up*, i.e. as considering that Orestes would soon be put to death, and then she and Menelaus would succeed to the inheritance.

Porson remarks here: "Si quis hæc esse humiliora quam pro tragœdiæ dignitate objiciat, meminerit ob hoc ipsum male audiisse Euripidem, quod ad res minutas et domesticas Melpomenen detruserit."

1115. πρὸς τὸ μὴ δοῦλον. πρὸς, *in comparison of.* J. G. G. 638, iii. 3, *f.*

1119. δῆθεν ὡς θανούμενοι, *as if forsooth to prepare for death.* δῆθεν is used in irony, or to give cause or colour to a misconception. See inf. 1320, and Æsch. Prom. V. 202.

1121. γόους θησόμεσθα = γοήσομεν.

1132-3. εἰ—μεθεῖμεν—δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος, *if we had been going,* as we are not, *to employ the sword, the slaying would have been inglorious.* In a conditional assertion the consequent is expressed by the indic. with ἂν, only when the antecedent is denied. J. G. G. 855, *c.*

1134-5. ἁπάσης Ἑλλάδος—ὧν. The antecedent to ὧν is Ἑλλήνων, implied in the collective ἁπάσης Ἑλλάδος.

1137. ὀλολυγμὸς, *shouts of joy.* See Med. 1173.

1145. ἐῶ τοῦτο. τοῦτο, sc. the mention of his mother, which perhaps might have waked the furies again in the bosom of Orestes.

1146. ἔχειν. The subject of ἔχειν is Μενέλεων, which is implied in λαβόντα.

1151-2. ἑνὸς γὰρ κ.τ.λ. Cf. Soph. Electr. 1320. ὡς ἐγὼ μόνη οὐκ ἂν δυοῖν ἥμαρτον, ἢ γὰρ ἂν καλῶς ἔσωσ' ἐμαυτὴν, ἢ καλῶς ἀπωλόμην.

1164. δράσας τι τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς. δρᾶν τί τινα, *malo afficere aliquem, nocere.* See inf. ver. 1191.

1175. The construction is, ἡδὺ γὰρ [ἐστι] καὶ διὰ στόμα πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψαι φρένα [ἐκείνῳ] ὃ βούλομαι.

1182. τὸ μέλλειν, supply πράσσειν. Musgrave holds that μέλλειν, although very rarely, is yet sometimes used in a simply transitive sense. But all the passages referred to by him may be explained by supplying πράσσειν, or a similar verb.

1208. ἢ, supply μᾶλλον.

1213. ὡς τ' ἄλλα γ' εἶπας—κάλλιστα. ὡς introduces the reason of the question in the line before. *Since thou hast most excellently told us all the rest, tell us now this also, when will Hermione, &c.?*

1233. συγγένεια πατρὸς ἐμοῦ. Anaxibia, the sister of Agamemnon, had married Strophius, by whom she had Pylades.

1236. ἐπεκέλευσα. See the description of Clytemnestra's death. Soph. Electr. 1416.

1238. ὀνείδη, *reproaches*, not necessarily in a bad sense, but rather *chidings for being slow to help*. The same meaning occurs in Soph. Electra, 1069. κατά μοι βοάσον οἰκτρὰν ὄπα τοῖς ἔνερθ' Ἀτρείδαις, ἀχόρευτα φέρουσ' ὀνείδη. The Schol. explains it by τῶν εὐεργεσιῶν τὰς ὑπομνήσεις.

1241. ἀκοντίζουσι, *penetrate*, intrans.

1246. Μυκηνίδες ὦ φίλιαι. This is the usual position of ὦ in pathetic expressions. J. G. G. 479, 3.

1250. τόδε, sc. the name πότνια.

1256. ἐπὶ φοίνιον αἷμα, *for our blood*, i. e. to put us to death in fulfilment of the sentence just passed by the council.

1282. ἀκοὰν βάλω, *let me apply my ear*, or *let me speak*. Musg.

1287. ἐκκεκώφωται ξίφη; Lat. *hebetantur: Are their swords blunted* (lit. struck dumb,) *at her beauty?* By the same metaphor στόμα is used of the edge or point of a sword; Soph. Aj. 651; Hom. Il. xv. 389; and in compos. inf. 1303. So we find κωφὸν βέλος, Il. xi. 390.

1290. προσμίξει μέλαθρα. προσμίξει, *will come to*. This word is used frequently with a prep. and acc., more frequently still with a dat., sometimes also absolutely, but seldom, if ever, except in this one place, with an acc. alone.

1317. κατάστητε, *stand quiet*. This word exactly expresses a subsiding into a composed state from one of excitement. Hdt. iii. 80. ὁ θόρυβος κατέστη. Æsch. Pers. 295. λέξον καταστὰς. See also inf. 1330.

1322. νερτέροις. Sup. 123. νερτέρων δωρήματα.

1344. διώκω τὸν ἐμὸν ἐς δόμους πόδα. See Æsch. Sept. c. Th. 371. σπουδῇ διώκων πομπίμους χνόας ποδῶν.

1361. διὰ δίκας, *justly*.

1371. εὐμάρισιν, εὐμάριδες. A kind of Asiatic shoe or slipper, generally mentioned in the Tragedians with a notion of contempt, as indicating delicateness and effeminacy. They were probably worn only in the house, and so the mention of them here would signify that the Phrygian slave had fled in great haste.

1373. φροῦδα, φροῦδα. These words may either be taken with πέφευγα, or be διὰ μέσου λεγόμενα, agreeing with γᾶ, γᾶ.

1378. ταυρόκρανος ὠκέανος. The poets were fond of describing the sea, or rapid and strong rivers, by such epithets as this. The same simile is found in the words *βούπρωρος*, of the God Acheloüs, Soph. Trach. 13. *ταυρόπουν σῆμα*, of the river-god Alpheus, Iph. in Aul. 275. Cf. Hor. Od. iv. 14, 25, *Sic tauriformis volvitur Aufidus.* The origin of the similitude is variously explained. (1.) Some derive it from the violent rushing of a river, like the rush of a wild bull. (2.) Others from the streams of a river, branching like the horns of a bull; and this is countenanced by the legend of Hercules's combat with the Achelous. (3.) Others from the roaring sound of the waters; and these refer to Hom. Il. xxi. 237, where the Scamander is described *μεμυκὼς ἠΰτε ταῦρος.*

1385. *ἀρμάτειον μέλος*, acc. of cogn. signif. after *στένω.*

1387. The order is, *δι' ὀρνιθόγονον κυκνόπτερον ὄμμα δυσελένας σκύμνου, καλλοσύνας Λήδας, ἐρινύν κ.τ.λ.* If *κυκνόπτερον* be retained, it can be understood of Helen only as the child of Zeus, who took the shape of a swan in his amour with Leda. Others read *κυκνοπτέρου.*

1390. *ἐρινύν*, in apposition to *ὄμμα σκύμνου δυσελένας.*

1391. The order is, *Δαρδανία τλάμων ἰαλέμων ἱπποσύνας Γανυμήδεος, εὐνέτα Διός. τλάμων ἰαλέμων*, in construction like *ὦ μέλεος ἥβης σῆς.* Sup. 1029.

1392. *Γανυμήδεος ἱπποσύνας* = *τοῦ ἱππίκου Γανυμήδεος.* Others punctuate differently:

—ὀτοτοῖ
ἰαλέμων ἰαλέμων·
Δαρδανία τλάμων, Γανυμήδεος
Ἱπποσύνα, Διὸς εὐνέτα. In this way *ἰαλέμων* depends upon *ὀτοτοῖ*, and *ἱπποσύνα Γανυμήδεος* (transl. *land*

where Ganymede used to ride,) is in apposition to *Δαρδανία τλῆμον.*

1395. *αἴλινον.* Nothing can be more frigid than these lines, if no more than the mention of a barbarian custom be intended. It is better to suppose, with Musgr., that the Phrygian hears his fellow slaves within lamenting with bitter cries, as they would on the death of one of their kings.

1398. *ὅταν, like as when.*

1413. *πεφαργμένοι, armed.*

1443. *ὧν ἔμελλεν.* See above, 1182.

1457. *ἀμφὶ πορφυρέων πέπλων, from the purple robes which were around them.* See J. G. G. 631, 1, 1.

1470. *Μυκηνίδ' ἀρβύλαν προβὰς, having stepped before her;* lit. *having stepped forward with his* [not, *outstripping her*] *Mycenian shoe.* *Μυκηνίδ' ἀρβύλαν* = cogn. acc. See J. G. G. 558, 2.

1471. *ἀνακλάσας δέρην, bending back her neck; ἀνακλᾷν.* Properly to bend back the head of a victim, so as to expose the throat to the knife.

1472. *λαιμῶν.* Others read *λαιμὸν* with *εἴσω*, like *Ἴλιον εἴσω.* Hom. Il. *α*, 71.

1473. *ἀμύνειν.* Vid. Soph. Œd. Col. 335.

1477. *ἀγκύλη, a javelin.* More strictly the thong by which a javelin was hurled. Lat. *amentum.*

1479. *ἀλίαστος.* Hec. 85.

1486. *ὁ μὲν οἰχόμενος—ὁ δὲ νέκυς ὢν κ.τ.λ.* These nomi-

natives together stand in quasi-apposition to the subject of the preceding verb, ἐγενόμεθα. See J. G. G. 708, 2, γ.

1488. ***θανάτου προβολάν, a shield from death.*** **προβολὰν is in apposition to an acc. λιτὰν, which is to be supplied with the cognate verb λισσόμενος. The same sort of construction occurs above, 498. *πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα αἴσχιστον ἔργον*, i.e. *πληγεὶς πληγὴν, αἴσχιστον ἔργον*, and again 1105. J. G. G. 580, 2.**

1489. ***ἔκειντο, were lying dead.***

1510. ***βοηδρομεῖν, that they*** **(sc. the Argives)** ***should hasten to the rescue.***

1527. ***τλῆναι, deign.*** **See note, Hec. 1251. (Oxf. Ed. Class.)**

1546-7. ***ἔπεσ', ἔπεσε.*** **Others read this and the preceding** line differently: *μεγάλα δὲ τις δύναμις δι' ἀλαστόρων ἔπαισ' ἔπαισε μέλαθρα τάδε δι' αἱμάτων*, &c.

1562. ἀλλὰ, *saltem.*

1586. Θεοὺς ἀπαίτει, *demand her of the gods.*

1603. πρὸ δορὸς, *before battle.* καταβάλοις, *pay—offer.*

1612. ἢ παῖδά μου φονεύσετε, *and will ye otherwise* (i.e. if I fail to persuade them) *kill my child?*

1631. πτυχαῖς. πτυχὴ = πτύξ [πτύσσω], *a fold*, properly of a garment. Hence the plates of a shield, πέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες, Hom. Il. xviii. 481; of a tablet, δέλτου πτύχαι, Iph. in Aul. 98. Hence, again, of mountain ridges which appear to overlap each other, or of clefts in a hill-side; Πηλίου πτύχας, Androm. 1277; Κιθαιρῶνος πτύχας, Bacch. 62. Here of clouds, folding in one with another, *cloud-clefts.* See also Hel. 44, and Phœn. 84.

1647. Transl. *And the place shall be named after thy flight by the Azanians and Arcadians, so that they shall call it Oresteum.* Ἀζᾶσιν. Azania was a part of Arcadia, so called from Azan, son of Arcas, and the nymph Erato.

1663. δεῦρο, *up to this time.* "Plerumque locum significat, hic de tempore ponitur," Pors.

1679. νείκους. gen. *be ye reconciled from your strife.*

1680. σπένδομαι συμφοραῖς, *I make peace with my fortune,* i. e. I am reconciled to it, and will say no more against it.

1690. ναύταις, *for sailors,* dat. comm.

PRINTED BY MESSRS. PARKER, CORN-MARKET, OXFORD.

